

MOST

Glasilo Občine Kanal ob Soči

LETNIK XXIII

ŠTEVILKA 78

OKTOBER 2025

MOST

Glasilo občine Kanal ob Soči

<http://www.obcina-kanal.si/most>

Izdajatelj:

Občina Kanal ob Soči,
župan Miha Stegel

Odgovorna urednica:

Mojca Kofol

Člani uredniškega odbora:

Irena Hočevar Križnič
Nina Levpušček Melinc
Lijana Jurečič
Maja Kodelja Cencič

Jezikovni pregled:

Mojca Pipan, s. p.

Oblikovanje in grafični prelom:

Grafika Soča, d. o. o.

Fotografija na naslovnici:

Jernej Skrt

Naslov uredništva:

Občina Kanal ob Soči
uredniški odbor glasila MOST
Trg svobode 23, 5213 Kanal

Kontakt uredništva:

urednistvo@glasilo-most.si

Tisk: Grafika Soča, d. o. o.

Naklada: 2500 izvodov

Glasilo brezplačno prejme vsako
gospodinjstvo v Občini Kanal ob Soči.

Prispevke lahko oddate na

e-naslova uredništva:

urednistvo@glasilo-most.si

ali prek portala MojaObčina.si

Iz vsebine

- 5** Dan civilne zaščite 2025
- 7** Obveščanje uporabnikov pitne vode
- 8** Skupaj za varnejšo in urejeno občino
- 14** Dolgotrajna oskrba
- 15** Skrb za zdravje
- 17** Svečana proslava ob prazniku Občine Kanal ob Soči 2025
- 19** Občina vlaga milijonska sredstva v OŠ Kanal
- 21** Dediščina na meji – projekt PUŠ
- 22** EPK 2025: Prižig evropske oglarske kope s sporočilom miru
- 23** Občina Kanal ob Soči – prostor navdiha med tradicijo, ustvarjalnostjo in naravo
- 24** Hemingway collection
- 25** Tridesetič Po stopinjah Valentina Staniča
- 26** Praznik keramike – podoba čutenj in ogledalo idej
- 27** Pestro poletje na zavodu ZTKMŠ
- 28** Ribiški praznik v Kanalu uspel
- 29** Knjižnica pod krošnjami v Kanalu ob Soči – 15 let zgodb pod drevesi
- 30** Sončna nedelja v družni oslov – 20. Mušje dirke
- 31** Vrhunski skoki, Kanal 2025
- 34** Romarski shod ob 100-letnici fantovskega romanja na Marijinem Celju
- 35** EPK 2025: Gledališče v Parku Pečno
- 36** Na regijskem Linhartovem izboru priznanje za ustvarjalce Hiphophondrije
- 38** Iz zgodovine: Proslava ob cesarskem odlikovanju kanalskega župana Franca Malniča
- 41** Po šestdesetih letih zbrani osnovnošolci OŠ Deskle
- 41** Zlatomašnik Ivan Blažič
- 47** Prvi šolski dan na OŠ Kanal
- 48** Prvi šolski dan na OŠ Deskle – nasmehi, pričakovanja in novi izzivi
- 60** Društvo ročnih del Kanal se predstavi
- 66** Uspešna sezona Balinarskega kluba Kanal: državni prvaki na turnirju pokala starejših članov
- 70** Mednarodni teniški turnir ženskih dvojic
- 73** Nagradna križanka

Nagovor župana

Spoštovane občanke in spoštovani občani,

za nami so mirni poletni meseci, polni dogodivščin in lepih doživetij. Čeprav je čas počitnic in dopustov vedno prekratek, upam, da ste si vsi lahko vsaj za trenutek oddahnili in si nabrali novih moči.

Septembra se je znova začel pouk in lepo je bilo opazovati navdušenje prvošolcev ob vstopu v šolo. Čeprav je ob ločitvi od staršev pritekla kakšna solzica, je bilo občutiti mlad zagon, radovednost, voljo do življenja, optimizem, pozitivno naravnost in pogum za korak v neznano – v prihodnost s številnimi priložnostmi.

Razlog za optimizem imamo tudi drugi v občini – po dolgotrajnih in konstruktivnih pogovorih sta bila na začetku leta sprejeta uredba o sosežigu odpadkov ter pravilnik o meritvah emisij. Sprejeta podzakonska akta sta pomemben korak naprej k dejanskemu in bistvenemu znižanju emisij, ki mu sledita še sprememba okoljevarstvenega dovoljenja ter posodobitev cementarne Alpacem Cement.

Največ optimizma vliva dejstvo, da nam je deležnikom – z zelo različnimi pogledi in cilji – uspelo skupaj pregledati ter oblikovati uredbo in pravilnik ter pri

tem odpraviti nejasnosti, dvoumnosti ali celo protislovja. Bistveno je, da so pravila jasna in jih vsi razumemo enako – ravno pri tem je bil dosežen najpomembnejši in ključen napredek. Zdaj lahko svojo energijo namesto v spore in konflikte preusmerimo v iskanje konkretnih rešitev.

Lepše je živeti v miru kot v stalni napetosti in sporih. Lepše je živeti z vedenjem, da lahko težave rešimo, kot pa z občutki tesnobe in nemoči. Če želimo zagotoviti dolgoročno prihodnost občine, moramo spremeniti vzdušje na način, da težav ne odpravimo ali pometamo pod preprogo, temveč jih rešujemo. Le tako bomo prepričali mlade, da ostanejo.

Pripravljenost vseh deležnikov za iskanje rešitev ter tragična preteklost naše doline od vseh nas zahtevata, da pokažemo politično zrelost in konstruktivnost, da dorečemo konkretne rešitve in nadaljnje korake.

Ureditev razmerij in odnosov tako, da v kar največji meri preprečimo prihodnja trenja, nesporazume in konflikte, je ključ do dolgoročnega miru in blaginje. Zato moramo nadaljevati pot iskanja družbenega dogovora o sobivanju, ki bo poleg okolja in zdravja naslavljal tudi druga področja.

Redko imamo priložnost najti rešitve, s katerimi vsi pridobimo – to namreč terja veliko dela, predvsem pa pogovorov in potrpljenja. Vesel sem, da je bilo v zadnjih mesecih več sestankov med predstavniki podjetja Alpacem, Občino Kanal, predstavniki civilne družbe, nevladnih organizacij in političnih strank, na katerih je vladalo konstruktivno vzdušje pri prepoznavanju težav in

iskanju konkretnih ukrepov. Hkrati smo dosegli velik napredek v medsebojnem razumevanju in iskanju poti do večje transparentnosti in posledično večjega medsebojnega zaupanja. Pogovori so potekali večinoma kot tristranski sestanki med predstavniki podjetja Alpacem, Občine Kanal in zainteresirane strani. Ta oblika sestankov se je izkazala kot učinkovita, saj so vse strani lahko odkrito spregovorile o svojih težavah, izzivih in tudi strahovih.

V prihodnje bo takih sestankov še več, saj je pomembno, da naslovimo čim več odprtih vprašanj in tudi ukrepamo. Nerešene težave se namreč prej ali slej končajo kot spor ali konflikt, zato je pomembno, da pri procesu iskanja dolgoročne prihodnosti in postavljanju novih temeljev sodelujemo vsi – bodisi aktivno ali pa s tiho podporo.

Vabim vse, ki bi želeli aktivno sodelovati v tristranskih pogovorih s podjetjem Alpacem in občino ter procesu iskanja in prepoznavanja težav ter rešitev, da pišejo v glavno pisarno Občine Kanal, in sicer na e-naslov gp@obcina-kanal.si. Navsezadnje smo vsi mi tisti, ki soustvarjamo usodo in srečo naše občine. Zaključimo to pomembno poglavje v odnosih med podjetjem Alpacem, Občino Kanal in prebivalci na način, ki bo omogočal zdravo in varno življenje prebivalcem, varne službe zaposlenim ter dolgoročen uspeh in razvoj občine ter podjetja.

Verjamem, da bomo jeseni vsi poprijeli za izzive, tako občinske kot osebne, zato vam želim čim več moči, volje in optimizma pri vašem delu.

Lep pozdrav.
Miha Stegel

Dan civilne zaščite 2025

Besedilo in foto: občinska uprava

V petek, 21. marca 2025, smo po šestih letih znova obudili čudovito tradicijo prireditve DAN CIVILNE ZAŠČITE, ki smo ga odlično organizirali v Kanalu – pod vodstvom Mitje Melinka s pripadniki domače civilne zaščite.

Zbralo se je skoraj 100 pripadnikov civilne zaščite iz sosednjih občin in širše. Po kavi in rogljičkih pod gasilskim domom v Kanalu smo se peš odpravili do ČHE Avče, kjer smo si pod strokovnim vodstvom zaposlenih na SENG ogledali

delovanje elektrarne – tudi pribl. 60 metrov pod gladino Soče. Nato so nas kanalski gasilci z novim čolnom prepeljali na strelišče v Ajbo, kjer smo se okrepčali z odlično joto. Rdeči križ NG je poskrbel za meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola. Po kosilu smo se odpravili na pohod do Potravnega, kjer so nam kanalski gasilci prikazali reševanje ponesrečenca v gozdu. Pot smo nadaljevali do veteranskega doma na Kambreškem, kjer je župan Miha Stegel skupaj s poveljnikom kanalske civilne zaščite Mitjo

Melinkom podelil zahvale partnerskim organizacijam v regiji.

Iskrene čestitke in navdušenje nad organizacijo celotnega dne so izrazili prav vsi udeleženci.

Dokler so v civilni zaščiti in sorodnih organizacijah po vsej regiji tako srčni, prijetni in energije polni ljudje, se nam res ni bati nobene zahtevne situacije.

Iskrena zahvala vsem sodelujočim:

Civilni zaščiti Mestne občine Nova Gorica, Civilni zaščiti Občine Brda, Civilni zaščiti Občine Renče Vogrsko, Civilni zaščiti Občine Miren Kostanjevica, Civilni zaščiti Občine Šempeter Vrtojba, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Kanal, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Avče, Prostovoljnemu industrijskemu gasilskemu društvu Alpacem, Društvu upokojencev Kanal, Območnemu združenju Rdečega križa Nova Gorica, Upravi RS za zaščito in reševanje – izpostava Nova Gorica.

Iskrena hvala vsem!

Študent na občini

Besedilo: Dani Bratuž, foto: Jakob Merljak

Kot študent Univerze Nova Gorica sem imel priložnost opraviti praktično usposabljanje, s katerim sem pridobil dragocene izkušnje v delovnem okolju. Za svojo prakso sem izbral domačo občino, natančneje enoto, ki skrbi za celoten vodovodni in kanalizacijski sistem naše lokalne skupnosti. Med prakso sem podrobneje spoznal, kako poteka upravljanje oskrbe z vodo in katere sisteme občina uporablja za zagotavljanje čiste pitne vode, ter bil priča trudu, ki ga zaposleni vlagajo v naše dobro počutje. Prvi dan sem bil nekoliko nervozen, kar je verjetno doživel vsak, ki je kdaj začel na novem delovnem mestu. Vendar pa me je moj mentor, Jakob Merljak, hitro pomiril in me takoj vključil v delo. V

dneh, ki so sledili, sem se naučil veliko novih in zanimivih stvari. Spoznal sem zakonodajo in uredbe, ki zagotavljajo ter postavljajo standarde za pravilno obdelavo pitne in odpadne vode. Prav tako sem sodeloval pri meritvah in pomagal pri različnih nalogah. Vsak dan sem pridobil nova znanja, saj so vsi zaposleni z veseljem odgovarjali na moja vprašanja. Poleg tega sem imel priložnost obiskati kraje, kjer še nisem bil, in sicer med opravljanjem inšpekcijskih pregledov vodovodnih in kanalizacijskih sistemov. Čeprav sem sodeloval le z eno enoto občine, sem v dneh, ki sem jih tam preživel, spoznal, kako resno in prizadevno pristopajo k svojemu delu. Njihove naloge zahtevajo izjemno pozornost in preda-

Dani med pripravo mikrobiološkega testa

nost. Vse, kar sem se naučil in izkusil med prakso, bom ohranil v spominu in uporabil tudi v prihodnosti.

Varnost na prvem mestu

Besedilo in foto: Režijski obrat Občine Kanal ob Soči

V režijskem obratu veliko pozornosti namenjamo skrbi za varnost tako občanov kot zaposlenih. Vzdrževalci redno

pregledujejo objekte komunalne infrastrukture, preverjajo delovanje naprav za pripravo pitne vode in čiščenje odpadne

Status poročila: Zaključeno

Podatki o vzorcu

Ime vzorca: Kal nad Kanalom

Lokacija vzorčenja: šola

Tip vode: Pitna voda

Faktor redčitve: 1

Datum vzorčenja: 4.3.2025

Čas vzorčenja: 9:40:59

Temperatura inkubacije: 36.0 °C

Volumen: 100.0 ml

Motnost: N/A NTU

Koncentracija klora: N/A mg/l

pH vrednost: Ni na voljo

Električna prevodnost: N/A $\mu\text{S}/\text{cm}^2$

Opombe: Ni na voljo

Parameter	Najverjetnejše število (MPN)	Spodnja meja	Zgornja meja	Ustrezno merilo	Enota
Escherichia coli	0.0	0.0	3.7	0 MPN/100ml	MPN/100ml
Koliformni organizmi	0.0	0.0	3.7	0 MPN/100ml	MPN/100ml
Skupno število koliformnih organizmov	0.0	0.0	3.7	0 MPN/100ml	MPN/100ml

Vzorec ustreza kriterijem uredbe o pitnih vodah. Voda je pitna.

Mikrobiološko vzorčenje

Analizator klora

Sesalna garnitura

Prevozi pitne vode

Besedilo in foto: Režijski obrat Občine Kanal ob Soči

Ko pomislimo na gasilce, je prva asociacija seveda požar. Ampak gasilci imajo velik nabor kvalifikacij, znanja in opreme, s tem pa njihovo delovanje pokriva

veliko večje področje kot le gašenje. Eno takšnih tesnih sodelovanj je navezava z režijskim obratom Občine Kanal ob Soči. V sklopu vzdrževalnih del na vo-

dvodni infrastrukturi za potrebe pranja vodohranov in izpiranja linij sodelujemo s PGD Kanal. Drugi del sodelovanja pa je povezan s prevozi pitne vode, ki jih

izvajata PGD Kanal in PGD Avče. Nekaj vodovodnih sistemov je takšnih, da se izdatnost vira v vročih poletnih obdobjih toliko zniža, da – po domače povedano – »vode zmanjka«. Upravljavec nivoje v vodohranih redno spremlja, in še preden so količine na kritičnih točkah, se vzpostavi komunikacija z gasilsko enoto. Ocenijo se potrebne količine in naredi načrt za določeno obdobje. Tako je pitna

voda za uporabnike zagotovljena brez motenj.

Točilno mesto za prevoze je določeno v Desklah, kar pomeni, da se dovaža voda iz vodnega vira Mrzlek. Prevoz prinaša tudi odgovornost (voda med prevozom mora ostati neoporečna). Tako morata biti gasilska cisterna in oprema v skladu s predpisi HACCP in v takšni cisterni

mora biti vedno izključno pitna voda. Izvedeni so vsi postopki v skladu s smernicami NIJZ-ja in veljavne zakonodaje, da uporabniki prejmejo ustrezno pitno vodo.

Po daljši suši, tudi ko pade prvi dež, so vodne zaloge še vedno majhne. Večina teh prvih padavin površinsko odteče in ne prispeva nič k stanju zajetij. Šele po nekaj dnevnih padavinah se začnejo kopičiti zaloge zajetij, zato (mogoče je videti nenavadno) se načeloma prevozi izvajajo vsaj še nekaj dni po tem, ko so že prisotne padavine.

Prevoze izvajajo prostovoljna gasilska društva. To pomeni, da jih izvajajo gasilci, ki za to žrtvujejo svoj prosti čas. Njihovo obremenitev poskušamo delno ublažiti tako, da režijski obrat tam, kjer se izvaja prevoz, izda obvestilo o prepovedi uporabe vode za nenamensko rabo. Zato z mislijo na vse prostovoljne gasilce uporabnike prosimo, da v primeru razglašene omejene uporabe to v največji meri tudi upoštevajo.

Obveščanje uporabnikov pitne vode

Besedilo: Režijski obrat Občine Kanal ob Soči

V predhodni številki revije Most je bil predstavljen splošni načrt, po katerem se izvaja obveščanje uporabnikov pitne vode na vodovodnih sistemih v upravljanju režijskega obrata Občine Kanal ob Soči (dostopno tudi na spletni strani <https://www.obcina-kanal.si/sl/za-obcane/informacije-za-uporabnike-pitne-vode/>).

Režijski obrat je v marcu 2025 pridobil soglasje Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) za prilagojeni način obveščanja uporabnikov pitne vode za **vodovodne sisteme Goljevica, Gorenje Nekovo, Gorenji Doblar, Krstenica, Melinki, Paljevo, Srednje in Zamedve-**

je glede na zahteve Uredbe o pitni vodi (Uradni list RS, št. 61/2023). Vsi našti vodovodni sistemi oskrbujejo manj kot 50 uporabnikov, pri čemer se priprava vode ne izvaja in je potrebno prekuhavanje. V skladu s pridobljenim soglasjem se dnevno in tedensko radijsko obveščanje uporabnikov o trajnem ukrepu prekuhavanja pitne vode na omenjenih vodovodnih nadomesti s trajnim obvestilom na spletu in oglasnih deskah ter navedbo v letnem poročilu.

V avgustu 2025 je upravljavec pridobil soglasje NIJZ-ja tudi za prilagojeni način obveščanja na **vodovodnem sistemu Industrijska cona Anhovo**. Gre za

specifični sistem, ki oskrbuje izključno podjetja v industrijski coni. Skladno s pridobljenim soglasjem se v primeru 17. in 31. člena Uredbe o pitni vodi (omejitve ali prepoved uporabe pitne vode, prekinitve oskrbe s pitno vodo ter obveščanje v primeru pridobitve dovoljenja za odstopanje od mejnih vrednosti parametrov) radijsko obveščanje in obveščanje na oglasnih deskah nadomestita z neposrednim obveščanjem posameznih podjetij po elektronski pošti oziroma telefonu, administracija posameznega podjetja pa nato poskrbi za interno obveščanje zaposlenih. Na enak način se obvešča tudi v zvezi z motnjami pri dobavi pitne.

Nadgradnja vodarne Kambreško

Besedilo in foto: Režijski obrat Občine Kanal ob Soči

Zagotavljanje ustrezne in z zakonodajo skladne pitne vode je pogojeno tako s kakovostjo vodnih virov kot ustreznim delovanjem naprav v postopku priprave

pitne vode. Večina vodnih virov v naši občini je površinskih kraških virov, za katere sta značilna mikrobiološka (fekalna) onesnaženost ter povečana motnost

po večjih padavinah, saj kraški viri pitne vode zaradi narave kraških tal nimajo samoočiščevalne sposobnosti, kot jo sicer ima podtalnica. Zato je še toliko

pomembnejše, da priprava pitne vode deluje brezhibno.

Ponavljajoči se neskladni rezultati vzorčenj pitne vode v vodovodnem sistemu Kambreško v preteklih letih so nakazovali pomanjkljivosti pri delovanju vodarne Kambreško. V režijskem obratu smo se zato odločili zadevo temeljito preveriti. Podrobnejši pregled je pokazal, da sta na vodarni potrebni obsežnejša prilagoditev in tehnična nadgradnja. V decembru 2024 se je izvedel prvi, nuj-

ni del servisnega posega, nato smo obratovanje vodarne Kambreško podrobno spremljali. Močnejše padavine v začetku letošnjega leta so naposled potrdile, da je treba postopek filtracije še nekoliko prilagoditi. V pomladnih mesecih so se tako izvedle še dodatne izboljšave na vodarni Kambreško, s katerimi lahko sedaj zagotavljamo ustrezno pitno vodo tudi v času izrazitejšega deževja in visoke motnosti vode iz zajetij. Z namestitvijo dodatnih merilnih naprav lahko podrobneje spremljamo tudi obratova-

nje – upravljavec ima s pomočjo nadzorne informacijskega sistema 24 ur na dan pregled nad delovanjem vodarne. Najmanj enkrat tedensko si vzdrževalci stanje ogledajo tudi na terenu in preverijo delovanje naprav.

Rezultati vzorčenj v letošnjem letu so potrdili, da vodarna po nadgradnji deluje v skladu s pričakovanji. V režijskem obratu si bomo tudi v prihodnje prizadevali za zanesljivo dobavo zdravstveno ustrezne pitne vode vsem občanom.

Skupaj za varnejšo in urejeno občino

Besedilo: Matjaž Gusak, foto: arhiv občinske uprave

V zadnjem obdobju smo se v Občini Kanal ob Soči spoprijemali z zahtevnimi nalogami na področju vzdrževanja in sanacije infrastrukture. S strokovnim pristopom, usklajenim delovanjem in pravočasnim odzivom smo uspešno izvedli več projektov, s katerimi smo zagotovili večjo varnost in stabilnost ter izboljšali pogoje za vsakodnevno uporabo cestne infrastrukture.

Ena izmed osrednjih nalog ostaja sanacija po neurju iz oktobra 2023, ki ji namenimo posebno pozornost. Obenem pa skrbimo še za sprotne vzdrževalne dela, ki so nujna za ohranjanje kakovostne in varne infrastrukture.

V nadaljevanju navajamo nekaj ključnih izvedenih del v zadnjem obdobju:

1. **Obrežno zavarovanje v Kanalu** – uspešno izvedena kamnita zložba v sodelovanju s podjetjem SENG. Sprva je bila predvidena izvedba v dolžini približno 30 metrov, nato pa smo se dogovorili, da se zložba smiselno izvede v celotni dolžini – od dostopne poti k Soči do skalnega roba pod Gotsko hišo, s čimer smo zagotovili stabilnost obrežja ter prijetnejše in varnejše okolje ob reki Soči.
2. **Sanacija obrežnega zavarovanja na mostičku v Doblarju** – izvedena obnova, ki zagotavlja večjo stabilnost in varnost objekta.
3. **Sanacija podora v Avšjem** – zaključena sanacija podora z novo ureditvijo odvodnjavanja ceste ter izgradnjo podpornega zidu.
4. **Sanacija brežine potoka Perivnik v**

Anhovem – v sodelovanju s podjetjem Hidrotehnik so se začela dela, ki bodo zmanjšala nevarnost erozije in dolgoročno zagotovila stabilnost brežine.

5. **Sanacija podorov v vasi Bevčarji** – dela na dveh večjih podorih potekajo skladno s časovnico, predvideni zaključek je oktobra letos.

6. **Prometna ureditev v Desklah** – izdelana je bila presoja varnosti prometa na državni cesti, pripravljen načrt prometne ureditve za izboljšanje varnosti ter pridobljeno soglasje Direkcije RS za infrastrukturo.

7. **Sanacija občinskih cest** – na več lokacijah smo posekali suha drevesa ob cesti, posodobili prometno signalizacijo, uredili več makadamskih poti (do konca leta je predvidena ureditev še približno 24 kilometrov makadamskih poti), sanirali več manjših porušениh cestnih podpornih in odvodnih objektov ter izvedli druga nujna vzdrževalna dela.

8. **Sanacije po neurju 2023** – predprogram – uspešno smo zaključili predprogram sanacij po neurju oktobra 2023 v skupni vrednosti 275.906 evrov. V pripravi je potrebna dokumentacija za pristop k nedavno sprejetemu programu, v okviru katerega nameravamo upravičiti sanacije preostalih poškodb na infrastrukturi.

Z izvedbo teh del smo bistveno izboljšali kakovost in varnost občinske infrastrukture ter zagotovili pogoje za njeno dolgoročno uporabo. Z dobrim načrtovanjem, sodelovanjem in strokovnim pristopom uspešno premagujemo izzive in skrbimo za razvoj naše skupnosti.

Obrežno zavarovanje v Kanalu

Sanacija obrežnega zavarovanja na mostičku v Doblarju

Sanacija podora v Avšjem

Sanacija brežine potoka Perivnik v Anhovem

Sanacija podorov v vasi Bevčarji

Razne manjše sanacije na cestah:

Anhovo-Krstenica

Anhovo-Krstenica

Doblar-Osredek

Doblar-Osredek

Markiči-Ukanje

Markiči-Ukanje

Markiči-Ukanje

Markiči-Ukanje

Markiči-Ukanje

Spodnji Log

Spodnji Log

Spodnji Log

Občina Kanal ob Soči uspešna pri prijavi na več javnih razpisov

Besedilo: Ingrid Kodelja, foto: arhiv občinske uprave

Občina Kanal ob Soči je bila v letošnjem letu uspešna pri prijavi na več javnih razpisov in pridobila sredstva za izboljšave lokalne infrastrukture in ohranjanje kulturne dediščine. Z odobrenimi projekti, ki jih bodo sofinancirali ministristva in evropski skladi, bodo prenovljeni kulturni objekti, urejena športna in prometna infrastruktura ter ustvarjeni novi večnamenski prostori za druženje in rekreacijo. Ti projekti bodo pomembno prispevali k izboljšanju kakovosti življenja občanov in ohranitvi lokalnih vrednot.

Menjava strešne kritine in barvanje fasade na Gotski hiši

Ministrstvo za kulturo je odobrilo vlogo Občine Kanal ob Soči za menjava strešne kritine in barvanje fasade na Gotski hiši. Sanacija strehe je nujna, saj po prenovi v osemdesetih letih ni bilo večje obnove. Zamenjava kritine bo preprečila nadaljnje propadanje strešne konstrukcije in ohranila značilne avtentične elemente stavbe. Zaradi vremenskih vplivov in izpostavljenosti lokacije je tudi zunanost dotrajana, prekrita z nečistočami in nujno potrebna čiščenja ter barvanja. Izved-

ba projekta bo izboljšala stanje tega kulturnega spomenika lokalnega pomena in zagotovila nadaljnjo uporabo stavbe za galerijske ter druge kulturne dejavnosti. Projekt bo sofinanciran v višini 39 odstotkov celotne investicije, izvajati pa se bo začel leta 2026.

Obnova igrišča pri OŠ Deskle

Občina Kanal ob Soči je uspešno kandidirala tudi na javnem razpisu za sofinanciranje investicij v športno infrastrukturo za leto 2025, ki ga je razpisalo Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport RS. S sofinanciranjem v višini 100.000 evrov bo urejena dotrajana površina igrišča pri Osnovni šoli Deskle. Predvidena je zamenjava podloge in ureditev varne ter primerne športne površine, ki bo namenjena učencem in drugim uporabnikom igrišča.

Ureditev večnamenskega prostora na Močilah

Od Upravnega odbora LAS Dolina Soče

smo prejeli sklep o dodelitvi delnega sofinanciranja projekta ureditve večnamenskega prostora na Močilah v višini 79.679,15 evra. Projekt sledi ukrepu oživljanja vaških jeder z nadgradnjo kulturne in družbene vsebine. Nov prostor bo namenjen različnim dejavnostim – rekreaciji, športu, druženju, kulturnim prireditvam in drugim oblikam družbenega udejstvovanja. V okviru projekta bodo izvedene tudi delavnice in prireditve, katerih namen bo izboljšati socialno vključenost in ozaveščanje o pomenu varovanja okolja in zdravja. Vse to bo pomembno prispevalo k izboljšanju kakovosti življenja v naselju Močila. Dejavnosti v sklopu projekta se bodo začele izvajati po dokončni potrditvi projekta Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Prikazovalnik hitrosti »Vi vozite« v Ložicah

V sklopu projekta »Skupaj za prometno varnost 2025«, ki ga je podjetje Siproni-

ka organiziralo v sodelovanju z Zavarovalnico Triglav, je bila Občina Kanal ob Soči izbrana za sofinanciranje nakupa pametnega prikazovalnika hitrosti »Vi vozite« MHP50 skupaj z dostopom do portala vi-vozite.si. Prikazovalnik je nameščen na prometno zelo obremenjeni cesti skozi Ložice. Aktualni prometni podatki, ki jih prikazovalnik beleži, bodo dostopni v grafični obliki na spletni strani občine.

Občina Kanal ob Soči bo tudi v prihodnje dosledno spremljala možnosti za pridobivanje sredstev na javnih razpisih ter se aktivno prijavljala na projekte, ki prispevajo k razvoju lokalne skupnosti ter izboljšanju kakovosti življenja vseh občanov, in tudi na ta način uresničevala svojo vizijo trajnostnega razvoja in družbene povezanosti.

Izvajanje javne službe zagotavljanja zavetišča za zapuščene živali

Besedilo: Ingrid Kodelja, foto: arhiv občinske uprave

Občina Kanal ob Soči ima sklenjeno koncesijsko pogodbo za izvajanje javne službe zagotavljanja zavetišča za zapuščene živali z zavetiščem Oskar Vitovlje. Dejavnost javne službe obsega naloge, določene z Zakonom o zaščiti živali in Pravilnikom o pogojih za zavetišča za zapuščene živali (sprejem prijav o zapuščenih živalih, zagotavljanje potrebne veterinarske pomoči tem živalim, ulov, prevoz, namestitve in oskrba teh živali v zavetišču, iskanje skrbnikov teh živali ...).

Na to zavetišče se občani lahko obrnejo tudi v primerih:

- problematike prostoživečih mačk,
- če izgubijo hišno žival,
- če najdejo izgubljeno hišno žival,
- poškodovanih živali,
- če želijo posvojiti hišno žival,
- glede oskrbe živali v hotelu za pse,
- drugih vprašanj v zvezi z zapuščenimi živalmi.

Ker je v Občini Kanal ob Soči v zadnjem času zelo pereča problematika

prostoživečih mačk, sporočamo, da v tem primeru pokličite zavetišče Oskar Vitovlje, ki bo opravilo odlov teh mačk

in poskrbelo za ustrezno veterinarsko oskrbo (sterilizacija, kastracija, cepljenje ...). Pred odlovom se bodo v zavetišču z vami dogovorili, kam se postavijo kletke za odlov, katere mačke se odlovijo, ali se jih po oskrbi vrnejo v domače okolje ali preselijo ...

Podrobnejše informacije so na voljo na njihovi spletni strani in telefonski številki:

Tel. št.: 05 307 85 70 (od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure)

Dežurna številka: 040 417 761 (IZ-

VEN URNIKA DELOVNEGA ČASA V NUJNIH PRIMERIH!)

E-naslov: info@zavetisceoskar.si

**Spletna stran: www.zavetisceoskar.si/
Zavetišče Oskar Vitovlje, Vitovlje 37a,
Šempas 5261**

Dan za spremembe: »Naj tvoja volja spreminja veselja«, »Moj čas zate je dar tudi zame«

Besedilo: Klara Golja, foto: arhiv občinske uprave

Občina Kanal ob Soči je 10. aprila 2025 tretjič zapovrstjo organizirala v Hiši dobre volje Deskle dogodek Dan za spremembe.

»Naj tvoja volja spreminja veselja« se sliši kot klic po moči in vplivu na svet okoli nas. Pomeni zavedanje, da ima posameznik neomejeno moč, da ustvarja smisel in resničnost s svojimi odločitvami.

Ko rečemo »moj čas zate je dar tudi

zame«, nas spomni, kako redko in dragoceno je, da si delimo trenutke z drugimi. Čas je nekaj, česar ne moremo vrniti, in ko ga podarimo nekomu drugemu, je to dejanje pozornosti. Pomeni pripravljenost biti tu, poslušati, deliti misli, občutke in ustvariti spomine. In v tem preprostem, a globokem dejanju si resnično delimo najdragocenejše, kar imamo – sebe.

Bogati dve uri programa, namenje-

ni prostovoljcem in vsem občanom, smo sooblikovali s Centrom za krepitev zdravja Nova Gorica (meditacija: »Trenutek miru, sproščanje za notranje ravnesje«), Klubom KI-RYU Nova Gorica (vadba taj či), Društvom GO Spominčica Nova Gorica (zabavne igre za spomin). Kot vsako leto smo zaplesali s plesnima skupinama Tince in Tisti ljudje. Ob koncu smo se podružili in izmenjali mnenja. Vsi udeleženci so sodelovali brezplačno. Hvala vsem.

Pohvala župana prostovoljcem ob peti obletnici Prostoferja in deseti obletnici Skupine za samopomoč za neformalne oskrbovalce

Besedilo: Klara Golja, foto: arhiv občinske uprave

Na dogodku Dan za spremembe je občina podelila zahvalo župana za pet let delovanja Prostoferja šoferja in deset let delovanja Skupine za samopomoč za neformalne oskrbovalce.

Pohvalo za pet let delovanja kot Prostofer šofer so prejeli Ivan Humar, Marjan Vidmar in Srečko Rogač.

Pohvalo za deset let delovanja v Skupini za samopomoč sta prejeli Bogdana Kos in Irena Vuga.

Čestitke! In hvala vsem.

Univerza za tretje življenjsko obdobje – UNITRI

Besedilo: Klara Golja, foto: Aldo Šuligoj, UNITRI Nova Gorica

Občina Kanal ob Soči je sodelovala ob zaključku še enega uspešnega leta UNITRI Nova Gorica.

Univerza za tretje življenjsko obdobje ni le prostor pridobivanja novega znanja, temveč tudi kraj, kjer se rojevajo prijateljstva in krepi skupnost. Socialna

interakcija je velik prispevek k uspešnejšemu življenju slehernika, še posebej pomembna pa je v tretjem življenjskem obdobju, kajti krepi vse tri človekove

razsežnosti: telesno, duševno in duhovno.

Dolgoletne izkušnje, modrost in znanje, ki jih delijo, so poleg osebnih vrednot tudi neprecenljiv vir, ki bogati in navdi-

huje vse generacije.

Občina Kanal ob Soči podpira tovrstne dejavnosti tudi s pomočjo javnih razpisov.

Občani imate možnost vključitve v mnoge dejavnosti na UNITRI Nova Gorica. Povezava do spletne strani: <https://unitring.si/>, tel. št.: 05 300 23 87.

Dolgotrajna oskrba

Besedilo: Klara Golja

Dolgotrajna oskrba združuje ukrepe, storitve in dejavnosti, namenjene osebam, ki so zaradi posledic bolezni, starostne oslabelosti, poškodb, invalidnosti, pomanjkanja ali izgube intelektualnih sposobnosti v daljšem časovnem obdobju trajno odvisne od pomoči drugih oseb pri opravljanju osnovnih in podpornih dnevnih opravil.

Cilj je, da ljudje, ki potrebujejo dolgotrajno oskrbo, čim dlje ostanejo v domačem okolju, če to želijo. Tistim, ki pa potrebujejo institucionalno varstvo, zagotoviti, da bo zanje to tudi finančno dostopnejše in dosegljivo.

Časovnica uveljavljanja pravic

- julij 2023: sprejet Zakon o dolgotrajni oskrbi;
- januar 2024: pravica do **oskrbovalca družinskega člana**;
- junij 2025: sprejetje Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dolgotrajni oskrbi;
- julij 2025: pravica do **dolgotrajne oskrbe na domu (zagotovi občina), e-oskrba in storitev za krepitev in ohranjanje samostojnosti**;
- december 2025: pravica do **dolgotrajne oskrbe v instituciji in denarnega prejema** (ter možnost nadomestne oskrbe v okviru pravice do oskrbovalca družinskega člana).

Postopek za uveljavljanje pravic do dolgotrajne oskrbe:

- **Oddaja vloge (na vstopnih točkah centrov za socialno delo)**

Zavarovanec, njegov pooblaščenec ali skrbnik vlogo vloži na vstopni točki na pristojnem centru za socialno delo.

Vloge za koriščenje pravic iz dolgotrajne oskrbe se lahko na vstopnih točkah oddajo največ en mesec pred začetkom izvajanja vsake od pravic:

- vlogo za oskrbovalca družinskega člana lahko oddate od 1. decembra 2023,
 - vlogo za pravico do oskrbe na domu od 1. junija 2025,
 - vlogo za pravico do dolgotrajne oskrbe v instituciji in do denarnega prejema od 1. novembra 2025.
- **Obisk na domu**
Vstopna točka preveri izpolnjevanje pogojev. Svetovalec za dolgotrajno oskrbo – zaposlen na vstopni točki – se dogovori za obisk na domu, kjer pridobi potrebne informacije za pripravo ocene upravičenosti do dolgotrajne oskrbe in načrt priporočenih storitev.
- **Odločba**
Iz odločbe, ki jo izda center za socialno delo, je razvidna kategorija dolgotrajne oskrbe (od 1 do 5), v katero se je zavarovanec uvrstil.
- **Odločitev za obliko dolgotrajne oskrbe**
Na podlagi kategorije upravičenosti se upravičenec sam odloči, katero obliko izvajanja oskrbe želi koristiti.
- **Izvajanje dolgotrajne oskrbe**
Za konkretne storitve se upravičenec dogovori s koordinatorjem za dolgotrajno oskrbo (zaposlen pri izvajalcu dolgotrajne oskrbe), s katerim pripravi osebni načrt.

Viri financiranja:

- proračunski vir financiranja,
- prispevek za zavarovanje za dolgotrajno oskrbo.

Zakon uvaja **ново obvezno socialno zavarovanje** in prinaša prispevek za dolgotrajno oskrbo. Vključitev v zavarovanje temelji na načelu medgeneracijske solidarnosti in je obvezna.

Za dolgotrajno oskrbo so zavarovani:

- **starejši od 18 let** (Zavod za zdravstveno zavarovanje bo po uradni dolžnosti izdal odločbo),
- **zavarovani** (kot zavarovanec ali družinski član) **v obveznem zdravstvenem zavarovanju** za primer bolezni in poškodbe izven dela,
- Za dolgotrajno oskrbo so **izjemoma** lahko zavarovani tudi **mlajši od 18 let**, ki so v obvezno zdravstveno zavarovanje vključeni na različnih podlagah.

Zavezanci za plačilo prispevka so:

- delavci v višini enega odstotka bruto plače;
- delodajalci v višini enega odstotka bruto plače;
- upokojenci v višini enega odstotka neto pokojnine;
- samozaposleni in kmetje s prijavljeno dejavnostjo v višini dveh odstotkov plače;
- izjeme, ki zavarovanja ne bodo plačevali.

(Vir: gov.si, 2025)

Informacije v zvezi z dolgotrajno oskrbo lahko poiščete:

- na spletni strani Ministrstva RS za solidarno prihodnost: <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/dolgotrajna-oskrba/pravice-in-storitve/>.

Vstopna točka za obveščanje in oddajo vloge:

- CSD Severna Primorska, Delpinova 18b, 5000 Nova Gorica;
spletna stran CSD Severna Primorska: <https://www.csd-slovenije.si/csd-severna-primorska/dolgotrajna-oskrba/>;
e-naslov: dolgotrajna.csdprim@gov.si; tel. št.: 05 330 29 25.
- CSD - Enota Nova Gorica;
svetovalka: Branka Levpušček, tel. št.: 051 212 796; e-naslov: branka.levpuscek@gov.si.

Vir: CSD SP, 2025.

Skrb za zdravje

Besedilo: Klara Golja, foto: arhiv občinske uprave

Aprila so na Občini Kanal ob Soči zasedali predstavniki različnih organizacij: regijsko odgovorna zdravnica, predstavniki NIJZ-ja, predstavnica Centra za krepitev zdravja, zdravnica in sestra referenčne ambulate ZD Deskle, sestra referenčne ambulate ZD Kanal, vodja patronažnih sester, zdravnica, ki vodi delovno skupino preventive za odrasle

ZD Nova Gorica, ter predstavnica Občine Kanal ob Soči. Namen srečanja je bil poiskati možne spodbude, da bi se občani aktivneje odzivali na vabila Programa SVIT.

V maju so se na Občini Kanal ob Soči nato sestali predstavniki NIJZ-ja, krajevnih skupnosti in občine. Dogovorili

so se, da bodo oktobra 2025 na različnih lokacijah v občini organizirani informativni dogodki, s katerimi nameravajo občane dodatno seznaniti in jih spodbuditi k sodelovanju.

Občane vabimo, da se dogodkov udeležijo in prispevajo k večji ozaveščenosti o pomenu programa.

Sestanek s krajevnimi skupnostmi

Sestanek z deležniki

Program Svit je namenjen vsem med 50. in 74. letom starosti

Besedilo: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna enota Nova Gorica

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Program Svit je preventivni zdravstveni program, ki je namenjen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki. K sodelovanju v programu so vsaki dve leti povabljeni moški in ženske med 50. in 74. letom starosti z urejenim zdravstvenim zavarovanjem.

Rak na debelem črevesu in danki je v Sloveniji en najpogostejših rakov. Zaradi poznega odkrivanja je umrljivost za tem rakom še vedno visoka, zdravljenje je za bolnike naporno in manj uspešno. A na srečo je ta oblika raka tudi zelo dobro ozdravljiva, če jo odkrijemo dovolj zgodaj. Razvoj raka lahko s sodelovanjem v Programu Svit celo preprečimo, če predrakave spremembe odkrijemo in odstranimo pravočasno.

Kaj nam o Programu Svit povejo številke?

V okviru Programa Svit je bilo v času 15-letnega delovanja odkritih več kot

4100 primerov raka na debelem črevesu in danki, od tega 220 v zdravstveni regiji Nova Gorica. Pri več kot 31.700 osebah v Sloveniji so bile odkrite in odstranjene predrakave spremembe, od tega pri 1500 osebah v zdravstveni regiji Nova Gorica.

Kako sodelujem v Programu Svit?

Program Svit je že marsikateremu udeležencu rešil življenje – zato ob prejemu vabila ne odlašajte, ampak se odzovite nanj. Najprej izpolnite izjavo o sodelovanju, nato po prejemu kompleta testov oddajte še vzorce blata. Postopek je preprost in ga v celoti izvedete doma. Naj Svitovo vabilo ne obleži na mizi in naj pri vaši odločitvi zmaga skrb za vaše zdravje.

Kako dobro se odzivamo v Program Svit v Občini Kanal ob Soči?

Odzivnost vabljenih v Program Svit v Občini Kanal ob Soči je bila v letu 2024 62-odstotna. To je najnižja odzivnost med vsemi občinami v zdravstveni regiji

Nova Gorica, kjer je bila povprečna odzivnost 68-odstotna. Odzivnost v Občini Kanal ob Soči je bila tudi za 3 % nižja kot povprečna odzivnost na ravni Slovenije. Pri tem je še vedno opazen trend višje odzivnosti pri ženskah (68-%) kot pri moških (56-%).

Kakšni so razlogi neodzivnosti povabljenih oseb?

V pogovorih z obiskovalci Svitovih dogodkov največkrat slišimo, da so razlogi, da nekdo ne sodeluje v Programu Svit, naslednji: strah pred boleznijo, dobro počutje, odsotnost želje po poznavanju svojega zdravstvenega stanja, sram pred oddajo vzorca blata, nerazumevanje navodil za oddajo vzorca blata in nezaupanje v naš zdravstveni sistem. Strahovi in pomisleki, ki jih prinaša sodelovanje v Programu Svit, so razumljivi, a z zgodnjim odkritjem morebitne bolezni je ta lažje obvladljiva, predrakave spremembe pa se lahko odstrani, še preden sploh povzroči raka.

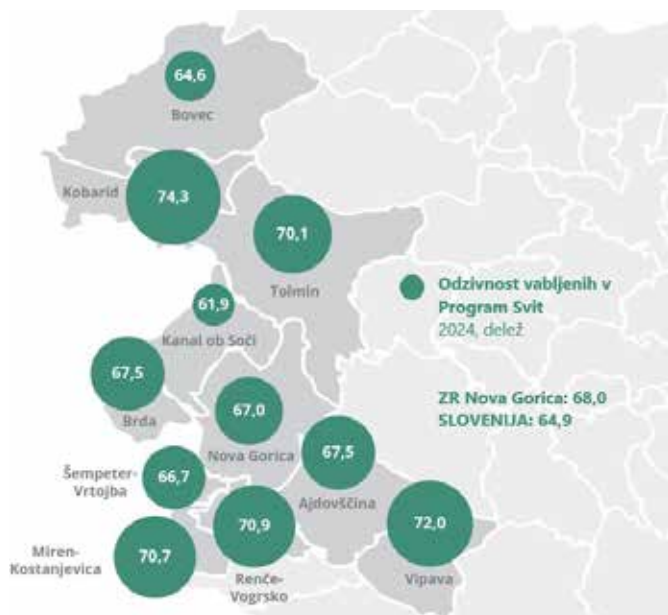
Dodatne informacije so vam na voljo na spletni strani: www.program-svit.si, z vprašanji se lahko obrnete na: programs-vit@nijz.si. Tudi če ste prejeto vabilo k sodelovanju vrgli v koš, lahko zanj ponovno zaprosite na zgornjem elektronskem naslovu.

Spoštovani občanke in občani Kanala ob Soči,
v 15-letnem obdobju izvajanja Programa Svit je vaša odzivnost v njem naj-

nižja v zdravstveni regiji Nova Gorica. Prijazno vas vabimo, da izkoristite Program Svit kot priložnost za skrb zase in se odzovete vabilu vanj. Preventivna ravnanja so gradnik dolgega in zdravega življenja – naredite to zase in za svoje bližnje.

Poleg tega vas vabimo, da se s Programom Svit pobliže seznanite na srečanjih v krajevnih skupnostih Občine Kanal ob Soči v torek, 21. oktobra 2025.

Nevenka Mlinar (Medicina Mlinar, Deskle),
Polona Campolunghi Pegan in Mateja Fišer (ZD Nova Gorica),
Vlasta Brešan Črv (Patronažna služba ZD Nova Gorica),
Tamara Kofol (CKZ ZD Nova Gorica),
dr. An Galičič, Kristina Brovč Jelušič in
Lara Čebren (NIJZ OE Nova Gorica)

Odzivnost vabljenih v Program Svit po občinah v primerjavi s povprečno odzivnostjo v Zdravstveni regiji Nova Gorica in Sloveniji v letu 2024 (vir: NIJZ OE Nova Gorica)

V torek, 21. oktobra 2025, vas bo obiskal Program Svit v krajevnih skupnostih Občine Kanal ob Soči:

10.00–13.00: tržnica v Kanalu,

14.00–16.00: Kulturni dom Lig in

17.00–19.00: dvorana v večnamenskem objektu v Levpi.

Na vsaki lokaciji bomo za vas izvajali predstavitve s pomočjo napihljivega modela debelega črevesa in pogovor z ambasadorjem Programa Svit, meritve holesterola, krvnega pritiska in krvnega sladkorja ter predstavili vsebine uravnotežene hrane v praksi.

VLJUDNO VABLJENI!

POPRAVEK članka Sofinanciranje cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu

NIJZ, OE Nova Gorica

V prejšnjem glasilu Most, št. 77, april 2025, je v prispevku Sofinanciranje cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu, str. 13, objavljena netočnost. Napačno je navedeno število potrebnih odmerkov v primeru cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu: »Potrebna sta vsaj dva odmerka, priporočljivi pa trije odmerki.« Pravilni zapis je: »**Za osnovno cepljenje so potrebni trije odmerki cepiva.**«

Prilagajanje na podnebne spremembe za zagotavljanje visoke kakovosti življenja

Besedilo in foto: Goriška lokalna energetska agencija

Severno Primorska (Goriška) razvojna regija je naredila pomemben korak k bolj trajnostni in odporni prihodnosti. V začetku junija 2025 je Svet regije potrdil Strategijo prilagajanja Severno Primorske razvojne regije na podnebne spremembe, ki je bila 19. junija javno pred-

stavljena v Novi Gorici. Poleg uvodnega pozdrava je kot predsednik Sveta Goriške regije na okrogli mizi sodeloval tudi naš župan Miha Stegel. Glede na ugotovitve vseh deležnikov je skrajni čas, da ukrepamo ter se čim prej premaknemo k akcijskemu načrtu. Ključno je, da se vsi

zavedamo, da podnebne spremembe so – vsi, ki živimo in delujemo v tem prostoru.

Dokument, pri katerem je sodelovalo vseh 13 občin regije, je prvi celostni regijski načrt odzivanja na podnebne izzi-

ve in vključuje vrsto konkretnih ukrepov, prilagojenih lokalnim razmeram – od protipoplavne zaščite in varovanja vodnih virov do prilagoditev v turizmu, kmetijstvu in urbanem okolju.

Strategija je nastajala v sodelovanju med Goriško lokalno energetske agencijo (GOLEA), štirimi regionalnimi razvojnimi agencijami in strokovno regijsko

skupino. Usklajena je z evropskimi in nacionalnimi smernicami ter odpira vrata za črpanje evropskih sredstev za izvedbo ukrepov. Regija je s tem postala ena izmed vodilnih na področju sistematičnega regionalnega odzivanja na podnebne spremembe.

Strategija dokazuje, da lahko s skupnim pristopom – občin, prebivalcev, podjetij

in institucij – učinkovito zaščitimo naravo, zdravje in življenjski prostor pred posledicami vse pogostejših vremenskih skrajnosti. Od Bovca do Vipave – regija z enim skupnim ciljem: biti pripravljena na prihodnost.

Dokument je objavljen tudi na občinski spletni strani.

Uvodni pozdrav

Okrogla miza

Svečana proslava ob prazniku Občine Kanal ob Soči 2025

Besedilo: uredništvo, foto: ZOSO Damjan Simčič

Svečana proslava ob prazniku Občine Kanal ob Soči, na kateri se vsakoletno s spoštovanjem in hvaležnostjo poklonimo posameznikom in skupinam, ki s svojim delom, srčnostjo in predanostjo bogatijo naš skupni prostor, je potekala 24. aprila 2025.

Letos sta se podelili nagradi Občine Kanal ob Soči dvema gospema, ki sta s svojim delovanjem pustili poseben pečat v našem prostoru in družbenem življenju. Občinsko nagrado sta prejeli gospa **Vanda Vidič** in gospa **Darja Rijavec**.

Po slavnostni podelitvi občinske nagrade iz rok župana **Mihe Stegla** in po govorih nagrajenk sta bila predvajana intervjuja z nagrajenkama – videozapisa njunih poti, požrtvovalnosti, vpetosti v lokalni prostor in srčnosti, ki ju povezuje z njunim poslanstvom. Omenjena kratka videa avtorice Daniele Löhn si lahko

ogledate na Facebook strani Občine Kanal ob Soči v objavi s 25. aprila.

Glasbeno pa je letošnjo proslavo obarvala mednarodno priznana in nagrajena a cappella skupina Bassless z domiselnimi priredbami slovenskih in tujih pesmi.

Darja Rijavec

Darja Rijavec je vse od ustanovitve leta 2011 srce in gonilna sila Folklorne skupine Kal nad Kanalom ter je z neizčrpno zalogo idej in energije izjemna organizatorica ter povezovalka skupine z lokalno skupnostjo. Vedno je pripravljena in angažirana za izvedbo dogodkov, zaslužna je za prepoznavnost kraja Kal nad Kanalom ter s tem Občine Kanal ob Soči v širnem delu Slovenije in izven. Folklorna skupina pod njenim vodstvom sodeluje z Občino Kanal ob Soči, krajevnimi skupnostmi in drugimi društvi v domači in sosednjih občinah ter šolami in vrtci,

JSKD republike Slovenije, izpostavamama Nova Gorica ter Tolmin, Goriškim muzejem in drugimi institucijami.

Darja Rijavec, prejemnica občinske nagrade

V vseh letih je delovanje skupine skrbno beležila ter objavljala v lokalnih glasilih in prispevala članke o dediščini v zbornike in publikacije. Z zbiranjem ljudskega izročila več kot dve desetletji je veliko prispevala k obujanju in ohranjanju kulturne dediščine na Kalskem in na Trnovsko-Banjski planoti. Kot soavtorica je sodelovala pri odrskih postavitvah FS Kal nad Kanalom, prispevala je šaljive zgodbe, ki jih je slišala in zapisala pri svojem raziskovalnem delu na terenu. Svoj delež je dodala k obuditvi »pusta po starem« v Kalu nad Kanalom. Folklorna skupina Kal nad Kanalom je ob njenem aktivnem udejstvovanju članica Zveze ljudskih tradicijskih skupin Slovenije in,

od Ministrstva za kulturo RS pridobila naziv »nevladna organizacija v javnem interesu« ter leta 2019 za delovanje prejela nagrado Občine Kanal ob Soči.

Vanda Vidič

Vanda Vidič je več kot 20 let aktivno vpeta v družbeno življenje v Občini Kanal ob Soči. Njen čut, angažiranost in prizadevanja za sodelovanje v društvih in skupinah jo uvrščajo med občanke, ki bistveno prispevajo k bogatenju odnosov in družabnosti v občini. Njen odnos do prostovoljstva je lahko vzor in tistim, ki z njo sodelujejo, v vzgled. Krasijo jo skromnost, odgovornost in delavnost.

V Društvu upokojencev Kanal je od leta 2012 pomagala v raznih dejavnostih društva, predvsem pa je bila aktivna pri izdelavi »punčk iz cunj« za Unicef in pridobivanju materiala za njihovo izdelavo. Jeseni 2014 je začela z izobraževanjem v programu Starejši za starejše, ki se izvaja pod okriljem Zveze društev upokojencev Slovenije. Po pridobitvi osnovnih znanj vodenja omenjenega programa je v letu 2015 sprejela vodenje tega programa kot koordinatorka in to delo kot prostovoljka opravlja še sedaj. Pri vseh dejavnostih je izredno zanesljiva in zaupanja vredna oseba, vedno je pripravljena pomagati in delati tudi v drugih dejavnostih društva. V Turističnem društvu Kanal ob Soči je

Vanda Vidič, prejemnica občinske nagrade

dolga leta ena izmed stebrov delovanja društva. Pri številnih dogodkih, akcijah in prireditvah, ki jih društvo organizira v občini, prevzema in z odliko opravi številne odgovorne naloge. Prostovoljnost, delo kot dolgoletna blagajničarka društva, organizatorka prireditev in koordinatorka številnih nalog so njen veliki prispevek k uspešnemu delu društva. Od društva in od Turistične zveze Slovenije je prejela visoka priznanja.

Občinski nagrajenki z županom in podžupanjama

Občina vlaga milijonska sredstva v OŠ Kanal

Besedilo: Irena Hočevar Križnič, foto: arhiv Občine Kanal ob Soči

Takoj ko so učenci konec junija zapustili šolske klopi in se razposajeni veselili počitnic, so se na OŠ Kanal začela obsežna gradbena dela. Začela se je največja investicija v občini, za katero je v občinskem proračunu zagotovljenih 3.412.694,47 evra. Zgradili se bodo nova jedilnica z okrog 100 sedeži, tehnični prostori in večja kuhinja v pritličju, v nadstropju pa dve novi učilnici s kabinetoma, štiri pisarne in sanitarije za šolsko osebje. Gradnja naj bi se predvidoma zaključila do začetka šolskega leta 2026/2027.

Tudi zaradi potresne varnosti gradnja prizidka nujna

Izvajalcu del je bilo že z razpisom naročeno, da najbolj hrupna dela izvede na začetku počitnic. Odstranila se je 35000-litrska cisterna za kurilno olje in začeli rušiti pritlični prostori. Takoj po začetku rušitvenih del se je izkazalo, da ima zgradba iz leta 1960 po današnjih standardih neustrezne temelje in nosilne stebre in da je bila odločitev o sanaciji in zagotovitvi protipotresne varnosti še kako nujna.

Prenovo zahtevala inšpekcija

Na OŠ Kanal se je 8. marca 2022 izvedel inšpekcijski nadzor in ugotovljeno je bilo, da osebje v kuhinji pri delu upošteva vse higienske standarde, vendar so prostori kuhinje in skladišča potrebni prenove. Kuhinja ni imela dovolj delovnih površin, keramične ploščice so bile dotrajane, skladiščni prostori in garderoba niso ustrezali sodobnim standardom. 26. septembra 2023 je bil na šoli ponovni inšpekcijski pregled in šola je bila opozorjena, da mora nujno odpraviti nepravilnosti, ki so bile ugotovljene

že leta 2022. Na občini so se po pogovorih z vodstvom šole odločili za celovito prenovo, kajti tudi jedilnica je bila premajhna.

Največja investicija Občine Kanal v tem mandatu

Po drugem inšpekcijskem nadzoru so se na občini zelo hitro začele dejavnosti. V občinskem proračunu so se zbrala sredstva. Že decembra 2023 je bila izdelana projektna dokumentacija za dozidavo in rekonstrukcijo kuhinje in čez eno leto pridobljeno gradbeno dovoljenje. Projektno dokumentacijo je izdelalo podjetje **Studio Torkar, d. o. o.** Javno naročilo za izvajalca gradnje je bilo objavljeno na Portalu javnih naročil 14. maja 2025, rok za sprejetje ponudb je bil 26. maj 2025. Tako šola kot občina sta upali, da bi najhrupnejša dela lahko začeli že med počitnicami. Na srečo ni prišlo do zapletov in so se dela zelo intenzivno začela.

Za izvajalca gradbenih del se je kot edino prijavilo podjetje **GRAPRI Gradbeno operativna, d. o. o.**, s pogodbeno vrednostjo **2.872.181,67 evra z vključenim DDV** in s končnim rokom izvedbe 1. julij 2026. Rok za izvedbo vseh rušitvenih del, statične ojačitve, izkop ter očiščen prostor je bil 1. september 2025. Za dobavo in montažo opreme je bilo izbrano kot edini ponudnik podjetje Gostinska oprema GO-ST Servis in trgovina, d. o. o., s pogodbeno vrednostjo **318.017,40 evra z DDV**.

Za vrednost celotnega projekta je v občinskem proračunu zagotovljenih 3.412.694,47 evra. Ta ocena vrednosti oz. zagotovljena sredstva vključujejo po-

leg že izdelane projektne dokumentacije ter predvidenih stroškov gradnje tudi strošek gradbenega nadzora, projektantskega nadzora ter drugih stroškov, povezanih z investicijo. Od tega zneska je za ta projekt zagotovljenih 1.250.000 evrov od podjetja Alpacem Cement, d. d., v skladu z Dogovorom o donaciji s 3. decembra 2024. Objavljen je tudi javni razpis za sofinanciranje investicij v vrtcih in osnovnem šolstvu v RS v obdobju 2026–2029, na katerega se bodo na občini v septembru prijavili. Razpis predvideva samo sofinanciranje gradbenih del brez DDV in brez rušitvenih del, vendar izpolnjujejo vse pogoje, zato upajo na uspeh.

Gradnja prizidka za občino in šolo velik izziv

Ravnateljica **Barbara Kragelj Jerič**, ki jo je pred začetkom gradnje Svet OŠ Kanal potrdil za vodenje OŠ Kanal tudi za naslednji mandat, pojasnjuje: »Na začetek posegov gradbenikov v naše prostore smo se pripravljali že od pomladi. Prezaporečiti smo morali nekatere pisarne in eno delavnico, drugače urediti evakuacijske poti za vrtec, preusmeriti dejavnosti vrtca s sprednje strani zunanjih površin vrtca na drugo stran objekta in – največji zalogaj – zapreti in izseliti šolsko kuhinjo. Ta od 18. avgusta deluje na nadomestni lokaciji, z veliko angažiranostjo kuhinjskega osebja in hišnikov pa bomo od tam dnevno dostavljali hrano vsem našim uporabnikom. V prihodnjem šolskem letu bomo ukinili uporabo treh učilnic, zato bomo dejavnosti organizirali v pomembno manjšem številu prostorov in na manjših površinah.«

Vodja projekta na Občini Kanal **Andreja Nanut** ugotavlja: »Že od načrtovanja naprej se srečujemo z izzivi. Vendar nam je uspelo v kratkem času izdelati celotno projektno dokumentacijo, pridobiti gradbeno dovoljenje in izbrati izvajalca, da smo lahko začeli najhрупnejša dela že takoj po zaključku šolskega leta. Želeli smo, da bi čim manj motili učni proces. Imamo izvajalca, s katerim dobro sodelujemo, tako da verjamem, da bomo uspešno dosegli cilj.«

Župan Občine Kanal **Miha Stegel** je v pogovoru za Radio Koper dejal: »Nekako je v načrtu, da se bodo v bistvu najhрупnejša, najbolj moteča dela izvedla do začetka pouka v letošnjem novem šolskem letu. Celoten projekt pa še do naslednjega šolskega leta, ko bomo skupaj z učenci in učitelji že uporabljali nove prostore.«

Zagotovo bo treba v šolskem letu 2025/2026 poiskati še marsikatero rešitev, da bo pouk potekal čim bolj nemo-

teče. V času gradnje je pred šolo manj parkirnih mest in so zato iskali rešitve. Prijazni stanovalci bloka nasproti šole so svoja parkirišča ponudili v uporabo starejšim otrokom vrtca za namen predaje in prevzema otrok. Z dogovori in sodelovanjem so rešili že veliko izzivov. Zahvaljujejo se vsem za razumevanje in toleranco. V prihodnjem šolskem letu bomo, če bodo dela potekala po načrtih, bogatejši za potresno varen trakt šole, sodobno kuhinjo, veliko jedilnico in druge nove šolske prostore.

Ko se sezona zaključi na vrhu – Planica kot simbol povezovanja

Besedilo in foto: Lucia Pascolat

V petek, 28. marca 2025, je Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport Kanal skupaj z delavci drsališča ob zaključku uspešne drsalne sezone organiziral strokovno ekskurzijo. Tokrat nas je pot vodila v Planico – enega največjih simbolov slovenske športne odličnosti.

Tam nas je sprejel Cene Prevc, priznani smučarski skakalec, ki nam ni zgolj razkazal kompleksa skakalnic, ampak z nami delil tudi zanimivosti in izkušnje iz zakulisja skakalnega športa. Kot zanimivost naj omenim, da je povprečna hitrost, ki jo skakalci dosežejo ob vzletu, približno 100 kilometrov na uro. Priložnost smo seveda izkoristili tudi za skupno slikanje s Cenetom. S sedežnico smo se povzpeli do vrha in si ogledali vzletišče, doskočišče in največjo letalnico pri nas.

Posebej dragoceno je bilo spoznanje, kako pomembna je usklajenost ekipe v ozadju vsakega skoka – prav tako kot pri nas, ko skupaj soustvarjamo zimsko zgodbo na kanalskem drsališču. Nazaj v nižine smo se vrnili peš, po stopnicah. Ob zaključku izobraževalnega dela smo si ogledali še tekmovanje v smučarskih skokih, ki je dodatno začinilo celotno doživetje, predvsem zaradi tega, ker je kolajno prejel ravno Slovenec.

Dan smo sklenili v prijetnem vzdušju ob timski večerji v Kranjski Gori, kjer smo ob dobri hrani in sproščenem pogovoru utrjevali vezi in izmenjali vtise.

Izlet ni bil zgolj nagrada za uspešno delo, temveč predvsem navdih za še boljše medsebojno sodelovanje. Planica nas je opomnila, kako daleč lahko sežemo – če skačemo skupaj.

Dediščina na meji – projekt PUŠ

Besedilo: Manca Vinazza in Urša Valič

V Lukčevi hiši in na Kambreškem smo med marcem in julijem 2025 izvajali PUŠ projekt *Dediščina na meji*. Projekt sva izvajala Oddelek za arheologijo in Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, oba s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Namen projekta je bil ovrednotenje dediščine širšega prostora na Kambreškem, s poudarkom na etnološko-vojaški zbirki Lukčeva hiša. V projektu so sodelovali Tolminski muzej, Goriški muzej in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Center za preventivno arheologijo, od koder prihajajo delovni mentorji Karla Kofol, Miha Mihelič in Andrej Ferletič s področij etnologije in kulturne antropologije, arheologije ter konservatorstva in restavratorstva. Pod njihovim mentorstvom so študenti spoznavati delo v lokalnem okolju.

Študenti Astrid Vončina, Ažbe Telban, Jakob Stojanović, Julija Osterman, Maja Humerca Šolar, Marcel Krump in Zala Rejec prihajajo s področij arheologije, etnologije in kulturne antropologije, geografije in fotografije, kar je omogočilo izmenjavo in prenos znanj ter nadgradnjo klasičnih obravnav. Gradivo iz zbirke, ki jo hrani Jožica Strgar, je bilo deležno primarne konservacije in inven-

Preverjanje lidarskih posnetkov na terenu. Foto: Marcel Kump

tarizacije, terensko delo pa je bilo vezano na interpretiranje lidarskih posnetkov in povezovanje z vojaškimi ostanki, arheološkimi ostanki ter zbiranjem ustnega izročila.

Med vidnejšimi rezultati je priprava gradiva za katalog Lukčeva hiša pripoveduje, ki jo nameravamo izdati v prihodnje. Predstavitve rezultatov projekta je potekala v petek, 11. julija 2025, na Kontradi in v Gotski hiši v Kanalu, kjer smo poleg

delavnic za otroke in odrasle prisluhnili predavanju dr. Mirjam Milharčič Hladnik ter skupini Pokriva Nočiva, ter v soboto, 12. julija 2025, v Lukčevi hiši v okviru dneva odprtih vrat.

Projekt smo pridobili na podlagi javnega razpisa »Problemsko učenje študentov v delovno okolje: gospodarstvo, negospodarstvo in neprofitni sektor v lokalnem/regionalnem okolju (PUŠ v delovno okolje 2024-2027)« v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 (EKP 2021-2027).

Sofinancira
Evropska unija

»Projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada plus (ESS+).«

Prižig evropske oglarske kope s sporočilom miru

Besedilo: Miroslav Šuligoj Bremec

Lokovec, 10. maj 2025

»Moč ljudi premika meje, ko se gradijo mostovi z dejanji,« je ob zaključku prireditve razmišljala Ljoba Jenče, ena izmed številnih nastopajočih ob prižigu evropske oglarske kope s sporočilom miru, ki je potekal pod okriljem Kulturno turističnega društva Lokovec, Krajevne skupnost Lokovec, Društva oglarjev Slovenije in Evropske zveze oglarjev ter ob podpori številnih partnerjev, med njimi tudi Folklorne skupine Kal nad Kanalom. Letošnje srečanje slovenskih oglarjev in predsedstva Evropske oglarske zveze je bilo organizirano v času, ko Nova Gorica nosi naziv evropske prestolnice kulture, na to je spomnil tudi župan Mestne občine Nova Gorica Samo Turel, ki je v pozdravnem nagovoru pozdravil številno množico obiskovalcev. Slovenski oglarji se že vrsto let srečujejo v različnih krajih po Sloveniji s ciljem popularizacije pridelave oglja na tradicionalen način in s poudarkom na pomenu prostovoljstva, razvoja podeželja ter osebnostne rasti udeležencev, je povedal predsednik Društva oglarjev Slovenije Jože Prah.

Poleg osrednje slovesnosti so prireditelji zaznamovali dopoldanski pohod na Lašček, fotografski gozdni potep in seja predsedstva Evropske zveze oglarjev. Predstavila se je umetniška kolonija Zeleni most, odprta je bila razstava Sebastjana Peršolja *Ko kamen spregovori*, člani Cehovskega društva kovačev

Foto: Jakob Zupančič

Slovenije pa so prikazali živo dediščino kovaštva. Pohod do kopišča je potekal v obliki predstave, ki sta jo moderirala člana FS Kal nad Kanalom Darja Rijavec in Aleksander Humar, ob poti pa so se jim pridružili še drugi folkloristi in sodelujoči: PGD Čepovan v s staro brizgalko in konjsko vprego Društva Doli, člani LD Čepovan, Harmonikarski orkester Železniki, Prvačka pleh muzika, Ljoba Jenče, Vokalna skupina Snežet, Domači pevci iz Lokovca, Timotej Vončina in Anika Kovačič. Prireditev je vodila Marjana Grčman, obraz oddaje Na lepše.

Slavnostna govornica Dubravka Kalin, generalna direktorica Direktorata za turizem, je ob prižigu kope dejala: »Mir ni nekaj samoumevnega, ni darilo, ki ga

prejmemo brez truda. Mir je odločitev, da slišimo druge, tudi ko se ne strinjamo, da ostanemo tiho, ko bi lahko kričali. Je moč, da ponudimo roko, ko bi jo lahko umaknili. In najmočnejši so tisti, ki znajo ohraniti mir v trenutkih, ko se svet okoli njih podira.« Ob kopi je predsednik Evropske zveze oglarjev Karl-Josef Tielke v svojem sporočilu jasno podal poziv k mirnim rešitvam, enakopravnemu dialogu ter spoštovanju človekovega dostojanstva in samoodločbe. Slovenski oglarji so skupaj z evropskimi oglarji s seboj prinesli prgišče oglja iz svojih kop in ga položili na skupno ognjišče ter z ognjem, ki je povezal vse sodelujoče, prižgali oglarsko kopo. Ob kopi je bila prvič javno zapeta tudi evropska oglarska himna. Prireditev se je zaključila z Avsenikovo glasbo v izvedbi ansambla Svizci in večerno zabavo z Damačico. Turistična zveza Slovenije pa je ob koncu vročila priznanje KTD Lokovec za 25 let uspešnega delovanja.

Oglarji iz številnih slovenskih krajev, iz Italije, Švice, Francije, Nemčije in Poljske so s srečanja odnesli nepozabne spomine, predsednik Evropske oglarske zveze pa je ob slovesu dejal: »Tako slavnostnega prižiga oglarske kope v življenju še nisem doživel. To je bil kot rimski pontifikat na visokem prestolu, brez dima, ampak z vonjem po oglju.« Razšli so se s pozdravom, s katerim se oglarji pozdravljajo: »Naj se kadi!«

Foto: Tjaša Ninin

Občina Kanal ob Soči – prostor navdiha med tradicijo, ustvarjalnostjo in naravo

Besedilo: ZTKMŠ Kanal, foto: Damijan Simčič ZOSO

Zavod za kulturo, turizem, mladino in šport Kanal je v četrtek, 12. junija 2025, pripravil edinstveno terensko novinarsko konferenco, s katero smo želeli medijem in partnerjem v živo predstaviti raznovrstno dogajanje, ki zaznamuje Občino Kanal – tako na področju kulture, dediščine, turizma kot tudi narave in skupnosti.

Dan smo začeli v središču Kanala, kjer nas je pričakal predsednik etnološkega društva Liški pustje Dejan Žnidarčič ter nam predstavil bogato tradicijo društva, pomen mask in dediščine pustnega časa. Sledil je obisk trga Kontrada, enega najlepših vaških trgov v Sloveniji. Na terasi nad reko Sočo s pogledom na znameniti kanalski most je direktorica ZTKMŠ ga. Petra Rutar predstavila njegovo delovanje in projekt Virtualni potop: Odkrivanje podvodnega sveta reke Soče. Sledil je še kratek pozdrav ge. Milice Zimic, predsednice Prosvetnega društva Soča Kanal, ki nas je popeljala skozi zgodovino Kogojevih dni in galerije Rika Debenjaka.

Pot smo nadaljevali na Kambreško, kjer nam je gospa Jožica Strgar predstavila etnološki muzej Lukčeva hiša in spregovorila o zgodovini. Med okušanjem lokalnih dobrot izpod rok ge. Jožice Strgar je dr. Manca Vinazza, članica strokovnega sveta zavoda ZTKMŠ, predstavila projekt Dediščina na meji. Projekt Dediščina na meji poteka pod vodstvom

doc. dr. Mance Vinazza z Oddelka za arheologijo FF UL in doc. dr. Urše Valič z Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo FF UL. Na projektu sodeluje osem študentk in študentov, ki bodo spoznavali z dediščino obmejnega prostora na Kambreškem v Občini Kanal ob Soči. Osrednja točka projekta je etnološka-vojaška zbirka v Lukčevi hiši na Kambreškem, za katero skrbi Jožica Strgar. V projektu se bodo izvedli arheološka topografija, zbiranje ustnega izročila, dokumentiranje predmetov v zbirki in kartiranje kot osnova za pripravo strokovnih predlog za objave in predstavitev dediščine obravnavanega prostora. V projekt so vključeni tudi Goriški muzej, Tolminski muzej in Center za preventivno arheologijo Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Po krajšem premoru smo se odpravili v sotesko Doblarca, po kateri smo se sprehodili skupaj z lokalnim vodnikom Erikom De Posarellijem (Soča Root Spirit). Na tem delu nam je Erik pričaral meditacijo in na kratko predstavil staroverstvo. Iz časa starovercev je tudi piščal kabrc, ki nam jo je predstavil in na njo zaigral.

Druženje smo zaključili na kmetiji Pri Lukčevih v Avšjem s predstavitvijo dveh certificiranih doživetij kolektivne blagovne znamke iz Doline Soče, in sicer Ni buljšga ko prasc – kulinarčno doživetje (kmetija Pri Lukčevih) in v Objemu oljk (San Martin).

Za zaključek zanimivega dneva so predstavniki lokalnih društev predstavili pestro dogajanje v poletnih mesecih v Občini Kanal ob Soči. Sodelovali so g. Branko Dolenc, predsednik Turističnega društva Kanal, g. Valter Reščič, predsednik Turističnega društva Korada Anhovo - Deskle, g. Ivan Humar, član ŠKT društva Levpa, Primož Božič in predsednik Gledališkega društva Kontrada Kanal.

Dogodek smo sklenili ob prijetnem vzdušju, z zavedanjem, da Občina Kanal ponuja mnogo več, kot se zdi na prvi pogled, in da so naše največje vrednote prav ljudje, njihovo znanje, predanost in povezovanje. Za zaključek so vsi udeleženci prejeli lokalne gastronomske dobrote.

Hemingway collection

Besedilo: Lijana Jurečič, foto: Primož Kožuh

Na naslovu Morsko 21a je bilo 23. maja 2025 ob 18. uri odprtje zbirke, ki jo je zbiral in za javnost uredil **Branko Drekonja**.

Ali je Hemingway res bil na soški fronti? So opise za njegovo znano knjigo Zbogom, orožje prispevali drugi ali pa je zapisano res videl na lastne oči? Ti vprašanji sta Branka spodbudili k raziskovalnemu delu, rezultat katerega je bila leta 2009 izdana knjiga Po sledih Ernesta Hemingwaya v soavtorstvu z dr. Aleksandrom J. Potočnikom. Ta je v uvodnem nagovoru ob odprtju zbirke poudaril veliko spoštovanje zbiratelja do najdenih predmetov, ki jih je na tem območju zares veliko. Pripovedujejo zgodbo nekega obdobja in hkrati odstirajo tudi osebne stiske in način življenja v tistem času. Sledil je umetniški vložek dramske igralka Nevenke Vrančič z občuteno interpretacijo pesmi Ivana Roba

Tožba zarjavele mine. Anton Marn, dekan Visoke šole za oblikovanje materialov Sežana, pa je zbrane vprašal: »Če ne poznamo svoje preteklosti ali si prihodnost sploh zaslužimo?«

V pritličju hiše so na ogled številni eksponati, med njimi tudi zbirka knjig Ernesta Hemingwaya. Zbirka eksponatov, ob katerih je zbirateljev komentar seveda nadvse dobrodošel, je zares zelo pestra. Ob njej se poraja tesnobnost misli, kako tako grozljiva izkušnja vojne globoko zaznamuje prostor, v katerem živimo.

Nam je zato življenje dragocenejše?

V zgornjem nadstropju pa je na ogled v studiu Grunf Design kolekcija pustnih mask, slik, umetniških del zgodnjega in trenutnega ustvarjanja Branka Drekonje Kuštota.

Kako najdeš muzej? To pa zares ni težko,

saj je na fasadi hiše velika risba z napisom, ki vabi mimoidoče k ogledu. Zbirka je na ogled vedno, ko je avtor doma.

Avtoštoparski muzej

Besedilo: uredništvo

Avtoštoparski muzej Mirana Ipavca je v jubilejni deseti sezoni odprl svoja vrata na Trgu Jožeta Srebrnič v Solkanu. Miran Ipavec, ki spada s prevoženimi 570.500 kilometri med najprepoznavnejše evropske avtoštoparje, kljub svojim 66 letom še ni rekel zadnje besede. Letos je obiskal še 47., obenem pa zadnjo manjkajočo evropsko državo - Islandijo. Primerno svoji starosti zdaj prepotuje le 20.000 kilometrov letno, kar mu daje več časa za pisanje otroških slikanic o potovanjih in njegove tretje knjige Avtoštoparski muzej - Ko slike in predmeti spregovorijo.

Potujoči Avtoštoparski muzej se konec septembra iz Solkana za tri tedne seli v Staro Gorico.

Avtoštoparski muzej se bo iz Solkana selil v Staro Gorico. Foto: Miran Ipavec

Tridesetič Po stopinjah Valentina Staniča

Besedilo in foto: Planinsko društvo Valentin Stanič

V planinskem društvu Valentin Stanič Kanal smo tudi letos uspešno organizirali tradicionalni pohod Po stopinjah Valentina Staniča, tokrat jubilejnega tridesetega.

Na tem 25 kilometrov dolgem pohodu, na katerem pohodniki premagajo kar 1200 višinskih metrov in poteka iz Solkana na Sabotin ter po grebenu nad reko Sočo do Vrhovlja, kjer se nato povzpne na Korado, po kateri sledi še spust v Kanal, lahko pohodniki res uživajo v lepih razgledih od Jadranskega morja, Dолоmitov, Karnijskih in Julijskih Alp.

Negotova vremenska napoved je marsikoga odvrnila od udeležbe, a kljub temu se je pohoda udeležilo skoraj 300 pohodnikov iz vseh koncev Slovenije in Italije.

Na Vrhovlju se nam je priključil mladinski odsek PD Valentin Stanič Kanal. Z nami so bili tudi invalidi planinci iz odbora in Planinec. Nekateri so pot začeli že v Solkanu, nekateri pa na Vrhovlju. Čestitke za vztrajnost, tako mladincem, kot tudi in Planincem.

Dan je minil brez dežnih kapelj in kljub oblačnosti je postregel s prelepimi

razgledi. Vesela planinska družčina je pohod zaključila na trgu Konrada, kjer je potekala tudi zaključna prireditev, za katero sta poskrbeli OŠ Kanal in OŠ Deskle.

Na zaključni prireditvi so lepe besede in čestitke za odlično organizacijo dogodka izrazili tako udeleženci pohoda kot tudi ga. Barbara Fajdiga Perše, podžupanja Občine Kanal ob Soči.

Ob tem naj se zahvalimo tudi vsem pokroviteljem dogodka ter GRS Tolmin, ki je poskrbela za varnost udeležencev.

Praznik keramike – podoba čutenj in ogledalo idej

Besedilo: Iva Sivec, foto Primož Kožuh

Bil je dež na praznično majsko soboto, a najprej je bila glina. Tisti osnovni element, ki ga nosita v sebi zemlja in človek. Mehka in voljna tvarina, ki v srečanju z dlanjo začne pripovedovati zgodbo, edinstveno in osebno. »Vsaka sled, ki jo pustimo v njej, je izraz nekega sporočila, bodisi nezavednega bodisi hotenega,« je o glini povedal umetnik Gregor Maver, tudi sam zapisan tej prvobitni materiji. »Zahteva prisotnost, potrpežljivost in spoštovanje. Ustvarjalni proces je hkrati telesen in duhoven, je iskanje ravnotežja med naravo in človekom, med minevanjem in trajanjem, med notranjim svetom in otipljivim izrazom,« je nadaljeval svoj pozdravni govor na odprtju tradicionalnega festivala keramike Kerafest, ki je razlil svojo ustvarjalno reko v več

rokavov. V Galerijo Rika Debenjaka, v galerijo Kluba keramikov Kanal in na kamniti oder Kontrade.

Kjer glina ni več le snov

Ko se po strmih stopnicah Gotske hiše vzpnemo v razstavni prostor, vstopimo v svet, kjer glina ni več le snov. Postane jezik, zgodba posameznika, a vendar povezana v skupnem ustvarjanju. Vstopimo v bogato krajino idej, tehnik in osebnih pogledov, ki nas vabijo k raziskovanju izraznih možnosti, ki jih keramika ponuja, od tradicionalnih lončarskih tehnik, kjer se oblika rojeva v ritmu vrtečega se vretena, do ročno modeliranih skulptur. Vsak ustvarjalec izstopa s svojo izraznostjo, bodisi z geometrično natančnostjo in minimalizmom bodisi s

pripovedmi, ujetimi v obliko in teksturo površine, razlaga Maver razstavljena ogledala idej.

V razstavo so vključena tudi dela, plod večletnega sodelovanja članov Kluba keramikov Kanal z Goriškim muzejem v projektu, ki je bil namenjen raziskovanju lokalnih glin in njihovi uporabi. Raziskava, pomembna tudi za današnji čas, poudarja trajnostno rabo naravnih virov, spodbuja lokalno ustvarjanje ter ohranja in prenaša bogato znanje o keramičnih tehnikah, ki izvirajo iz zgodovinskih praks.

Taktilije z živahno kiparsko zgodbo

Da keramika ni en sam slog ali ena estetika, ampak neskončno polje možnosti,

je sporočala tudi razstava Taktilije v prostorih Keramosta. »To ni skupinska razstava četverice umetnic, Polone Demšar, Paole Korošec, Mojce Smerdu in Dani Žbontar, temveč projekt, ki je nastal ob druženju in pogovorih v keramični delavnici in opazovanju nastalih oblik in napak, ki nastajajo v procesu žganja gline,« je zapisala umetnostna zgodovinarica Nadja Zgonik v katalogu, ki je izšel ob razstavi. »Na tla položene odprte, razrahljane forme, razpoteegnjene po prostoru tako močno, da dopuščajo otip, premičnost, možnost vživetja in razumevanja pripovednosti razstavljenih

del,« je dodal umetnostni zgodovinar Sarival Sosič. V oblike kamnov, vilinskih bitij in zlepljenih gradnikov ujete glinene skulpture z globokim občutkom za oblikovanje teles ponujajo obiskovalcu živahno kiparsko zgodbo, povzeto po tisti največji, najmočnejši kiparki – naravi.

Poklon tradiciji in individualnosti

Do konca maja sta bili na ogled obe razstavi, življenje tiste na kamnitem odru Kontrade pa je trajalo le en dan. Dovolj, da so se s svojimi deli poleg članov domačega kluba keramikov predstavili tudi

člani vseh primorskih stanovskih društev in članici iz Italije. In čeprav sejem ni bil živ, saj so ga motili deževni oblaki, se je ob druženju, odlični poti, pecivu in briških češnjah izpel kot poklon tradiciji in individualnosti, v kateri se sodobna ustvarjalnost srečuje z eno najstarejših umetnostnih oblik človeške civilizacije. Kot poklon glini, tej izrazito čutni materiji, ki nagovarja vsakega od nas, naj se ji prepustimo in prepoznamo, kako vsaka oblika nosi svojo zgodbo, tako kot tudi vsak ustvarjalec svojo resnico.

Kamniti oder Kontrade, pogled od zgoraj

Taktilije

Pestro poletje na ZTKMŠ

Besedilo in foto: ZTKMŠ Kanal

Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport Kanal je bil tudi letošnje poletje zelo aktiven. Pestro dogajanje se je začelo konec junija s potujočim Kinom Soča – Isonzo Cinema. Na 35-milimetrskem traku smo si lahko ogledali film Desperado Tonic (Varja Močnik, Boris Petkovič, Hanna Slak, Zoran Živulović, 2004), kultni omnibus štirih slovenskih

režiserjev, ki se je vrnil na kraj snemanja filma. Na dogodku so bili prisotni tudi režiser in scenarist Boris Petkovič ter oblikovalka maske Mojca Gorogranc Petrushevska, ki sta z nami delila spomine na Feota in snemanje filma. Dogodek nastaja v sodelovanju s Kinoateljejem in ŠKDT Nasmejanih.

Dogajanje smo nadaljevali v petek, 27. junija, na trgu Kontrada s koncertom domače skupine Deni Kuk band in ljubljanskih Batista Caddillac. Obiskovalci so v lepem poletnem večeru lahko uživali v skoraj štirih urah vrhunske glasbe. V mesecu juliju je za obilo smeha pos-

krbela Rebeka Dremelj s svojo monokomedijo Jamska ženska. Kot partner pa je zavod sodeloval tudi na predstavitvi projekta PUŠ Dediščina, ki se je zaključil v petek, 11. julija, s predstavitvijo rezultatov v Gotski hiši na Kontradi.

Pestra ponudba je tudi na Turistično informacijskem centru Kanal, ki deluje v sklopu zavoda. V letošnjem letu smo zabeležili še večji obisk kot lansko poletje, obiskovalcem je na voljo pestra ponudba izdelkov in turističnih spominkov, možna pa je bila tudi izposoja električnih

koles. Novost na TIC-u v letošnjem poletju pa so VR-očala, s katerimi obiskovalci lahko spoznajo podvodni svet reke Soče. Tako kot lansko leto je tudi letos deloval tudi turističnoinformacijski center v Desklah.

Ribiški praznik v Kanalu uspel

Besedilo: Klelija Dolenc, foto: Bruno Bizjak

Prvo nedeljo v juliju je Turistično društvo Kanal ob Soči, v sodelovanju z Ribiško družino Soča, organiziralo tradicionalni Ribiški praznik. Po letih premora je prireditev popestril ponovni lov na klena, ki se ga je udeležilo skoraj 20 ribičev iz bližnjih in oddaljenih krajev ter ena ribička. Ribiči so bili iz Bilj, Brd, Nove Gorice, Prvačine, Renč, Šmihela, Vogrskega, Kanala, Morskega in Gorenje vasi.

Pokal za najstarejšega udeleženca je prejel 77-letni Milenko Fikfak. Kot najmlajši, komaj 13 let šteje, pa je prejel pokal Matej Štepančič iz Renč. Pokal za naj ribičko je prejela edina udeleženka, domačinka Ksenija Krnel. Letos so imeli pri ulovu srečo štirje ribiči, ki so skupaj ujeli pet klenov. Nehvaležno četrto mesto je dosegel Julijan Boltar. Njegov klen je meril 44,2 centimetra in tehtal 1,04

kilograma. Pokal za tretje mesto je prejel Srečko Mozetič s klenom, dolgim 47 centimetrov in težkim 1,14 kilograma. Drugo mesto je zasedel Ivica Jelavič s klenom, dolgim kar 52,8 centimetra in težkim 1,74 kilograma, ki je zgrešil prvo mesto zgolj za dva milimetra. Prvo mesto in trofejo »Kanalski klen« je za ujetega klena, ki je v dolžino meril kar 53 centimetrov, in za dva klena v skupni teži 3,19 kilograma prejel Milovan Gregorič.

Letos so organizatorji zabeležili rekorden obisk. Obiskovalci so bili zadovoljni s ponudbo in organizacijo, prizadevne članice in člani društva pa z ugotovitvijo, da trud ni bil zaman in da se je prireditev lepo prijela. Likovna skupina Svetloba iz Deskel je s svojo ustvarjalno delavnico poskrbela za najmlajše. Ansambel Ikebana je na placu poskrbel za pravo poletno vzdušje.

Latinski pregovor pravi: *amicus fidus rarus* – zvestih prijateljev je malo. Vendar verjamemo, da se bo zvestih ribičev – prijateljev – v Kanalu v prihodnje zbralo vedno več.

Podpredsednik Ribiške družine Soča je ulov natančno izmeril.

Obiskovalci uživajo ob okusni hrani in zvokih ansambla Ikebana.

Dobitniki pokalov so se postavili pred objektiv.

Knjižnica pod krošnjami v Kanalu ob Soči – 15 let zgodb pod drevesi

Besedilo: Marja Dolhar Batistič, foto: Tilka Jamnik in Gorazd Batistič

Ko poletno sonce pripeka, je najlepše poiskati senco pod krošnjami, sesti v miru in odpreti knjigo. Prav ta čar je letos že petnajstič napolnil igrišče pri Osnovni šoli Kanal, kjer je med 31. julijem in 7. avgustom zaživela Knjižnica pod krošnjami.

Odprtje jubilejne knjižnice

Ob odprtju jubilejne, petnajste knjižnice so obiskovalce zabavali zvoki kitare in uglasbene poezije Borja Bončina. Intimno vzdušje je dodalo poseben čar pravega srečanju z zgodbami pod drevesi.

Pravljичne urice in otroški program

V petek, 1. avgusta, je dopoldan potekala pravljica z Marjo Dolhar Batistič in zgodbo *Zakaj na Krasu ni vode*. Po pravljici so otroci iz vrtca Kanal in Kal nad Kanalom ter drugi mali obiskovalci ustvarjali svoje mavrične ribice.

Tudi v torek, 5. avgusta, so se otroci podali v svet pravljič. Marja jim je prebrala zgodbo o mavrični ribici. Knjižnici pod krošnjami pa se je ta dan pridružila cenjena mag. Tilka Jamnik, strokovnjakinja za otroško in mladinsko književnost iz Medvod, ki je pripovedovala zgodbo Slavka Pregla o balerini in sladoledu in zgodbo o kralju.

Ob tej priložnosti smo se spomnili tudi **80-letnice revije Ciciban**. Otroci so v

njem poiskali uganke, labirinte in naloge ter tako na prijeten način obeležili častitljivi jubilej. Gospa Tilka Jamnik, podpredsednica Bralne značke Slovenije, je otrokom na topel in strokoven način približala svet knjig. Posebej pa je treba poudariti, da sta Tilka in Marja pravljicni urici naredili dobrodelni.

Knjižnico sta ta dan obiskala tudi **Radio Koper** in **RTV Slovenija**, ki sta dogodek posnela in zgodbo o knjižnici ponesla po vsej Sloveniji in v zamejstvo – lepa promocija za Občino Kanal ob Soči.

Knjige za vse generacije

Vsak dan od jutra do večera so bile po-

lice polne zgodb, slikanic, romanov, potopisov in poezije. Čeprav knjige niso romale domov, so obiskovalce vabile k branju in druženju v bližini smaragdne Soče.

Odrasli obiskovalci so v somraku prisluhnili domačinu Gorazdu Bavdažu in njegovi knjigi *Halkom, pogled v prihodnost*. Z Majo Bavdaž so obiskovalci ustvarjali na otroški delavnici, prisluhnili basnim Tanje Polanc s Trnovskega gozda ter se zabavali z Milanom Ambrožičem ob »zabavni geometriji«.

Zaključek v znamenju smeha

Jubilejno sezono je zaključil **festival pripovedovanja vicev**. Lahkoten, igriv in vesel konec tedna, posvečen knjigam in druženju.

Zahvala in pogled naprej

Petnajst let Knjižnice pod krošnjami je lep dokaz, da so zgodbe iz knjig še vedno močan most med ljudmi. Iskrena hvala gonilni sili projekta Blažu Valenčiču, Športnemu društvu Nasmejani iz Kanala, Zavodu Divja misel, Občini Kanal ob Soči, podjetjem Swisspearl, d. o. o., SENG, d. o. o., in Arctur – računalniški inženiring. S svojo srčnostjo omogočajo, da ta posebna knjižnica živi.

Naj bo prihodnost polna novih knjig, svežih slikanic in še mnogih poletij pod

zelenimi krošnjami. Blažu pa želimo, da uspešno izpelje še veliko **Knjižnic pod krošnjami**.

Ob koncu še misel mag. Tilke Jamnik: »Česar se je pravzaprav bati, je to, da se poglobljeno bere manj kot nekoč. **Priporočam vsak dan deset minut glasnega branja.**«

In že se bliža **8. september – mednarodni dan pismenosti**, ko se bo začel **Nacionalni mesec skupnega branja**, ki bo trajal vse do 12. oktobra.

Sončna nedelja v družbi oslov – 20. Mušje dirke

Besedilo: Nina Levpušček Melinc, foto: Vid Žabar

V nedeljo, 10. avgusta 2025, je bilo v Levpi znova veselo, saj je tamkajšnje igrišče gostilo že 20. tradicionalne Mušje dirke, ki so tudi tokrat združile domačine ter obiskovalce iz bližnje in daljne okolice. Dogodek je postregel s sproščenim poletnim vzdušjem, ki so ga zaznamovali smeh, zabava in nepozabni trenutki.

Osrednji del prireditve so bile dirke in igre z osli, letos pa je program še dodatno popestrila prava »mušja svatba«, ki so jo pripravili prijatelji iz Pečin in člani Tminske pustne muzike. Dogajanje sta s humorjem povezovala priljubljena napovedovalca Marjan Uljan in Toni Mežan.

V oslovskih dirkah se je za zmago pomerilo šest otrok. Najbolj spretna in hitra je bila Sanja Mijatović Omaljev, ki je skupaj z oslom Miškom prepričljivo zmagala. V igri z osli pa sta domače barve uspešno zastopala Aleš Šuligoj in Filip Skrt, ki sta na koncu tekme najvišje dvignila pokal. Poleg športnega in zabavnega programa za otroke je številne obiskovalce pritegnila tudi tombola, ki je štirim srečne-

žem prinesla bogate nagrade. Manjkali pa nista niti dobra hrana in pijača. Članice aktiva podeželskih žena so pripravile okusna domača peciva ter tako skupaj z drugo domačo hrano zadovoljile še najzahtevnejše brbončice obiskovalcev prireditve.

Ko je dan prešel v večer, je na vrsto prišel glasbeni del programa. Za živahen

zaključek in dolgo nočno rajanje je poskrbel ansambel Firbci, ki je plesišče napolnil z dobro voljo in plesnimi koraki. Za uspešno izvedbo jubilejnega dogodka so zaslužni člani ŠKT društva Levpa. Prireditev je sofinancirala Občina Kanal ob Soči, podprla pa sta jo pokrovitelja Alpacem Cement in Swisspearl Slovenija ter donatorja ZTKMŠ Kanal in Soške elektrarne Nova Gorica.

Čarobni večer pod mostom

Besedilo: Klelija Dolenc, foto: Damjan Simčič

Koncerti Spevi na Soči pod kanalskim mostom postajajo vse prepoznavnejša prireditev kanalskega poletja. Kamnita tesen, ki se pne nad Sočo, in fasade hiš, ki stojijo na kamnitih robovih, ob svetlobnih učinkih pričarajo obiskovalcem čaroben večer. V tako vabljivem okolju zazvenijo tenorji in baritoni ob spremljavi glasbil še posebej vabljivo.

Tako so prizadevni člani in članice Turističnega društva Kanal ob Soči tudi letošnjega avgusta postavili oder na gladino Soče pod mostom, na peščeni plaži pa klopi za obiskovalce. Mnogi spremljajo koncert z bližnjih skal in zidov ob Soči.

Tudi letos je večer spevov pripravil Trio Vivere z orkestrom Jake Puciharja. V triu nastopajo baritonist Matjaž Robavs ter tenorista Aljaž Farasin in Rok Ferenčak. Velja omeniti, da so vsi trije člani ljubljanske opere. V program letošnjega koncerta so uvrstili popularne skladbe iz slovenske in tuje zakladnice ter odlomke

Trio Vivere skupaj z orkestrom Jake Puciharja na splavu na gladini Soče

iz svetovne glasbene literature. Pestrost programa, ki je bil prirejen za ljubitelje raznovrstne glasbe, je navdušila več sto obiskovalcev iz bližnje okolice in širšega slovenskega prostora.

Uspešno izveden tretji večer Spevi na Soči je organizatorje opogumil za razmislek o koncertu v naslednjem letu.

Vrhunski skoki, Kanal 2025

Besedilo: Klelija Dolenc

Poletja si v Kanalu ne predstavljamo več brez tradicionalnih Skokov z mosta. Celo več. Postali so odmevna prireditev doma in v tujini. Letošnji, 36., so bili še posebej uspešni, predvsem pa najatraktivnejši doslej. Če si je v preteklosti organizator, Turistično društvo Kanal ob Soči, prizadeval privabiti skakalce iz tujine, so morali tokrat omejiti število tekmovalcev, saj se jih je prijavilo več

kot 40 iz 14 držav in štirih celin. Med njim štiri dekleta. Nekateri med njimi so bili stari znanci, mnogi pa so Kanal obiskali prvič. Tako so se na tekmovanje prijavili tekmovalci iz Avstrije, Avstralije, ZDA, Brazilije, Nemčije, Danske, Nizozemske, BiH, Srbije, Hrvaške, Črne gore, Madžarske, Ukrajine in Slovenije. Ko so tekmovalce povprašali, kako to, da so se odločili za nastop v Kanalu, so vsi

po vrsti pohvalili odlično organizacijo, gostoljubnost organizatorjev in prečudovit naravni ambient. Res je tudi, da so organizatorji prireditve začeli priprave že v začetku leta in razposlali vabila s pogoji že v februarju. Moramo povedati, da so bili med nastopajočimi vrhunski skakalci z višin, ki nastopajo v svetovnem pokalu Red Bull in drugih odmevnih tekmovanjih po svetu.

Letošnje tekmovanje je odprl častni gost, legenda slovenske in svetovne košarke Ivo Daneu.

Kljub rahlemu dežju, ki je spremljal prireditve in povzročil organizatorju kar nekaj težav, so obiskovalci lahko uživali v vrhunskih izvedbah skokov. Mnoge figure so bile v Kanalu izvedene prvič. Ob večkratnih saltih in vijakih je obiskovalcem zastajal dih. Tekmovanje je potekalo v štirih disciplinah: skok na noge, tradicionalna kanalska lastovka, figurativni skoki in skoki prostega stila. Vsak tekmovalac je lahko nastopil le v eni kategoriji. Strokovna žirija je skoke ocenjevala skladno s pravili, ki veljajo za olimpijske igre. Tako je v skoku na noge zasedel prvo mesto Slovenec Peter Pavšič, v lastovki Marko Pavlovič iz Srbije, v figurativnih skokih Vladzslav Balkin iz Ukrajine z dvojnim saltom nazaj in tremi vijaki in v prostem stilu Fabian Wurzinger iz Avstrije, ki je izvedel trojni salto in vijak. Vsi tekmovalci so prejeli spominska darila, zmagovalci pa denarne nagrade in lično izdelane plakete.

Za posebno atrakcijo letošnje prireditve je poskrbela svetovno znana akrobatska skupina Dunking Devils, ki je posebej za ta dogodek pripravila drzne in atraktivne skoke z namensko narejene gugalnice pod kanalskim mostom. Občinstvu je zastajal dih, ko so spremljali spretnost in hrabrost mladih akrobatov v zraku in ob skoku v vodo.

Kot običajno poskrbijo v turističnem društvu, da potekajo ob glavni prireditvi še spremljajoče dejavnosti. Tako je Gasilska zveza Slovenije, v sodelovanju s Prostovoljnimi gasilskim društvom Kanal, že dopoldan predstavila posebno preventivno gasilsko vozilo. Ob tem so demonstrirali reševanje ob požaru v različnih primerih. Pridružili so se jim konjeniki slovenske policije, ki so še posebej pritegnili pozornost najmlajših. Pred začetkom skokov so se na skalalnicah predstavili najmlajši z revijo skokov.

Brez zadržkov lahko rečemo, da je tudi letošnje prireditve Skoki z mosta Kanal 2025 turistično društvo izpeljalo več kot

odlično. O tem pričajo številne pohvale in priznanja ter velika odmevnost v medijih.

Akrobatska skupina Dunking Devils na posebej narejeni gugalnici v lastni izvedbi. Foto: Damjan Simčič

Gledalci z nestrpnostjo pričakujejo vrtoglavi skok z mostu. Foto: Damjan Simčič

Fabian Wurzinger in njegov atraktiven skok. Foto: Damjan Simčič

Predstavitve specialnega preventivnega gasilskega vozila. Foto: K. Dolenc

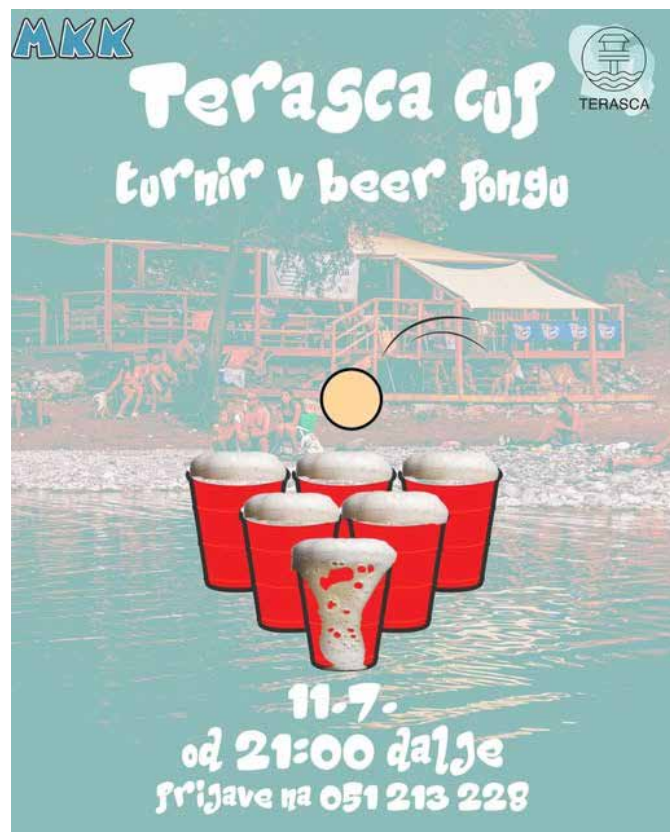
Konjeniki slovenske policije skupaj s policistko. Foto: K. Dolenc

Zahvala mladini

Besedilo: uredništvo, foto: Facebook

Tudi mladi v naši občini s svojo ustvarjalnostjo in delom bogatijo naše družbeno življenje in dajejo skupnosti poseben utrip. Njihove ideje, pobude, prostovoljsko delo in sodelovanje pri kulturnih, športnih in družabnih dogodkih niso le navdih, temveč tudi dokaz, da prihodnost sloni na močnih, odgovornih in zavzetih posameznikih. S svojo prisotnostjo gradijo mostove med generacijami, povezujejo ljudi in prinašajo svežino v naše skupno življenje, s svojo ustvarjalnostjo pa pomembno prispevajo k temu, da dogodki niso zgolj izvedeni, ampak tudi doživeti.

Draga mladina, hvala, ker soustvarjate svet, v katerem je lepo živeti.

Kogojevi dnevi 2025

Mednarodni festival sodobne glasbe Kogojevi dnevi v organizaciji Prosvetnega društva Soča bo letos potekal **od 5. septembra do 12. oktobra 2025 v Kanalu, Novi Gorici in Bardu.**

Čestitke gospe Milici Zimic za dolgoletno predano delo pri organizaciji tega mednarodno pomembnega festivala.

Program najdete na spletni strani visitkanal.si.

Vabljeni k obisku vseh koncertov.

Romarski shod ob 100-letnici fantovskega romanja na Marijinem Celju

Besedilo: Metoda Humar, Turistično društvo Kolovrat Lig, foto: ZOSO Damijan Simčič

Na Marijinem Celju nad Kanalom so v soboto, 30. avgusta 2025, obhajali 100-letnico fantovskega romanja, ki so jo posvetili zborovodji, skladatelju in narodnemu buditelju Lojzetu Bratužu.

Svetoletno fantovsko romanje na Marijino Celje je 16. avgusta 1925 organizirala Prosvetna zveza iz Gorice kot duhovno obnovo za fante. Shod se je odvijal v času, ko je fašizem zatiral slovensko besedo in pesem, zato je poleg verskega imel tudi rodoljuben pomen. Pri glavni slovesni maši je takrat prepeval zbor Mladika iz Gorice, ki ga je vodil Lojze Bratuž. V spomin na njegovo prisotnost na Marijinem Celju je bila že ob 50-le-

tnici dogodka v cerkvi postavljena spominska plošča.

Praznovanje na Marijinem Celju se je v soboto začelo s sveto mašo, ki jo je vodil upokojeni koprski škof msgr. Jurij Bizjak. Domači zbor, ki je prepeval med mašo, je izvedel tudi dve Bratuževi pesmi.

Tržaški profesor Tomaž Simčič je v svojem govoru po maši opisal osebnost Lojzeta Bratuža, slovenskega mučenca, ki so mu fašisti, zaradi njegove zvestobe slovenski besedi in pesmi, dali piti strojno olje in je umrl za posledicami zastrupitve. Prof. Simčič je poudaril: »Loj-

ze Bratuž je še danes eden od simbolov primorske ljubezni do lastnega naroda in jezika in upora proti narodnemu zatiranju.« V govoru je opisal tudi utrip življenja na Goriškem v času vzpona fašizma, vpliv duhovščine na ohranjanje slovenskega jezika ter delo in prizadevanja številnih pomembnih osebnosti v ohranjanju vere, rodoljubja in narodne zavesti.

Za shod na Marijinem Celju prof. Simčič pravi, da »je bil tako ena zadnjih slovenskih javnih manifestacij, na katerih sta se lahko slovenska beseda in pesem razlegali brez restrikcij, brez strahu, da se od nekod prikaže policijski agent in shod razpusti ali pa da organizatorje odpelje na zasliševanje ...«. Na njem se je po zapisih v glasilu Naš čolnič zbralo okrog 1000 fantov.

To množico fantov so na obhajanju 100-letnice simbolično predstavljali moški zbori in skupine, ki so zapeli v nadaljevanju programa. Nastopili so Nonet Brda, MOPZ Kazimir Nanut iz Kanala, skupina Keraboma z Mosta na Soči, MOPZ Lipa Ravnica, MOPZ Srečko Kumar Brda, PAZ Vinko Vodopivec in Slovenski oktet. Njihov nastop je povezovala recitirana poezija pesnice Ljubke Šorli, žene Lojzeta Bratuža. Vsi zbori in skupine, ki so se jim pridružili tudi nekdanji pevci PAZ Vinko Vodopivec, moški del župnijskega zbora iz Šempasa in moški del domačega zbora, so ob koncu skupaj zapeli *Slovenec sem, Kraguljčke v*

Nagovor škofa dr. Jurija Bizjaka

Profesor Tomaž Simčič

priredbi Lojzeta Bratuža in *Pobratimijo*. Združeni zbor 120 pevcev je vodil dirigent Jakob Barbo.

V cerkvi je bila ob tej priložnosti postavljena razstava zapisov, rokopisov in

fotografij Lojzeta Bratuža in njegovega brata Joška, ki jo je pripravil Pokrajinski arhiv v Novi Gorici in bo na ogled do 14. septembra.

Dogodek je v soboto na Marijino Celje

skupaj z nastopajočimi pevci privabil okoli 500 ljudi. Domačini so pokazali, tako kot pred 100 leti njihovi predniki, svoje gostoljubje in zbrane prijazno gostili še dolgo potem, ko je sonce zašlo za hribovjem Beneške Slovenije.

Romarski shod na Marijinem Celju

Nastop združenega zbora

EPK 2025 Gledališče v Parku Pečno

Besedilo: Lijana Jurečič in Nataša Šuligoj Biča, foto: Primož Kožuh

Mojca Madon v Parku Pečno

Drugi vikend avgusta se je v Parku Pečno Kanal zgodil avtorski gledališki projekt z naslovom *Ladje* v režiji Mojce Madon, režiserke iz Avč. To je tretji projekt po vrsti izmed štirih, s katerimi PP predstavlja Občino Kanal v čezmejnem projektu EPK 2025. V bistvu gre za hommage krajem, iz katerih režiserka izhaja. Petkovi premieri sta sledili dve ponovitvi. Zaradi zanimanja se načrtujejo

ponovitve še v mesecu septembru in po možnosti oktobru.

Kako se je ta zgodba o izseljevanju domačinov dotaknila gledalcev, je v svojem zapisu doživeto opisala Nataša Šuligoj Biča.

LADJE

Drugi val poletja je pršu v Solkanu na 38 stopinj.

Nedelja. 10. avgust 2025. Jaz imam za šeststo dve vstopnici predstave *LADJE* – gledališki dogodek. Bi morala iti že v petek na premiero, ma sem se zataknila v družinski zgodbi.

Aja, že zjutro kličem Lori, če gre z mano. Gre!

Dan mi pobereta delo in naša reka Soča. Knjiga. Pač poletje vročinskega vala.

Končno ura! Komi čakam.

Me pride iskat. Se že smejeva, katera mona gre v taki vročini ven. Ja, midve. Za tako predstavo se splača. Ladje! Režiserka Mojca Madon. Občudujem to mlado pupo. Kake predstave dela, kako razmišlja, njen način izražanja, besedišče, kake scene postavlja. Enostavno enkratna je! Posebna.

In! Predstava bo v Parku Pečno Kanal. V gozdu, ki je zame svetišče dobre energije, umetnosti, divjosti, srčnosti. Ena sama velika galerija. V gozdu, ki ne ve, kaj je vročinski val. Temperature stare, divje narave. Čutiš delovne roke, ki pustijo gozdu dihat. Hvala za ta gozd. Vedno noro lep.

Se voziva po Soški. Se nisva videli že en cajt. Pole si mislite, kako je črko, besedo, stavek, odstavek nabivalo po avtu. Je vozila vedno bolj počasi, da bi poglodali

res vse črke do konca. Cilj! Peš v breg. Iz vročine Kanala v prijeten hlad gozda. Ustavijo nas na začetku parka ob mizici domače medice in črne penine. Ustavijo nas v začetek resničnih pripovedovanj, zgodb slovenskih izseljencev. Izseljenec več obdobji. Je vojna, je revščina, je politika. Kaj te lahko pripravi, prisili, da odhajaš, bežiš iz svojega doma? Od svojih korenin. In potem nisi doma ne tu ne tam. Avstralija, Argentina postanejo novi dom. Ali je res? Želja po vrnitvi v Slovenijo. Je! Ampak tudi to ni več tvoj dom. Spet to vprašanje! Kaj te prisili, da vse zapustiš in greš? Peš, z ladjo, letalom. Gledaš nazaj in ne veš, kam greš in ali se boš vrnil. Gozd Parka Pečno je en velik oder. Suha struga potoka, pot odhajanja. Dialogi resničnih pripovedi odmevajo v gozdu. Piščal starovercev, prostora, išče pomiritev. Uou (vol) in borela (voz). Prevozno sredstvo. Stari uničeni čevlji govorijo o revščini. Puša (puška) o strahu. Jadro o odhajanju. Ob glasu zvona

domače cerkve, solze tistih, ki so šli, tistih, ki so ostali. Na odru obleka preoblačenja nakazuje čase.

Anuša Kodelja, Marjuta Slamic, Nejc Cijan Garlatti, Mojca Madon so nas z igro pustili odprtih ust in ploskanje je zbu-

dilo še nočne škrate parka. Nepozabna predstava. Hvala!

Sence večera so začele pokrivati gozd. Mi smo odhajali. Gozd je v svoje korenine sprejel spomin jader. Spomin odhajajočih Ladij.

Na regijskem Linhartovem izboru priznanje za ustvarjalce Hiphophondrije

Besedilo: Primož Božič, Gledališko društvo Kontrada Kanal, foto: arhiv JSKD OE Nova Gorica

Gledališko društvo Kontrada je predstavilo *Hiphophondrija* iz lanske sezone prijavilo na regijsko Linhartovo srečanje odraslih gledaliških skupin. Selektor Milan Golob je predstavo uvrstil v izbor za ogled državnega selektorja, Radovanu Pušnarju pa namenil nagrado za glavno moško vlogo.

Na regijsko srečanje odraslih gledaliških skupin Severne Primorske, zaključni večer se je odvil 13. aprila, se je letos prijavilo osem predstav iz šestih gledališč, naloga selektorja, ki si je vse ogledal, pa je kot običajno bila, da jih nekaj izbere za naslednji krog, v katerem si je izbrane predstave nato znova ogledal državni selektor Dejan Spasić.

Izmed izvrstnega nabora je Milan Golob v naslednji krog poslal tri predstave: Hiphophondrijo GD Kontrada Kanal, *O sonce moje* Dramatičnega društva Idrija in *Guor z mano* Beneškega gledališča, ki se je izmed treh nato uvrstila na zaključno Linhartovo srečanje med 18. in 20. septembrom v Postojni.

Golob je poleg tega podelil tudi štiri priznanja za glavne in stranske vloge, za glavno moško vlogo je priznanje namenil **Radovanu Pušnarju**, ki je v *Hiphophondriji* odigral vlogo namišljenega bolnika Arogana Stresa. V utemeljitvi je med drugim zapisal:

»Radovan Pušnar v vlogi Arogana ustvari igralsko kreacijo, ki v sebi združuje satirični naboj in zmoglost duhovitega grajenja nadvse prepoznavnega lika. S popolnim zlitjem besedilne igre Rozmana Roze in režijskega koncepta predstave *Hiphophondrija* Pušnar lik Arogana razvije v sodobno utelešenje 'namišljenega bolnika', ki v gledalcih hkrati vzbuja smeh, neugodje in samorefleksijo. Pušnar

mojstrsko prestopa mejo med karikaturο in psihološko poglobljenostjo, s čimer lik Arogana dobi večplastnost: je hkrati žrtev in manipulator, razvajenec in prestrašen iskalec smisla v svetu, v katerem zdravje postaja valuta.»

Posebno priznanje za izviren prispevek k ohranjanju, revitalizaciji in popularizaciji bovškega narečja ter nesnovne kulturne dediščine je dobila avtorska

predstava **Sočna bovščina – lokalna frazeologija** Gledališke skupine Bc, ki deluje pri KD Golobar v Bovcu.

Državni selektor Dejan Spasić si je našo predstavo ogledal na njeni zadnji ponovitvi v Ajdovščini 19. maja.

V GD Kontrada smo posebej veseli, da smo dve od sodelujočih predstav lahko gostili tudi na tradicionalnem festivalu

Gledališče na Kontradi. 29. avgusta so pri nas gostovali Bovčani z izjemno avtorsko predstavo o njihovem domačem narečju, ki nas je spomnila, da so včasih tudi slovenska narečja pravzaprav tuji jeziki, kot zadnji pa so 31. avgusta nastopili Benečani z izjemno predstavo o mladem paru in njunem popotovanju skozi moderni svet.

Folklorna skupina Kal nad Kanalom z novo koreografijo *Jurjeva nedejle*

Besedilo: Darja Rijavec, foto: arhiv FS Kal nad Kanalom

»Sabuta napravajne, nedejle pahajajne, pendelj pa apraulajne,« je star rek, ki se je na Kalskem ohranil skozi čas in veliko pove o življenju naših prednikov, preprostih kmečkih ljudi, ki so za golo preživetje cel teden trdo delali na polju, njivi, v gozdu. V soboto popoldne, ko so cerkveni zvonovi vabili k delopustu, so delo pustili in se začeli pripravljati na Gospodov dan. Na nedeljo so oblekli »tahmašni« gvant in najprej napolnili

božji hram, po maši pa se tudi poveselili in zaplesali. Začetek novega delovnega tedna so si potem polepšali s ponedeljkovimi pripovedovanji »opravljanji« o doživljanju nedelje.

Veliko je zgodb, ki jih je nekoč po naših vaseh pisalo življenje in so navdih kalskim folklornikom za nove odrske postavitve.

Jurjeva nedejle so poimenovali letošnjo koreografijo, ki prikazuje del vaškega shoda, kot so ga pred stoletjem in več prirejali v Kalu nad Kanalom. Na nedeljo svetega Jurija, farnega patrona, so godci po maši že čakali na placu pred cerkvijo, kjer se je najprej bral razglas, sledila je veselica s plesom, pesmijo in marsikdaj tudi »barufo«. V postavitvi se zvrsti serija plesov, ki so bili v navadi v Kalu nad Kanalom in bližnji okolici in

bili tam tudi zapisani: oberštajer, sedem šritov in mazurka, zaključuje pa s fantovskim plesom zvezda, s katerim se želijo moške ponašati, a ga glede na svoja leta skorajda ne zmorejo več.

Koreografija je plod sodelovanja kalskih folklornikov z Borisom Laharnarjem, ki je skupaj z Darjo Rijavec tudi avtor odr-

ske postavitve in s svojim neprecenljivim znanjem prispeva h kakovosti poustvarjanja ljudskega izročila tudi naših krajev.

Z Jurjevo nedejlo je FS Kal nad Kanalom v letošnjem letu gostovala v Sarajevu, navdušila pri sosedih v Gorici in plesala na številnih prireditvah po naši deželi ter se uspešno predstavila tudi na Marol-

tovem srečanju folklornih skupin Slovenije ter od JSKD-ja prejela srebrno priznanje za doseganje regijske ravni. Pod pokroviteljstvom Občine Kanal ob Soči pa z Nonetom Vitra, FS Grmada in Tamburaškim orkestrom Sodražica sooblikovala tudi odmeven kulturni program Nedeljsko popoldne ob petju, plesu in glasbi na Ribniškem gradu.

Iz zgodovine

Proslava ob cesarskem odlikovanju kanalskega župana Franca Malniča

Besedilo: Robert Devetak

V 19. stoletju je bil razvoj predvsem manjših krajev pogosto odvisen od aktivnih posameznikov, ki so s svojim delom, elanom in idejami lahko močno prispevali k velikim družbenim spremembam. Na območju današnje Občine Kanal lahko kot primere izpostavimo duhovnika Valentina Staniča, učitelja Mihaela Zego in skladatelja Josipa Kocijančiča. Zraven bi lahko šteli tudi, sicer precej manj poznanega, dolgoletnega kanalskega župana Franca Malniča.

Preden se mu posvetimo, lahko predstavimo še zanimivo življenjsko zgodbo njegovega očeta, Antona Malniča, ki je bil kot mladenič v času Ilirskih provinc

mobiliziran v francosko vojsko. Kot vojak je bil najprej nameščen v Torinu, nato v Chambèriju in nazadnje v Lyonu, kjer je bil leta 1812 interniran. Po porazu francoske armade ob invaziji na rusko carstvo je pobegnil in se odpravil čez nemške dežele in Dunaj v Zagreb, kjer se je seznanil z bodočim hrvaškim banom Josipom Jelačićem in postal njegov osebni strežaj. Po koncu napoleonskih vojn se je leta 1815 vrnil v Kanal, kjer si je ustvaril družino. Aprila 1818 se je poročil z domačinko Ano Marijo Markarovič. V poročni knjigi se omenja kot trgovec, a je ob svojem poklicu več kot tri desetletja, vse do leta 1849, opravljal tudi funkcijo župana. Umrli je v starosti 90 let, leta 1878. Izkušnja iz Francije je po vsej verjetnosti botrovala povezavi družine Malnič s francosko plemiško družino Blacas, ki je bila lastnica kanalskega gradu in pripadajočega gospostva. Ko je plemiška družina konec petdesetih let 19. stoletja za stalno zapustila Kanal, je oskrbnišтво posesti izročila Francu Malniču. Sapač v svoji knjigi Grajske stavbe v zahodni Sloveniji v prispevku o kanalskem gradu med drugim omenja tudi povezavo družine z impozantnim grajskim parkom. V drugi polovici 19. stoletja so ga preobrazili s številnimi eksotičnimi rastlinami, ki jih je kot pomorščak s svojih potovanj prinašal eden od članov družine Malnič.

Franc Malnič se je rodil 2. aprila 1819 v Kanalu in je šel po očetovih stopinjah, saj je bil leta 1860 izvoljen za kanalskega župana, to funkcijo pa je opravljal kar 35 let. Volivci so prepoznali njegovo

delo na različnih področjih, ki so obsegala predvsem skrb za napredek kmetijstva, angažiranje za izboljšanje cestnega omrežja, nadgradnjo šolstva in različna članstva v lokalnih društvih. Na Kanalskem je bil eden prvih, ki je v času trtnih bolezni in hude krize v vinogradništvu opravljal zveplanje in sadil tuje, odporne sorte. Bil je tudi začetnik pri sistematičnih prizadevanjih za razvoj sadjarstva v kanalskem okraju. V domačem okolju je širil znanje, ki ga je pridobil kot aktiven član goriške kmetijske družbe ter Sadjarskega in vinarskega društva za kanalski okraj. Leta 1881 je postal prvi predsednik cestnega odbora za kanalski sodni okraj. Odbor si je prizadeval za obnovo in gradnjo novih cest, ki bi naselja na Kolovratu in Banjšicah bolje povezala s Soško dolino. Časopisje je Malničevo angažiranje na teh področjih večkrat pohvalilo, bolj kritično pa je bilo do njegovega pogleda na slovenski jezik v upravi in šolstvu. Očitki so leteli predvsem na to, da se je dolgo upiral uvedbi slovenščine pri poslovanju občine, zavzemal pa naj bi se za večjo vlogo nemščine v kanalski šoli. Znani goriški politik Andrej Gabršček je v svojih spominih o Malniču zapisal: »Ta mož je bil šele proti koncu svojega življenja bolj narodno zaveden.« Malnič je umrl 24. septembra 1903 v rojstnem Kanalu.

Celotno gledano je domače okolje dojemalo njegovo delo kot zelo pozitivno, na kar kaže poleg uspehov na lokalnih volitvah tudi velika slavnost, ki je potekala ob odlikovanju župana s strani cesarja. Cesar Franc Jožef je med obiskom Go-

Del grajskega parka v Kanalu.

Kanalski grajski park (Kanal ob Soči (1906–1926), preneseno z <http://www.dlib.si>)

riške v letu 1882 odlikoval več zaslužnih posameznikov, med katerimi najdemo tudi Franca Malniča. Kanalski župan je za svoje dolgoletno aktivno javno delo prejel viteški križec Francjožefovega reda. Šlo je za priznanje za posebne dosežke na področjih gospodarstva, znanosti, umetnosti ali uprave. Ob novici so se kanalski domačini hitro organizirali in županu pred domom pripravili krajšo slovesnost. Uradni dogodek je sledil 4. januarja 1883. Kanal je bil ob tej priložnosti svečano okrašen, na številnih drogih so plapolale cesarske in slovenske zastave. Časopis Soča je poročal: »Okoli poldne naznani mogočni grom topičev, ki se je razlegel po vsej dolini, prihod cesarjevega namestnika, cesarsko kraljevega dvornega svetovalca barona Rechbacha, katerega je odbor starešinstva čakal na

vhodu tukajšnje dekanije hiše in ga je spremljal skozi krasno okinčano vezo po stopnicah v prvo nadstropje v veliko dvorano, katero je bil c. g. dekan za to slovesnost radovoljno prepustil. Ko je poldan odzvonil, pristopi cesarjev namestnik k mizi, položi red in diplomo nanjo ter proti zraven njega stoječemu odlikovancu obrnjen po kratkem jedernatem čisto slovenskem nagovoru pripne zlati viteški križec Franc Jožefovega reda na široke prsi krepke in visoke postave. Med tem činom svirala je za to slavnost nalašč pozvana goriška mestna godba cesarsko himno.« Neznani dopisnik je ob tem poudaril še: »Veselim se, da ima tudi kanalski okraj viteza v svoji sredi.«

Viri in literatura:

- <https://data.matricula-online.eu/sl/slovenia/koper/Kanal/>

slovenia/koper/Kanal/.

- Archivio Arcidiocesi di Gorizia, Matricole parrocchie Slovene, Morti, Canale d'Isonzo.

- Slovenski narod, 21. 9. 1882, št. 216.

- Soča, 21. 8. 1878, št. 38.

- Soča, 1. 12. 1882, št. 48.

- Soča, 19. 1. 1883, št. 3.

- Devetak, Robert: Društveno življenje na Kanalskem v času Avstro-Ogrske. Nova Gorica: Goriški muzej, 2016.

- Gabršček, Andrej: Goriški Slovenci: narodne, kulturne, politične in gospodarske črtice, knj. I. Ljubljana: Merkur, 1932.

- Sapač, Igor: Grajske stavbe v zahodni Sloveniji. Knj. 4, Brda in Zgornje Posočje. Ljubljana: Viharnik, 2011.

Vida Medvešček - Zorana

Besedilo: Vera Vezovnik, foto: zasebni arhiv Vide Medvešček

Dne 15. junija je Vida dopolnila svoj visoki rojstni dan – 98 let! Rodila se je v družini Kragelj na Doblarju. Kot prvorojenka je že zgodaj prevzemala tudi naloge odraslih. Že zgodaj je ob branju in domači vzgoji vsrkala domoljubje in zanimanje za knjigo. Imela je še nepolnih 16 let, ko so jo leta 1943 kot osumljenko obiskali na njenem domu italijanski orožniki. Ko so jo zagledali, so se začudili: »Saj je še otrok!« Češ le kaj bi lahko nevarnega počejala. Opozorili pa so jo, da se ne sme oddaljevati od doma. Vida je takrat obiskovala v Gorici srednjo ekonomsko šolo (aviamiento commerciale), med dijaki pa je vohunil neki mladenič

Piko, da bi kaj izvohal. Aprila leta 1943 je skupaj z vaščankama Marijo Kavcovo in Marijo Štegarsko potovala v Krmin. Od tam pa so šle peš in v hudem nalu v kakih osem kilometrov oddaljen Gonars. V težkem kovčku so bili paketki s hrano za lačne taboriščnike. V taborišču je bil interniran tudi Janez Učakar. Njemu in še šestim sotrpinom je uspelo pobegniti po rovu, ki so ga mukoma kopali v nočnih urah. Prav Janez Učakar je po prebegu v naše kraje spodbudil naše dobre mame, da so pripravile hrano za zapornike. Po vojni so mu podelili čast narodnega heroja.

V maju leta 1944 so Vido na njenem domu iskali domobranc, a je niso dobili. Pravočasno se je umaknila v ilegalo. Začasno zavetje je Vidi in mnogim potrebnim ponudila dobrosrčna Marička Podcelova. Do Maričke je z doblarske smeri vodila strma steza mimo dveh Kolarjevih hiš. Po dobrih dveh tednih je bila Vida razporejena v zapadno primorsko okrožje. V povezavi z drugimi mladimi je delovala na obeh straneh naše Soške doline. Poti so jo vodile po hribih »gor in dol« - po Kanalskem in Kobariškem Kolovratu in čez mrzlo Sočo na Krn ter v oddaljeno Rezijo. Prav na Rezijo jo vežejo močni spomini, zlasti na rezijanski

Aktivistke OK SKOJ Zapadno-primorskega okrožja jeseni 1944. Od leve so na fotografiji: neznani partizanski kurir, Vida Kragelj - Zorana, Olga Okretič - Zorka, Mimi Tavčar - Vida, Tončka Žgur - Prosta, Janez Učakar kot glavni obveščevalni oficir IX. Korpu.

Protestna manifestacija v Kanalu 8. 12. 1945 za vrnitev Primorskega dnevnika

bataljon in na tragično smrtno nesrečo mladega borca iz Goriških brd. V Reziji sta s soborko Zmago (doma iz Kojškega) nastopali na slovesnosti ob stoletnici rojstva Simona Gregorčiča (oktober 1944). Ob dnevu pesnika dr. Franceta Prešerna (februar 1945) pa sta v duetu peli pesem *Od železne ceste*. S temi podatki želim povedati, da partizanski boj ni bil le puška, ampak tudi narodova kultura.

Vida je še polna spominov na naš izjemni narodnoosvobodilni in povojni čas. Leta 1946 je v Kanalu sodelovala pri organizaciji demonstracije za priključitev Primorske k matični domovini. Aktualna angloameriška oblast in domači »čerini« so bili proti demonstracijam. Vido in druge organizatorje so aretirali

in odpeljali v goriški zapor. Zasliševal jih je italijanski oficir, ki pa ni videl nič protizakonitega v njihovem delovanju. Izročilo NOB in osebna doživetja je iskreno in predano posredovala mladim v šolah piranske občine in drugje. Lepe spomine in hvaležnost neguje do vseh dobrih mam, ki so pomagale, tvegale in darovale. Še je hvaležna neznani ženi, ki ji je prinesla toplo mleko, ko je bolna, z vročino, na poti proti Krnu obležala v nekem seniku. Po osvoboditvi leta 1945 je Vida dokončala šolanje s področja gradbeništva in dolga leta delovala tudi v javnosti kot članica zveze borcev NOB.

*Vida,
nam vsem draga,
zelo mlada si bila,
ko si sprejela ime*

Zorana.

*Nisi se bala črnega fašista,
nisi se bala belogardista,
sprejela si besedo partizana.
Nisi smela biti več doma,
zato si v ilegalo šla.
Po stezicah skritih
te je pot vodila
med Benečane in Rezijane.
Recitirala in pela si jim
pesmi Gregorčiča našega
in Prešerna – velikana.
Soča mrzla je v dalj hitela,
ko si se na Krn vzpela.
Vročična si v seniku prenočila,
dobra žena ti je mleka toplega nalila.
Dobrih mater nikoli nisi pozabila.*

(Vera v zahvalo Vidi)

Častitljivih 90 let je praznoval član Društva upokojencev Kanal

Kristjan Pirih.

Vse najboljše, še veliko zdravih in srečnih let Vam želijo

Upravni odbor DU Kanal in člani društva.

Devetdeset let nepozabne »tovarišice«

Besedilo in foto: Jožica Strgar

Konec marca, natančneje 28. marca 2025, je v Lescah v krogu svoje družine in vseh, ki jo imajo radi, svoj častitljivi jubilej praznovala Hela Pfajfar. Tri bivše sošolke prve generacije učencev v novi šoli v Kanalu v šestdesetih letih smo se po dolgih letih prav za njen praznik znova našle in odšle voščit slavljenki. Njena toplina, žametni glas in milina so ostali do današnjih dni. Čeprav smo bili v telefonskih stikih, je objem tovarišice, ki jo celo življenje nosiš v srcu, nekaj neopisljivega. Spomniš se vsakega trenutka, vsakega nasmeha, spodbude. Karmen Zidarič, Janja Istenič in jaz smo ta dan doživele, kot da desetletja ne bi minila. Njen spomin na vsakega učenca njene prve generacije v Kanalu je tako živ, da preprosto ne vidiš njenih 90 let.

Na zidu nad kuhinjsko mizo darila Boruta, Jadranke, Iva ... moram priznati, da se še me tri nismo spomnile imena vseh sošolcev. Steno zdaj krasi tudi čudovita slika Karmen Zidarič oziroma spomin na nas tri. Vsak nosi spomine iz šole na tak ali drugačen način na poti življenja. Na naši, na moji, je njeno ime zapisano z velikimi črkami, poštena, nekrivična, topla. Takšna, kot bi morale biti vse tovarišice, »naša Fajfarca«. Marsikomu od nas nova šola v Kanalu ni bila varno zavetje. Kanal je hotel biti mesto, zato so najprej zaprli podružniške šole na Kambreškem in Srednjem: 93 otrok iz liško-kambreškega hribovja so začeli voziti v Kanal. Nič več nismo bili to, kar smo bili. Postali smo brez imena, za večino smo bili vozači. Toda za našo to-

varišico nikoli. Zanje smo imeli ime in priimek, ki ju še danes pozna na pamet. Tovarišica Hela, hvala! Še veliko zdravih in delovnih let, povsod, kjer se razdajate, vam želimo me tri in vsi, ki se vas spominjamo z globokim spoštovanjem in hvaležnostjo.

Po 60 letih zbrani osnovnošolci OŠ Deskle

Besedilo: Irena Hočevnar Križnič, foto: Foto Červ, Romina Hočevnar

Leta hitro bežijo in kar naenkrat se jih je nabralo že 60, odkar so v Desklah zapustili šolske klopi. Še vedno so ostali prijatelji, vsa leta so ohranjali stike in od leta 2010 se prav vsako leto vsaj enkrat srečajo in obujajo spomine na otroška leta. Osnovno šolo so začeli obiskovati pred 68 leti v stari šoli. V prvem razredu jih je bilo kar 33. Učiteljica **Milica Križnič** jim je bila, kot pravi **Bogdana Kos**, ki se vsako leto zelo potruži pri organizaciji srečanj, kot druga mama. Zadnji dve leti so se preselili v novozgrajeno šolo v Desklah. Nekatere sošolce so izgubili, druge pridobili in pred 60 leti jih je bilo v razredu še 26. Odšli so vsak po svoji poti, a ostali prijatelji in se z veseljem srečujejo. Bili so na Javorci, Stari Gori, v Ljubljani pri Šestici ... Letos so se zbrali v Desklah Pri Tinci. Prišlo jih je 11. **Žarko Stanič** jih je nagovoril z besedami, »da so lahko ponosni, da so ohranili vezi, stekane že v otroštvu, kar ni samoumev-

no«. Na srečanje so povabili tudi svoje učiteljice. Med njimi sta bili kar dve učiteljici glasbe, zato so tudi veselo prepe-

vali pesmi, ki so se jih naučili v šoli, iz pesmarice, ki jo ima še vedno ohranjeno Bogdana Kos.

Zbrani po 60 letih zaključka osnovne šole, takratni osmošolci in učiteljice (Rozina Konjedic, Aleksandra Gašparin, Adrijana Stanič in Adela Jerončič – v prvi vrsti)

Zlatomašnik Ivan Blažič

Besedilo: Rok Blažič

Letošnji praznik Marije Vnebovzete, po domače rožn'ca, je minil še bolj praznično kot ponavadi. Praznično mašo je namreč daroval letošnji zlatomašnik in rojak iz Kanala Ivan Blažič, ki je pred 50 leti prav v naši cerkvi z novo mašo začel svojo pot duhovnika. Z njim sta sodelovala kanalski župnik Aleš Rupnik in duhovni pomočnik Jože Mikuš, bogoslužje pa je s petjem oplešal Župnijski pevski zbor Kanal pod vodstvom Petre Čelešnik.

Ivan Blažič se je v pridigi spomnil svojega otroštva ob bregovih reke Soče, svojih staršev in sester, pa tudi duhovnikov, ki so takrat delovali v Kanalu: g. Semiča, g. Berceta in g. Šuligoja. Kot je dejal, je kanalska cerkev postala njegov drugi dom, ki ga je kot strežnik obiskoval vsak dan. Tako je zaslišal klic k duhovništvu, ki je bil »ne le močnejši od vseh mikov tega sveta, ampak tudi privlačen in osrečujoč«.

Kot bogoslovec je Blažič ostal povezan z domačo župnijo, predvsem z delom z mladinsko molitveno skupino. Radovan Pušnar, ki se je na koncu maše v imenu občestva zahvalil zlatomašniku, se je spomnil srečevanj mladine pri molitvi v cerkvi, skupnih taborjenj v Fiesi, duhovnih vaj in raziskovanj slovenskih hribov. Posebej pa je izpostavil uprizoritev Kristusovega pasijona, ki je bila verjetno prva po vojni in je takrat angažirala velik del kanalske mladine. Ivan Blažič je sam

Foto: Vid Merljak

Leta 1975 je Ivan Blažič z novo mašo v kanalski cerkvi začel svojo pot duhovnika.
Foto: Janez Gradišar

napisal scenarij zanj in jo režiral.

Letošnji zlatomašnik je pustil svoj pečat v vseh župnijah, kjer je deloval: v Idriji, Novi Gorici, Dornberku in nazadnje Kobaridu. Posebno skrbno je vodil obnove mnogih cerkva, župnišč, kapelic in cerkvenih spomenikov. Kot je spomnil Pušnar, pa se vedno rad vrača v domači kraj.

Ivan Blažič je v pridigi orisal, kako sta na začetku njegovega duhovništva po II. vatikanskem koncilu v Cerkvii zavela svež veter in val navdušenja. Družbene spremembe v času po osamosvojitvi pa »so nas našle kot državljane in kot kristjane nepripravljene in nezrele za resnično svobodo in demokracijo«. V novih razmerah je težje biti vernik, a se ne smemo predati strahu in malodušju, ampak

se spomniti Jezusovih besed: »Ne boj se, mala čreda.« V takšnem okolju je treba zavestno oblikovati vero, ki je zato toliko bolj osebna in odgovorna.

Posebej je zlatomašnik nagovoril mlade, naj se ne oprimejo hitrih in kratkotrajnih rešitev. »Ne zapirajte se v svet telefona in omrežij, to vas ne more osrečiti, osreči vas le živi stik z ljudmi,« jih je spodbudil ter zaklical: »Jezus je najčudovitejša mladost tega sveta!«

Kot je dejal Pušnar, je leta 1975 nova maša Ivana Blažiča združila in povezala celotno naše občestvo tako v pripravah na slovesnost kot na sam praznični dan. Tudi po 50 letih je praznovanje povezalo kanalsko občestvo pri sveti maši, nato pa še na prijetnem druženju na župnijskem vrtu.

Na rožn'co je v Kanalu maševal letošnji zlatomašnik Ivan Blažič. Foto: Vid Merljak

Še en uspešno izpeljan kanalski oratorij

Besedilo: Nina Levpušček Melinc, foto: arhiv Župnije Kanal

Župnijski vrt v Kanalu je tudi letos zadnji teden počitnic napolnilo sproščeno druženje otrok in animatorjev. Letošnji oratorij je potekal v znamenju spoznavanja življenjske zgodbe **blaženega Alojzija Grozdeta**, slovenskega dijaka, pesnika in mučenca, ki ga Katoliška cerkev danes časti kot blaženega.

Otroci so med igro, ustvarjalnimi delavnici, prepevanjem pesmi in skupno molitvijo odkrivali vrednote, ki jih je Grozde živel in pričal s svojim kratkim, a globokim življenjem. Poleg duhovne in poučne vsebine je bilo veliko priložnosti za sklepanje novih prijateljstev in poglobljanje že obstoječih. Da pa je vse potekalo tako, kot mora, je skrbel tudi **župnik Aleš Rupnik**.

Poseben trenutek letošnjega oratorija je bil **krst štirih novih animatorjev**, ki so ob koncu tedna simbolično stopili v vrste tistih, ki bodo tudi v prihodnje skrbeli za otroško veselje in bogat program.

Ob tem se organizatorji zahvaljujejo vsem, ki so prispevali k uspešni izvedbi: kuharicama **Kristini Stegel** in **Ani Kodolja**, ki sta vsak dan poskrbeli za tople in okusne obroke, **baru Libero** za okusne pice, **slaščičarni Aura** za sladko osvežitev s sladoledom ter številnim staršem, ki so nesebično pomagali, da udeležencem ni ničesar primanjkovalo.

Oratorij v Kanalu je tako tudi letos dokazal, da poletni dnevi pred začetkom novega šolskega leta lahko postanejo priložnost za rast, druženje in veselje, ki povezujejo celotno župnijsko skupnost.

Aktivno poletje mladih glasbenikov domačega pihalnega orkestra

Besedilo in foto: Pihalni orkester Alpacem Anhovo

Tudi letos so mladi glasbeniki Pihalnega orkestra Alpacem Anhovo preživeli poletje aktivno, saj so se udeležili dveh poletnih orkestrskih šol, kjer so izpopolnjevali svoje znanje.

Mlajša članica se je udeležila poletne orkestrske šole MusiKras v Štanjelu, starejši člani pa so se že tradicionalno udeležili tabora Musica Creative, ki ga organizira Zveza slovenskih godb in je potekal v Izoli. Oba tabora sta se zaključila z zaključnim koncertom.

Najmlajša klarinetistka na Musikrasu

Tradicionalni udeleženci Musice Creative

Odporne želve na svojem prostoru gostile učence in učitelje Mednarodne šole v Ljubljani

Besedilo in foto: L. R.

V tednu od 9. do 13. junija 2025 so na našem tabornem prostoru v Gorenjih Desklah taborili učenci Mednarodne šole v Ljubljani. Gre za šolo, ki je prejemnica priznanja za izjemno šolo in ponuja vrhunsko britansko izobraževanje v Sloveniji. Zavzemajo se za prilagojen pristop k učenju, ki vsakemu otroku omogoča, da odklene svoj polni potencial. Njihov učni načrt temelji na angleškem nacionalnem kurikulumu. Sprejemajo učence, stare od 3 do 18 let, iz več kot 40 različnih držav. Med učenci so tudi Slovenci. Pri tujcih pa gre v glavnem za otroke tujih diplomatov, ambasadorev ter predstavnikov tujih podjetij v Sloveniji. Pri nas so taborili v dveh skupinah po tri dni, prvo skupino je sestavljalo 35 otrok četrte in pete stopnje, drugo skupino 45 otrok šeste do desete stopnje izobraževanja. Šola ima 12 stopenj izobraževanja do mature. Taborjenje je potekalo pod budnimi očmi učiteljev Nejca, Lovra, Monike, Hasana iz Irana, Teuna iz Nizo-

zemske ter Graema iz Anglije. Zasedba je bila, tako med otroki kot tudi med učitelji, zelo mednarodna.

Med bivanjem pri nas so počeli veliko zanimivih stvari, obiskali so adrenalin-ski Soča fun park v Solkanu, kopali so se

v Soči, prehodili so Tematsko pot Deskle in se imeli lepo ob tabornem ognju, ki so ga zakurili, da so si pripravili večerjo. Taborjenje je olajšal tudi naš predsednik Rade, ki bi v primeru potrebe zelo hitro priskočil na pomoč.

Seveda smo jih vprašali, kako so izvedeli za naš prostor. Povedal jim je g. Tomaž Mikeln, specialni pedagog iz OŠ Vojke Šmuc iz Kopra, ki je pri nas že večkrat taboril, tako z družinami kot tudi z otroki. Objavljamo njegovo sporočilo predsedniku tabornikov: »Imate najboljši taborni prostor v Sloveniji. Mislim resno! In to pravim za cel paket, s krajem in taborniki vred. Lahko si ponosen.«

V čast nam je gostiti tako zanimive goste, ki lahko na ta način spoznavajo številne lepote in zanimivosti naših krajev. Iz razgovorov smo razbrali, da so bili zelo zadovoljni, in poslovali smo se z besedami: »Upamo, da se še vidimo.«

Golica

Besedilo in foto: Planinsko društvo Valentin Stanič Kanal

V soboto, 24. maja, smo se člani Planinskega društva Valentin Stanič združili z mladinskim odsekom in se v jutranjih urah z avtobusom odpravili proti Gorenjski.

Naš cilj je bila Golica, hrib v Karavanah s 1835 metri višine, ki leži severno od Jesenic.

Golica je izredno obiskana prav v mesecu maju, saj se množica ljudi odpravi na ogled cvetenja narcis, ki pobelijo vsa njena pobočja, Tudi nas Golica ni razočarala.

V prekrasnem in sončnem vremenu smo se najprej povzpeli do koč pod Golico, kjer smo se nato po kratkem premoru povzpeli do vrha, na katerem smo uživali v prekrasnem razgledu. Po obveznem

skupinskem fotografiranju smo se počasi odpravili nazaj do doline in se ob naših odličnih vodnikih in spremstvu mentoric OŠ Kanal in OŠ Deskle odpravili na-

zaj proti domu.

Članski in mladinski odsek sta pod streho pospravila še en uspešen izlet.

Mladinski odsek PD Valentin Stanič Kanal pri slapu Savica

Besedilo in foto: Planinsko društvo Valentin Stanič

V soboto, 12. aprila 2025, so se člani mladinskega odseka PD Valentin Stanič Kanal odpravili na pohod do slapa Savice.

V jutranjih urah so se z vlakom odpeljali v deželo kozoroga, kjer so v osrčju Triglavskega narodnega parka v čudovitem sončnem in toplem vremenu v slikoviti okolici Bohinja začeli krožno pot do slapa Savice, ki se z zavidljivo višino 78 metrov v dveh krakih spušča iz stene Komarče.

Skupina 29 otrok in staršev iz OŠ Kanal in OŠ Deskle so v spremstvu mentoric in

izkušenih planinskih vodnikov uživali v izjemno slikoviti poti do slapa, na kateri je bilo treba prehoditi vseh 553 stopnic, ki vodijo do čudovite razgledne ploščadi pod slapom, na kateri so se za spomin tudi skupinsko fotografirali.

Po krajšem postanku so pot nadaljevali proti Bohinjski Bistrici, kjer so se posladkali s sladoledom. Celodnevni izlet v Bohinj je hitro minil in tako je sledila le še pot domov.

Deskle – mlado srce, ki bije za košarko

Besedilo in foto: Jan Močnik, trener

Konec avgusta je v Desklah potekal Košarkarski kamp za mlade, ki ga v sodelovanju z Občino Kanal ob Soči prireja Košarkarsko društvo Nova Gorica mladi.

Čudovit teden, poln igre, druženja in novih izkušenj! Na kampu se je zbralo 24 otrok, ki so s svojo energijo in nasmehi

poskrbeli, da so bili dnevi res nekaj posebnega. Vsako jutro so začeli s skupnim pozdravom, ogrevanjem in dobro voljo, nato pa se podali na košarkarska igrišča. A kamp ni bil namenjen le košarki - veliko časa so posvetili tudi druženju, motoričnim igram, zabavnim tekmovanjem, risanju, igranju šaha in seveda tra-

dicionalnemu pohodu, ki je udeležence kampa še bolj povezal.

Iskrena hvala staršem za zaupanje ter vsem udeležencem za trud, prijateljstvo in veselje, ki so ga delili drug z drugim. Zahvala pa gre tudi Osnovni šoli Deskle za pomoč pri organizaciji in podporo,

brez katere kamp ne bi bil takšen, kot je bil.

Komaj čakamo, da se naslednje leto znova srečamo in skupaj ustvarimo nove nepozabne spomine!

Angleščina malo drugače

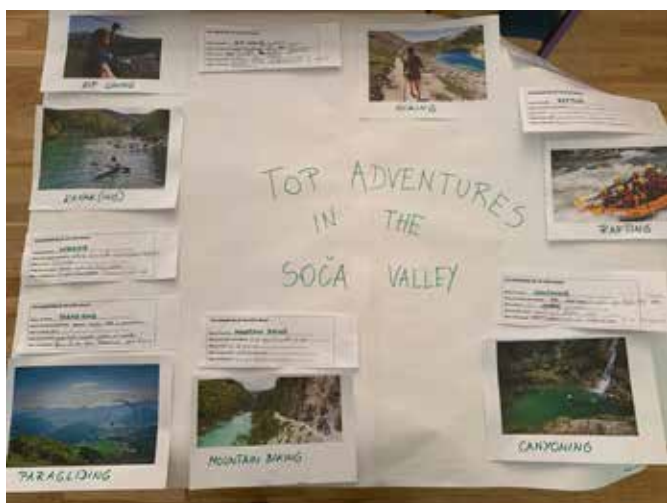
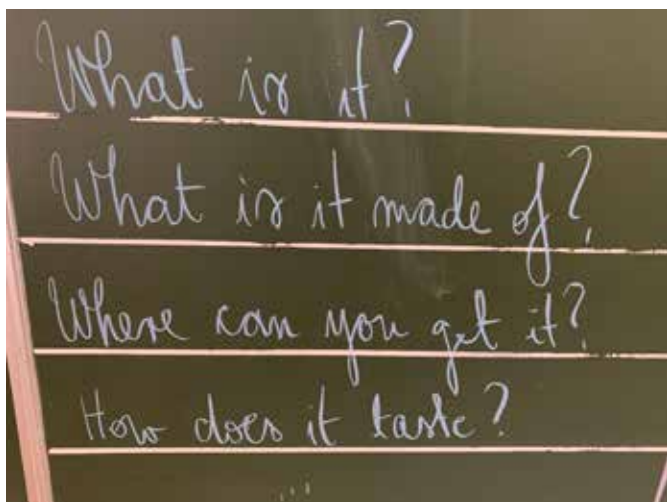
Besedilo in foto: Luka Pavlin

Na OŠ Kanal je med 14. in 18. julijem 2025 potekala poletna šola angleščine.

V treh popoldanskih srečanjih je deset udeležencev s predmetne stopnje OŠ

Kanal in OŠ Deskle z mentorjem obnavljalo in nadgrajevalo znanje angleščine na malo drugačen, bolj sproščen in počitniški način. Po krajšem spoznavanju smo se hitro vklopili in v polnem razpoloženju po angleško prečesali dejavnosti v Kanalu in širši dolini Soče. Udeleženci so se vživeli v vlogo tujih turistov in samostojno skušali na internetu rezervirati dopust v naših prelepih koncih, ker pa smo bili v Kanalu, seveda ni šlo tudi brez osnov odbojke v angleščini in tudi preizkusa v praksi na mivki. Noben poletni dogodek pa seveda ne sme miniti brez nepogrešljivega sladoleda. V imenu vseh udeležencev bi se rad zahvalil Občini Kanal ob Soči, ki je omogočila to poletno šolo, kot tudi OŠ Kanal, ki je odstopila prostore, kjer smo lahko sredi poletja brusili večšine angleščine malo drugače.

Prvi šolski dan na OŠ Kanal

Besedilo: Valentina Dugar, foto: arhiv OŠ Kanal

V ponedeljek, 1. septembra 2025, je praga Osnovne šole Kanal prvič prestopilo 19 nasmejanih prvošolcev, pridružili pa so se jim še štirje učenci podružnične šole Kal. Skupaj s starši, razredničarkama in vzgojiteljico so vstopili v svet novih znanj, izzivov in prijateljstev.

Slovesni sprejem je potekal v športni dvorani. Prijazne besede jim je namenila ravnateljica, ki je učencem zaželela uspešen in pogumen začetek šolske poti. Pozdravili so jih tudi župan Občine Kanal ob Soči, policist in občinski redar. Zadnja omenjena sta otrokom prijazno predstavila osnovna pravila varne poti v šolo. S tem so že na prvi dan prejeli pomembno sporočilo, da je skrb za varnost ključna naloga vseh udeležencev v prometu.

Za posebno presenečenje pa so poskrbeli odbojkarji OK Alpacem, ki so učencem predali zastavice, ki jih je vsem slovenskim prvošolcem letos namenila država. Po nagovorih sta razredničarki, skupaj z vzgojiteljico, pospremili prvošolce v njihovo učilnico, kjer so jih čakali prijetno presenečenje in prve skupne dejavnosti. Otroci so hitro premagali začetno tremo, njihove iskrene oči in nasmehi pa so razkrivali veselje ob vstopu v novo življenjsko obdobje. Sprejem prvošolcev je bil topel dogodek, ki je združil šolo, družine in lokalno skupnost. Ob takšni podpori bo začetek šolanja prijetnejši, vsak naslednji korak pa lažji in pogumnejši.

Prvi šolski dan na OŠ Deskle – nasmehi, pričakovanja in novi izzivi

Besedilo: mag. Ana Košuta Skok, ravnateljica; foto: arhiv OŠ Deskle

Po dolgih poletnih počitnicah so se tudi v Desklah ponovno odprla šolska vrata, ki so sprejela nasmejane obraze učencev, polne pričakovanj, radovednosti in veselja. Prvi šolski dan je minil v znamenju toplih pozdravov, ponovnih snidenj s prijatelji in uvodnih korakov v šolsko delo.

Posebno toplino so med nas prinesli naši prvošolčki. Po nagovorih ge. ravnateljice, g. župana in ge. razredničarke sta jim prijazne besede namenili tudi predstavniki šolske skupnosti. Starejši učenci so jim pripravili kratek sprejem s pesmijo, igro in drobnimi presenečenji, ki so jim olajšala prve korake v novo okolje.

Ob začetku novega šolskega leta vsem učencem, zaposlenim v vzgoji in izo-

braževanju ter staršem želim obilico ustvarjalnosti, uspehov in nepozabnih

trenutkov, ki bodo bogatili znanje, srce in skupno pot.

Vrtec Deskle obudil Festival pesmi in plesa za najmlajše

Besedilo: Mojca Čuferli, foto: arhiv OŠ Deskle

Po nekajletnem premoru smo se letos v vrtcu Deskle spomnili, da bi festival, katerega udeleženci smo bili vsa leta tudi mi, obudili v Desklah.

Zgodovina festivala sega v leto 2010, ko je dogodek v Kulturnem domu Nova Gorica prvič združil vrtce od Bovca do Branika. V naslednjih letih sta si orga-

nizacijo izmenično delila vrtec pri OŠ Solkan in vrtec Bovec. Letos pa smo štafeto prevzeli v vrtcu Deskle in zgodba se začneja znova.

Tako se je 9. in 10. aprila na odru predstavilo več kot 250 otrok iz goriških vrtcev, skupaj z njihovimi mentorji. Predstavili so se otroci z Dobrovega, iz Bovca, Kobarida, Šempetra, Tolmina, z Mosta na Soči, iz Nove Gorice in Kanala.

Oba dneva so festival zaokrožili otroci iz domačega vrtca Deskle. Skupaj z vzgojiteljicami so za zaključek zapeli pesem A. Šifrerja Uspavanka za Evo. Zaključek je

simbolično povezal vse sodelujoče in dal dogodku posebno noto.

V vlogi voditeljev so se uspešno izkazali otroci iz vrtca Deskle, ki so na igriv in speven način povezovali in napovedovali.

Zbrane je nagovorila tudi Barbara Fajdiga Perše, podžupanja Občine Kanal ob Soči, ki je izrazila veselje ob izvedbi

prireditve, ki zahteva veliko organizacije in truda. Zahvalila se je vzgojiteljicam in mentorjem, ker otrokom omogočamo, da izživijo svojo ustvarjalnost ter jih pri tem spodbujamo.

Dvorana Kulturnega doma Deskle je bila oba dneva polna staršev, sorodnikov in drugih obiskovalcev, ki so s toplim aplavzom spodbujali male nastopajoče.

Festival ni bil le priložnost za nastop otroških talentov, temveč tudi za krepitev vezi med vrtci in lokalno skupnostjo. Vzdušje je bilo sproščeno, polno radosti, petja in otroškega smeha.

Posebna zahvala za pomoč pri izvedbi dogodka gre Občini Kanal ob Soči, fotografirni in vsem drugim, ki so kakor koli pripomogli k temu, da je prireditev potekala gladko in nepozabno.

Polni lepih vtisov in navdiha zremo v prihodnost ter si želimo, da bi festival v Desklah tudi v prihodnje ostal prostor povezovanja, ustvarjalnosti in otroškega veselja.

GRADIM PRIJATELJSTVO – celoletni projekt vrtca

Besedilo: Laura Berzelak in Andrejka Skok, foto: arhiv vrtca pri OŠ Kanal

PRIJATELJA imam, prijatelja imam, da se z njim igram, smehljam ...

V vrtcu Kanal smo v šolskem letu 2025/2026 tkali posebne vezi, vezi prijateljstva, ki nikoli ne bodo pozabljene. Namen projekta je bil otrokom približati

vrednote, kot so sodelovanje, medgeneracijsko povezovanje, sprejemanje različnosti in skrb za drugega.

Ključna nit projekta je bilo sodelovanje med skupinami celega vrtca ter podružnice v Kalu. Otroci so se spoznavali na

različne načine. S skupnimi sprehodi, izmenjavo igralnic in igro v njih, druženjem ob čajanki, izmenjavi novoletnih daril so se učili skupnega sobivanja. Otrokom je ta izkušnja omogočila večjo prilagodljivost in spodbudila njihovo radovednost.

Po koncu prireditve so navdušeni nastopajoči pozdravili starše, stare starše, prijatelje ...

V vrtcu so se potrudili tudi pri pripravi scene.

Otroke iz podružnice smo spoznali po video klicu. To je bil poseben dogodek. Izdelali smo jim igračo.

Nove vezi smo spletli tudi s širšim okoljem, s humanitarnim društvom KID, ki smo jim dobrodelno podarili šolske potrebščine za otroke, potrebne pomoči. Novo, posebno vez smo ustvarili tudi z varovanci VDC Nova Gorica.

Projekt smo zaključili s skupno prireditvijo, kjer je vsaka skupina s svojim nastopom prispevala delček v celoten mozaik prijateljstva. Velika sestavljanka iz kartonastih škatel, ki je nastajala na odru, je bila simbol povezanosti in prijateljstva med nami.

Projekt GRADIM PRIJATELJSTVO ni bil le skupek dejavnosti, temveč način

razmišljanja celo vrtčevsko leto. Otroci so s pomočjo igre pridobivali nove izkušnje, razvijali empatijo, spoštovanje in odgovornost do drugih.

PRIJATELJSTVO je nekaj, kar gradimo vsak dan, znova in znova.

V vrtcu Deskle smo pričarali pomlad

Besedilo: Sabina Gabrijelčič, foto: arhiv vrtca Deskle

Vonj po pomladi, sonce, ptice pevke, cvetoča drevesa in cvetlice so v nas prebudili željo po ustvarjanju.

Pri ustvarjalnih dejavnostih smo bili trajnostno naravnani in uporabljali odpadni material. Najstarejši otroci so nam iz starega papirja naredili recikliran papir. Tega smo uporabili pri izdelavi daril, s katerimi smo razveselili naše mamice. Iz odpadnega papirja, ki so ga otroci trgali in zmečkali, smo naredili cvetove, s katerimi je vsak okrasil svoje drevo. S cvetočimi drevesi smo okrasili garderobo in si v vrtcu pričarali pomlad.

Viii-uuuu, viii-uuuu, pazite! Gasilci na poti!

Besedilo: Nika Mutavčič, foto: arhiv vrtca Deskle

Ker nam je v oktobru 2024 prihod gasilcev preprečilo slabo vreme, so nas s svojim obiskom razveselili v marcu 2025.

Najprej je bilo treba opraviti evakuacijsko vajo, saj moramo v primeru pravega

požara otroci in tudi mi, zaposleni, vedeti, kako ravnati. Vaja je tako kot vsako leto potekala brezhibno, za kar smo hvaležni našim gasilcem PIGD Salonit Anhovo, da so nas o vsem dobro poučili.

Po uspešno opravljeni evakuacijski vaji je sledilo druženje z gasilci. Pripravili so nam štiri postaje. Na prvi smo se lahko preizkusili v gašenju požara z gasilnim aparatom, na drugi postaji so otroci ciljali tarčo z vodnim topom, na tretji pa

smo si lahko ogledali gasilski tovornjak.

Na četrti postaji so otroci preizkusili, kako spretni so v ciljanju tarče z vodo iz cevi.

Na koncu smo si ogledali še reševanje otrok z otroškega igrala, ker so nekateri tam »obtičali«.

Navdušenost otrok nad gasilci in njihovim delom priča, da poklicnih ali prostovoljnih gasilcev v prihodnosti zagotovo ne bo manjkalo.

Zahvaljujemo se gasilcem PIGD Salanit Anhovo za njihov čas in druženje z nami.

Dan za varnost

Besedilo: Barbara Kragelj Jerič, ravnateljica; foto: arhiv OŠ Kanal

V petek, 4. aprila, so nas ponovno obiskali predstavniki urgentnih služb Enotе reševalnih psov Severne Primorske, redarstva medobčinske uprave, policije, civilne zaščite, PGD Kanal in PGD Avče. Gasilci so pokazali opremo (tovornjake, dvigalo, čoln in kombi) in različne postopke gašenja, pripadniki civilne zaščite protipoplavne vreče, terensko vozilo ter kako ravnati, če naletimo na ostanke (ne)eksplozivnih sredstev. Policisti in redarji so nas podučili o načinih za splošno varnost, pokazali policijski avtomobil, kombi in motorna kolesa, pa tudi nekaj kosov osebne varovalne opreme. Spoznali smo tudi štirinožnega policista – službenega psa in maskoto, medveda policista Leona. Enota reševalnih psov je otroke očarala s spretnostmi svojih psov, ki brezpogojno ubogajo svoje gospodarje, hkrati pa se zdi, da se ves čas igrajo.

Otroci iz vrtca, navdušeni nad pametnim psičkom

Noč knjige

Besedilo: knjižničarka OŠ Deskle Petra Valentinčič

Noč knjige je letos dobila svoje mesto tudi na naši osnovni šoli. Tako kot drugod po Sloveniji smo jo organizirali v sredo, 23. aprila, na svetovni dan knjige, in sicer od 17. do 21. ure. Vabljeni so bili učenci od 5. do 9. razreda, ki so v tem šolskem letu opravili bralno značko.

V sproščenem ozračju, obkroženi s svojimi in šolskimi knjigami, smo se podali

Prejemnice prvih treh nagrad. Foto: arhiv OŠ Deskle

na novo dogodivščino. Letošnja tema je bila Soča, saj smo trenutni nosilci skulpture Soče, ki potuje med posoškimi občinami. Po uvodnem branju izbranih vsebin iz knjige Čar vode avtorice Dušice Kunaver smo se pogovarjali o pomenu vode v preteklosti in danes. Učenci so spoznavali, kako pomembna je voda, in njeno simboliko ter pripovedovali o svojih izkušnjah in dediščini, ki je povezana

Ustvarjanje družabne igre o Soči. Foto: arhiv OŠ Deskle

z našo reko – Sočo. Sledilo je ustvarjanje učencev – pisanje literarnih in drugih besedil, ustvarjanje družabnih iger, risanje in barvanje na soške kamne, ustvarjanje z materiali, ki so jih sami našli ob smaragdni reki. Nekateri so izbrali mirne koticke za branje, drugi v razigrani družbi ustvarjali, kar je bilo ponujeno ali kar so sami želeli.

Sledil je glasbeni nastop učencev, ki so dokazali še svoje glasbene talente. Šolska kuhinja je poskrbela za prigrizek, za presenečenje na koncu pa nagradna igra, kjer so vsi učenci dobili izžrebano darilo. Knjižne nagrade je podarila šolska knjižnica, za glavno nagrado – šolsko torbo – pa je poskrbela Kopija – nova, za kar se njenim predstavnikom iskreno zahvaljujemo.

Kdo še bere leta 2025? Mi! To smo tisti, ki znamo prosti čas izkoristiti za potovanje v nove svetove, do še nepoznatih ljudi, in tako spoznavati sebe in svet, ki nas obkroža. Kako? Z odprto knjigo. Vabljeni, da se nam na tej poti pridružite!

Zaključek šolskega leta

Besedilo: Marjana Tinta

Preden so se šolska vrata zaprla in so se učenci poslovili od šolskih obveznosti, so se od tega šolskega leta poslovili z zaključno prireditvijo, ki je tako kot lani potekala v športni dvorani OŠ Kanal v večernih urah. Več kot 100 učencev in strokovnih delavcev šole je s svojimi pevsкими, instrumentalnimi, dramski-

mi in literarnimi prispevki počastilo našo domovino. Prireditve, ki je združila poklon domovini in veselje ob začetku šolskih počitnic, je privabila številne obiskovalce iz Kanala in širše okolice, skupaj z učenci in zaposlenimi OŠ Kanal.

Na prireditvi so priznanja in pohvale prejeli učenci, ki so še posebej uspešno zastopali šolo na raznih tekmovanjih.

Na športnem področju so učenke na medobčinskem tekmovanju iz odbojke dosegle drugo mesto. Na 22. uličnem teku sta Živa Golja in Matija Barbič dosegla

Nastopajoči pevci in recitatorji. Foto: arhiv OŠ Kanal

Voditeljici prireditve. Foto: arhiv OŠ Kanal

drugo mesto. Na ekipnem prvenstvu v šahu osnovnih šol Goriške do devet let so učenci osvojili prvo mesto, na ekipnem regijskem tekmovanju v šahu pa tretje mesto. Na regijskem tekmovanju v šahu je Luka Testen v svoji kategoriji dosegel prvo mesto, Alexander Caruso Zimic in Rafael Kofol pa vsak v svojih kategorijah tretje mesto. Na 3. primorskem osnovnošolskem tekmovanju v šahu sta Rafael Kofol in Alexander Caruso Zimic vsak v svoji kategoriji dosegla tretje mesto.

Podeljena so bila priznanja za uspehe na regijskih tekmovanjih iz znanja. Srebrno priznanje na tekmovanju Zlata kuharica so prejeli Jernej Škvarč, Marija Ana Žnidarčič, Lana Žnidarčič in Tjaša Medvešek, bronasto priznanje na tekmovanju iz matematike za Vegovo priznanje je prejela Nika Mugerli in bronasto Cankarjevo priznanje Neja Levpušček in Petra Pičulin. Učenci naše šole pa so dosegali tudi priznanja na najvišji ravni – na ravni države. Srebrno priznanje za doseg na državnem tekmovanju FLL so prejeli Nace Strnad, Jan Jakopič Kitek, Tomaž Humar, Tjaša Medvešek, Mai Humar, Martin Stegel in Filip Mijatović Omaljev.

Zlato priznanje na državnem tekmovanju iz znanja iz geografije je prejel Žiga Grm, srebrno pa Andraž Grm. Zlato priznanje na državnem tekmovanju iz astronomije je prejel Andraž Grm. Na državnem tekmovanju iz znanja o sladkorni bolezni je zlato priznanje prejel Žiga Grm. Na državnem tekmovanju iz znanja biologije je srebrno priznanje prejela Lana Žnidarčič. Na državnem tekmovanju iz znanja kemije je zlato priznanje in povabilo na priprave na naravoslovno olimpijado prejel Žiga Grm. Na natečaju Kemija je zakon so tretje mesto osvojili Lana Žnidarčič, Nace Strnad in Tjaša Medvešek. Na festivalu Turizmu pomaga lastna glava so srebrno priznanje prejeli Lana Žnidarčič, Nace Strnad, Tjaša Medvešek, Amadeja Bole, Irma Šerifović in Eva Kofol. Na sejmu Altermed so zlato priznanje za stojnico prejeli Lana Žnidarčič, Nace Strnad, Tjaša Medvešek, Irma Šerifović, Amadeja Bole in Dajana Konjedic. Na tekmovanju Zdrav dih za navdih sta bronasto trstiko prejela Ian Murovec Hvalica in Zala Velišček, srebrno trstiko sta prejela Amadej Cej in Mohor Bertoncelj, zlato trstiko pa so prejeli Dominik Skrt, Nina Avme-doska Rijavec, Tjaša Medvešek, Jernej Škvarč in Erazem Bucik. Na tekmovanju

Zeleno pero so srebrno priznanje prejeli Petra Pičulin, Živa Golja, Nicol Jevšček, Amalija Koncut in Zoja Muznik. Na državnem tekmovanju mladih raziskovalcev Etnološke in kulturne značilnosti Slovenije je prvo mesto osvojil Jernej Škvarč. Na mednarodnem fotografskem natečaju je prvo mesto dosegla Neža Bucik, drugo pa Neja Levpušček. Na tekmovanju osnovnošolcev v znanju Vesela šola sta srebrno priznanje osvojila Amalija Koncut in Andraž Grm.

Nagrado Občine Kanal ob Soči za izjemen prispevek k delovanju in ugledu šole sta prejeli devetošolki Lana Žnidarčič in Eva Kofol.

Še eno šolsko leto je minilo in za učenci je obdobje, polno znanja, truda in številnih uspehov. Učenci, učitelji in starši so čez leto pokazali veliko predanosti, vztrajnosti in sodelovanja. Skupaj so soustvarjali spodbudno in prijetno šolsko okolje, na kar so lahko ponosni.

Sejem Altermed

Besedilo: Mojca Jerončič in Dominika Slokar De Lorenzi

Letos se je naša šola prvič predstavila na sejmu Altermed & Flora na Celjskem sejmu. Letošnja tema je bila tradicionalna in zdrava prehrana v interakciji s podeželjem. Naša šola je na stojnici predstavila dejavnosti na področju raziskovanja kovanja. Naslov naše stojnice je bila Kanalski maronko. Predstavili pa smo se tudi na odru, kjer smo predstavili šolsko himno, ekohimno ter videospot učenke Dajane.

Stojnice je ocenila tudi ocenjevalna komisija, in sicer po kriterijih: aktualna in izvirna vsebina, jedrnata vsebinska

sporočilnost in privlačnost razstavljenih vsebin, preglednost razstavljenih vsebin, letaki in drugo informativno gradivo, komunikacija razstavljalcev z obiskovalci. Naša ekipa je osvojila vse točke in s tem osvojila ZLATO PRIZNANJE.

*Ekipa kanalskih učencev ob svoji zmagovalni stojnici.
Foto: arhiv OŠ Kanal*

Etnološke in kulinarčne značilnosti Slovenije

Besedilo: Dominika Slokar De Lorenzi, foto: arhiv OŠ Kanal

V Novem mestu je sredi marca potekalo 27. državno tekmovanje Etnološke in kulinarčne značilnosti Slovenije v organizaciji Zavoda za tehnično kulturo Slovenije.

Našo šolo je zastopal Jernej Škvarč, ki je na ta dan predstavil nalogo ter oblikoval pogostitveno mizo. Osvojil je prvo mesto v kategoriji osnovnošolskih raziskovalnih nalog. Ob dosežku je prejel priznanje, kuharsko knjigo in možnost brezplačne udeležbe na taboru organizatorja.

Jernej Škvarč ob svojem zmagovalnem pogrinjku

FRIKA

SESTAVINE

- 2 jajci
- 60 dag naribanega sira Tolmino
- 40 dag olupljenega in na lističe narezanega krompirja
- 5 dag slanine
- 1 čebula
- 1 topljeni sirček
- smetana za kuhanje
- sol, poper, sladka paprika

POSTOPEK PRIPRAVE

- Krompir olupimo in narežemo na tanke rezine. Začinimo ga in v ponvi popečemo na ogreti maščobi.
- Čebulo popražimo na maščobi, dodamo slanino, sirček, sol, poper. Po potrebi dodamo tekočino.
- Krompir razporedimo v majhne pekače in prelijemo s pripravljeno zmesjo. Čez maso potresemo nariban sir. Premažemo z razžvrkljanim jajcem.
- Za 20 minut postavimo v pečico na 180 stopinj Celzija.

KOSTANJEV PIRE S KOSTANJEVO SMETANOVNO OMAKO

SESTAVINE ZA PIRE

- 250 g kostanja
- 1 žlička soli
- 4 veliki krompirji
- 100 ml sladke smetane
- 5 žlice masla
- muškadni orešček

SESTAVINE ZA OMAKO

- 30 dag kostanja
- 20 dag bučk
- 1 velika čebula
- 1 korenček
- 1 dl jušne osnove
- olivno olje
- 2 dl smetane za stepanje
- maslo

POSTOPEK PRIPRAVE KOSTANJEVEGA PIREJA

- Kostanj skuhamo, dodamo krompir in kuhamo, dokler krompir ni mehak. Po želji rahlo solimo.
- Odcedimo in olupimo kostanj ter jih skupaj s krompirjem stresemo v skledo. Dobro pretlačimo, dodamo smetano, maslo in začimbe.

POSTOPEK PRIPRAVE OMAKE

- Skuhan kostanj narežemo na manjše koščke. Narežemo še bučke. Damo na stran.
- Na ponvi segrejemo olje in na njem prepražimo čebulo. Ko ta požlti, dodamo česen. Ko česen zadriži, dodamo korenček, bučko in kostanj. Ko bučka izpusti vodo, solimo in popramo.
- Žalijemo z jušno osnovo. Dodamo sladko papriko in česen v prahu. Dodamo še smetano in pokrijemo, da se omaka zgosti. Omako končamo z maslom.
- Priporočilo: za omako uporabimo beli pinot.

KRAFI S PISTACIJO IN MALINAMI

SESTAVINE

- 50 g moke
- sol
- voda
- maline
- bela čokolada
- pistacijev namaz
- sladkor

POSTOPEK PRIPRAVE

- Moko in vodo zmešamo v posodi, dokler ne dobimo enotne zmesi. Testo razvaljamo na debelino 2 mm. Iz testa izrežemo kroge.
- Žličko pistacijevga namaza damo v sredino kroga in ga prepognemo ter ob robovih zatisnemo.
- Kuhamo v osoljeni vreli vodi, dokler krafci ne priplavajo na vrh.
- Dekoriramo z malinovo omako, zdrobljeno karamelo, ter belo čokolado.

Zahvala

Besedilo: učenci in mentorici interesne dejavnosti izzivi odraščanja
Alenka Pegan Colja in Valentina Cigoj, foto: arhiv OŠ Deskle

Skupina učencev od 7. do 9. razreda je celoletno druženje v okviru interesne dejavnosti **izzivi odraščanja** zaključila s čudovitim **tridnevnim taborom na Debelem rtiču** od 9. do 11. maja 2025. Tabor je pomenil pomembno nadgradnjo našega dela – bil je priložnost za poglobljeno povezovanje, osebno rast in nepozabna doživetja.

Dneve smo zapolnili s socialnimi igrami, ustvarjalnimi delavnicami, večernim programom, zanimivimi debatami in družabnimi igrami. Kopali smo se v pokritem bazenu in raziskovali košček naše prelepe slovenske obale. Čas je minil prehitro, a spomini bodo ostali za vedno.

Da smo lahko učencem ponovno omogočili tako dragoceno izkušnjo, ste za-

služni vi – tisti, ki ste se velikodušno odzvali na našo prošnjo in nam s svojo donacijo omogočili izvedbo tabora.

Iskrena hvala Občini Kanal ob Soči in trem podjetjem, ki so s svojo podporo

prispevala k neprecenljivim trenutkom naših učencev. Ta so: Alpacem cement, d. d., Swisspearl Slovenija, d. o. o., in PARTES Tomaž Rjavec, s. p. Vaša pomoč nam pomeni ogromno.

Vem, da danes bo srečen dan

Besedilo: Alenka Jug, foto: arhiv MePZ Jože Srebrnič

Vem, da danes bo srečen dan

... in res je bil.

Najprej kot tiha misel, potem kot melodija, ki se prikrade med ljudi.

S pesmijo smo zaklicali dnevu: *Bodi srečen!*

In glej – tudi večer ni želel zaostajati.

Razcvetel se je v nasmehih, zazvenel v harmonijah,

zapel v dušo in rekel:

»Ja, danes sem tvoj srečen večer.«

V soboto, 12. aprila 2025, je pomlad v Deskle ponovno prinesla pesem – in z njo letni koncert domačega Mešanege pevskega zbora Jože Srebrnič. Dvorano je napolnilo pričakovanje, toplo pozdravljeni obiskovalci pa so vedeli, da jih čaka nekaj posebnega.

Večer je odprla skupna pesem *Vem, da danes bo srečen dan*, ki jo je z domačim zborom ubrano zapel gostujoči Otroški pevski zbor Osnovne šole Kanal pod vodstvom Mojce Jerončič. Ta pesem, ki je dala tudi naslov celotnemu dogodku,

je bila več kot le uvod – bila je iskrena napoved večera, ki se ga bomo še dolgo spominjali.

Osrednja nit letošnjega koncerta je bil sprehod čez pestro sezono, ki je pevce postavila pred številne izzive in prinesla mnogo novih doživetij. Program so odprli z energičnim pozdravom glasbi – s skladbo *Viva la musica*, ki je napolnila dvorano z energijo in prazničnim utripom. Nato so se spomnili na svoj uspeh na regijskem tematskem koncertu *Sozvočenja 2024*, kjer so s programom *Krog življenja* prepričali strokovno komisijo in prejel priznanje za zanimivo sestavo in obrazložitev sporeda. Prvič v svoji zgodovini se je zbor uvrstil na regijsko raven, na kar so pevci in zborovodkinja Minka Markič še posebej ponosni.

V drugem delu večera so nastopili kanalski otroci in s svojo iskrenostjo in muzikalnostjo ganili poslušalce, čeprav dvorana žal ni bila povsem napolnjena.

Na koncu je na oder ponovno stopil domači zbor in zapel še nekaj skladb. Ena izmed njih je bila tudi del ustvarjanja prihajajočega filma *Spomini košate murve* režiserja Bojana Maraža, v katerem so pevci sodelovali na povabilo ustvarjalcev. Film je bil premierno predvajan konec maja v Vrtojbi.

Koncert se je zaključil v lahkotnejših ritmih z venčkom skladb skupine ABBA, za dodatek pa so pevci s poskočno in hudomušno pesmijo *Kako sva si različna* priklicali smeh in velik aplavz zadovoljnega občinstva.

Zbor se iskreno zahvaljuje Občini Kanal ob Soči, podjetju Alpacem Cement, d. d., Krajevni skupnosti Anhovo - Deskle, Kulturnemu društvu Svoboda Deskle ter mnogim posameznikom, saj z njihovo podporo lahko uresničuje svoje glasbene ideje, raste kot zbor in ustvarja večere, ki puščajo sled v srcih poslušalcev.

Sveti Jurij, zavetnik cerkve v Kalu nad Kanalom

Besedilo: Darja Rijavec, foto: arhiv FS Kal nad Kanalom

V soboto, 26. aprila 2025, so shod svetega Jurija slovesno obeležili v Kalu nad Kanalom. Skupaj s povabljenimi gosti, predstavniki Občine Kanal ob Soči in podjetja Alpacem ter številnimi domačini in krajanji sosednjih vasi so najprej napolnili božji hram. Po slovesnem popoldanskem bogoslužju, ki ga je ob domačem župniku Alojzu Kobalu daroval upokojeni koprski škof msgr. dr. Jurij Bizjak pa so pred cerkvijo svetega Jurija prisostvovali blagoslovu obnovljenih vhodnih cerkvenih vrat in nove zunanje podobe župnišča. Sledilo je druženje vseh prisotnih tudi s kratkim kulturnim programom, branjem razglasa in nastopom najmlajših POŠ ter vrtca Kal in kalskih folklornikov. Krajanka, mladenka Dajana Konjedic, pa je vse zbrane razveselila s svojo avtorsko skladbo Tu sem doma.

Tu v Kalu nad Kanalom se s pomladnim cvetjem posuta bohota slikovita kalska pokrajina, in tu sredi kalske vasi so, z namenom, da ljudi povezuje in duhovno bogati, predniki zgradili cerkev svetega Jurija. In tam, kjer je cerkev, je v bližini tudi župnišče – »faruž«. V Kalu prav »faruž« soustvarja prostor glavnega trga – Placa, ki je bil vedno pomemben za vse dogodke in druženja krajanov. Seveda so se čez čas navade in potrebe ljudi spreminjale in spreminjali sta se tudi sama skupnost in vloga Placa, ki je ostajal vedno bolj prazen, zapustili pa ga niso nikoli. Kot se tudi zgradbe »faruža« nikoli ni pustilo do propada. Krajanji so v različnih obdobjih poskrbeli za glavno konstrukcijsko obnovo in prenovno notranjosti stavbe. Fasada pa je dolgo, dolgo in potrpežljivo čakala.

»Zbrali smo se ljudje, ki nam ni vseeno, da se skupnost in podoba našega kraja tudi na tak način ohrani. Tudi zunanja podoba je izraz, kako ljudje v kraju živijo in kako so povezani. In seveda nam je mar, da živimo drug z drugim!« je zapisala domačinka Elza Pavšič, med drugimi tudi v veliki meri zaslužna, da »faruž« danes blesti v novi preobleki. Seveda je veliko vlogo zahtevne obnove igrala tudi zmožnost plačila vseh del, kar se je na trenutke zdelo nemogoče, vendar ljudje so vztrajali.

V Kalu imajo agrarno skupnost, ki je s svojo dejavnostjo in pomenom že velikokrat prispevala k temu, da so se stvari izvedle, in tako omogočile napredek kraja. Na to osnovo je pomemben del dodala Občina Kanal ob Soči in tudi novoimenovano podjetje Alpacem.

Med odstranjevanjem starega ometa so odkrili ostanek kipa, del dediščine iz prvotne kalske cerkve, posvečene leta 1596.

Čakalo pa jih je tudi presenečenje. Na glavni vhodni fasadi se je med odstranjevanjem starega ometa odkril kip oziroma ostanek nekega kipa. Prevzela jih je zgodba namena tistega človeka, mogoče njihovega pradedu, ki je ta kos marmorja pobral na ruševinah in ga vzdal v steno nad vhodom v »faruž«. Skupaj s strokovno pomočjo Zavoda za varstvo kulturne dediščine Nova Gorica so se odločili, da kip ohranijo in vrnejo tja, kjer so ga našli, da bo ponovno viden vsem ljudem. Tudi zato, ker je del njihove dediščine iz prvotne kalske cerkve, posvečene daljnegu leta 1596. Je ostanek kipa svetega Jurija na konju.

»Naj nas varuje, naj nam pomlad nosi, cvetje troši nam na pot.«

Kresovanje in prvomajska budnica v Gorenjih Desklah

Besedilo in foto: Barbara Markič Gerbec

Noč pred prvim majem je v mnogih slovenskih krajih zaznamovana z velikim kresom. Ogenj je postal simbol moči, povezanosti in druženja.

Tako je tudi kresovanje na taborniškem prostoru v Gorenjih Desklah preraslo

v tradicijo. Na predvečer praznika dela smo se tudi letos vaščanih Gorenjih Deskel zbrali ob kresu in se podružili ob hrani, pijači in glasbi. Tako smo izkoristili še eno priložnost, da smo se zbrali kot skupnost, poklepetali s sosedi in ustvarili občutek pripadnosti.

Na praznik dela pa so tradicionalno »na vas« prispeli godbeniki iz Pihalnega orkestra Alpцем Anhovo. Z budnico so pozdravili praznik ter se tako simbolno poklonili delavcem in skupnosti.

Spominska slovesnost na Doblarju

Besedilo: Klelija Dolenc, foto: Zoran Zimic

V soboto, 7. junija 2025, je bila na Doblarju spominska slovesnost ob 82-letnici poboja sedmih ranjenih, nemočnih partizanov, zajetih »Pod skalco«, v sanitetni postaji št. 9. Slovesnost je bila namenjena prav spominu nanje in na krut

dogodek, ki v srcih še živečih domačinov ostaja še kako živ. Spomin in hkrati tudi opomin naslednjim rodovom, da se taka grozodejstva ne bi nikdar več ponovila. Najprej je s pozdravnim nagovorom navzoče nagovoril predsednik KO Zdru-

ženja borcev za vrednote NOB Ročinj Zoran Zimic, ki se je med drugim zahvalil vsem pokroviteljem, ki so omogočili prireditev. Sledil je pozdravni govor župana Mihe Stegla, kasneje pa je udeležencem spregovoril še Valter Adamič,

predsednik Društva vojnih invalidov Se-verne Primorske. Slavnostni govornik je bil Andrej Šušmelj, svetnik Mestne ob-čine Nova Gorica. V počastitev spomina na padle partizane je delegacija položila venec k obeležju, katerega pobudnik je bil tovariš Anton Tinta.

V kulturnem programu so sodelovali učenci OŠ Kanal. Pod vodstvom učiteljice Lorene Zelinšček so Neža Bucik, Juli-ja Gabrijelčič in Zoja Muznik recitirale Kajuhove pesmi, medtem ko sta Matija Purgar in Anej Petrevčič raztegnila svoji harmoniki. Tudi Tine Mlekuž iz Bovca je na harmoniko zaigral nekaj partizanskih pesmi. Ženski pevski zbor Zimzelen, ki ga vodi zborovodja Uroš Cej, vsestran-ski glasbenik in pedagog, pa je predstavil venček partizanskih pesmi, ki ne smejo v pozabo.

Vera Vezovnik in njena sestra Vida Med-

vešček, rojeni Kragelj, z Doblarja se žal spominske slovesnosti nista mogli ude-ležiti in sta svojo odsotnost opravičili. Obe aktivistki, ki se zelo dobro spomi-njata dogodkov izpred 82 let, še vedno z zanimanjem spremljata dogajanje v naši občini. Vida jih je sredi junija dopolnila 98, nekoliko mlajša Vera pa jih bo v ja-

nuarju prihodnje leto dopolnila 96. Ude-leženci so jima z glasnim ploskanjem za-želeli še veliko zdravih let.

Kljub izredni vročini se je slovesnosti udeležilo kar lepo število udeležencev, ki so se ob toplem obroku in kozarčku ru-jnega zadržali do poznega popoldneva.

Spomin na žrtve druge svetovne vojne: Občina Kanal, vabilo k dopolnjevanju zbirke žrtev druge svetovne vojne – Sistory.si

Besedilo in graf: Tamara Logar

Druga svetovna vojna je Evropo globoko zaznamovala, življenje je izgubilo približno 60 milijonov ljudi. Tudi Slovenija je utrpela hude izgube – umrlo je približno 6,7 odstotka prebivalstva.

Čeprav so žrtve dolgo burile politične in zgodovinske razprave, potrebe po celovitem popisu ni bilo. Občinski organi, društva in posamezniki so sicer pripravljali sezname, a ti so zajemali le ožje skupine.

Graf prikazuje število žrtev v Občini Kanal med letoma 1940 in 1946 (vir podatkov: www.sistory.si/ww2).

Inštitut za novejšo zgodovino je leta 1997 zagnal projekt popisa vseh smrtnih žrtev vojne in povojnega nasilja z območja Slovenije. Nastala je zbirka z več kot 100.000 žrtvami, dostopna na portalu: www.sistory.si/ww2.

Vsak zapis vsebuje osebne podatke in podatke o okoliščinah smrti. Čeprav so podatki zbrani iz številnih arhivov, matičnih knjig, časopisov in ustnih pričevanj, je identiteta posameznih žrtev različno popolno ugotovljena. Danes je objavljena celotna zbirka, kar omogoča celovitejši vpogled v usode posameznikov.

Novost portala je, da lahko uporabniki sami dopolnjujejo zbirko – dodajajo informacije, dokumente, fotografije in zgodbe.

Kako je vojna zaznamovala posamezne skupnosti, ponazarja primer Občine Kanal.

Občina Kanal je v drugi svetovni vojni in neposredno po njej utrpela izgube. V zbirki je trenutno zabeleženih 509 žrtev, med katerimi je 446 moških in 63 žensk. Med žrtvami je bilo 151 civilistov, preostali pa so pripadali različnim vojaškim in paravojaškim enotam.

Največ žrtev iz Občine Kanal je bilo evidentiranih v letih 1944 in 1945, ko se je nasilje ob koncu vojne in neposredno po njej močno stopnjevalo. Ti podatki jasno kažejo, kako globoko je vojna zaznamovala tudi lokalno skupnost.

Zbirka ni le zgodovinski vir – je poklon vsem, ki so v vojni izgubili življenje. Vabljeni, da obiščete spletno stran, poiščete podatke o svojcih in prispevate k ohranjanju spomina.

Kanalski keramiki ustvarjali v starodavni japonski tehniki

Besedilo: Iva Sivec, foto: Primož Kožuh

Ko odrasel človek spet postane otrok

Vroč je bil letošnji predzadnji majski dan, prijetno senco je razprostrela košata murva, daleč po furlanski ravnici se je sprehodilo oko izpred Joščeve domačije. V Brdih stoji, v zaselku Breg na gričku nad Golim Brdom, ta dvestoletna pričevalka mnogih rodov, zgodb in usod. Zdajšnjo zgodbo piše v njej Ivan Skubin, ustvarjalec z bogato bero priznanj in nagrad, ki si je za svoje izrazno sredstvo izbral glino, prvobitno tvarino, in ji zaupal svoj čut za umetnost, misli, sanje. Tako kakor zemlji, ki ga je od malega vezala nase in ga še vedno oplaja s svojimi tisočnimi pojavnimi oblikami. Tam med svojimi oljkami snuje in ustvarja in večkrat na leto odpre vrata svoje domačije, obdane z mirnim okoljem, daleč od vsakdanjega vrveža. Takrat, konec maja, članom kanalskega kluba keramikov, prekaljenim mojstrom, v rokah katerih postane glina, ki v sebi nosi genetski spomin na neskončne možnosti ustvarjanja, spomin na začetek in konec, materia prima v rokah umetnika, kjer se vsak dotik z njo spremeni v osebno zgodbo. Kajti, kakor je nekdo zapisal, z umom svet spoznamo le do polovice, do druge polovice pa je mogoče priti samo z rokami.

Na delavnico žganja keramike v tehni-

ki raku so prišli. In na druženje. S seboj so prinesli enkrat žgane glinene izdelke, veliko ustvarjalne vneme in naročje vsakršnih dobrot. Ivan jim je pokazal svoje glazure, ki so jih najprej nanесли na prinesene izdelke, jih potem zložili v peč za keramiko in jih na koncu predali četrtemu od elementov, ognju. In čakali, da bo ogenj v tej starodavni japonski tehniki žganja keramike opravil svoje.

Živeti v harmoniji z ljudmi in s stvarmi

Raku pomeni veseliti se dneva in živeti v harmoniji z ljudmi in s stvarmi. Gre za tehniko keramike, ki se je razvila na Japonskem v 15. stoletju. Spočetka je bila namenjena zgolj izdelavi skodelic za obred pitja čaja, kasneje je na zahodu pridobila tudi umetniške razsežnosti. Značilnost te keramike je v posebni sestavi gline, bogate s silikatom. Zaradi sestave jo je mogoče vzeti iz razbeljene peči in jo izpostaviti šoku, bodisi z odvzemom kisika bodisi s hlajenjem v vodi, kar omogoča nastanek prelepih metalnih odsevov, ki naredijo to keramiko tako posebno in edinstveno.

In ko ogenj opravi svoje, po žareč izdelek sežejo klešče in ga položijo v žagovino. Tam dozoreva lepota njegovega arhaičnega otipa. Potem, po približno pol ure,

oči zagledajo tisto, kar so bili ustvarili vsi štirje elementi, zemlja, voda, zrak in ogenj. To je trenutek, ko odrasel človek spet postane otrok v nestrpnem pričakovanju in navdušenju ob odkrivanju novih možnosti in kršenju pravil z obilo nepredvidljive ustvarjalne zabave. Tako ustvarjati keramiko pomeni veseliti se življenja v dotiku z lepimi predmeti, v radoživosti in radovednosti. To je bistvo simbola raku in filozofije zena.

Med izdelki, postavljenimi na vrtno razstavo, je potem vsak udeleženec izbral najboljšega. Avtor, ki je zbral največ točk, je prejel darilo Joščeve domačije, liter izvrstnega oljčnega olja iz lastnih oljčnikov. Miza pod senco murve je ponujala pašo za oči in usta, v objemu briških gričev sta se umetnost in narava prepletli v harmonično celoto in zgodilo se je lepo srečanje ljudi, gline, ognja in ustvarjalnosti.

Uresničevanje programa Likovne skupine Svetloba Deskle

Besedilo: Vanda Colja, foto: arhiv Likovne skupine Svetloba Deskle

Slikarji Likovne skupine Svetloba neumorno uresničujemo program, ki smo si ga zastavili v začetku leta.

Likovna kolonija v Izoli

Prve dni aprila smo se udeležili 29. likovne kolonije Zveze društev upokojenцев Slovenije v Izoli. Kolonija je izobraževalnega pomena, saj ponuja priložnost

neformalnega usposabljanja in urjenja likovnih veščin ob sodelovanju mentorja.

Naši ljubljenci v Medgeneracijskem centru Pri Tinci

V Medgeneracijskem centru Pri Tinci smo po razstavi slik Mirele Maver na ogled postavili izdelke z naslovom *Naši*

ljubljenčki, ki si jo lahko ogledujejo obiskovalci centra.

V oknih Aleksandrine hiše v Kanalu študijske slike

V okna Aleksandrine hiše v Kanalu smo zamenjali slike z naslovom Čustva s študijskimi slikami. Mimoidočim obiskovalcem smo predstavili slike treh slikark,

in sicer Helene Stanič, Mirjam Morenčič in Vande Colja. Slike so nastale na likovni delavnici Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti v Novi Gorici, ki jo vodi akademski slikar Aleksander Velišček. Tokrat je slušatelje popeljal v svet treh slikarskih tehnik z uporabo paletnega noža (špatule) in čopiča. Podlaga pa so bili izdelki znanih slikarjev Gustava Courbета, Antonia Mancinija in Jeana-Paula Riopella.

Mirela Maver na odprtju razstave v Bologni

Mirela Maver, katere akvarelna slika Maslena pravljica je bila izbrana za svetovno razstavo v Bologni, je konec aprila odpotovala v Fabriano na odprtje. Še enkrat čestitke Mireli za ta uspeh.

Slikanje na ex-temporu GO ART GO

V četrtek, 8. maja, smo se udeležili 4. mednarodnega ex-tempora GO ART GO v organizaciji Društva »Mazzini« Endas in Društva Dablo na železniški postaji v Novi Gorici in pod okriljem JSKD v okviru Tedna ljubiteljske kulture. Slikali smo pod naslovom Skupaj. Odprtje razstave nastalih slik je bila 21. maja v Točki ZKD Nova Gorica.

Razstava na anhovskih paletah

Slikarji Svetlobe Deskle smo se 30. maja predstavili na dnevu odprtih vrat cementarne Alpacem Cement v Anhovem.

Več kot 50 slikarskih del smo razstavili na nenavaden način. Slike smo postavili na palete, pa ne tiste slikarske, temveč palete za prevoz embalaže. Veliko halo, kjer so obiskovalci pred ogledom cementarne prisluhnili predstavitvi, so krasile slike različnih tehnik in motivov, kar je nedvomno obogatilo pester program s poudarkom na športnih, kulturnih in izobraževalnih vsebinah.

Gost naše likovne skupine je večkrat Izток Konjedic s prikazom posebej obdelanih kamnov in lesa, ki ga naplavi Soča na bregovih pod njegovo domačijo v Kanalu.

Akvareliada Bled 2025

Že drugo leto zapored smo se odpeljali z vlakom na blejsko akvarelijado. Na

železniški postaji Bled jezero so nas 31. maja 2025 pričakali gostoljubni šoferji slikarskega društva Atelje Bled ter nas z avtomobili odpeljali do svoje galerije.

Poleg članov Likovne skupine Svetloba Deskle so nam družbo delale še članice Kulturnega društva »Mazzini« Endas iz Tržiča.

Slikanje motivov z akvarelno tehniko je zelo vznemirljivo doživetje. Če pa temu dodamo še okolje v soju sončnih žarkov ter zelenic ob Blejskem jezeru, kjer smo čopiče namakali v pisane barve, je dogodek neprimerljiv z vsemi ex-tempori, ki se jih udeležujemo.

Društvo ročnih del Kanal se predstavi

Besedilo in foto: Mihaela Prinčič Trbižan

V okviru DU Kanal deluje tudi skupina ročnih del, ki je nastala pred dvajsetimi leti predvsem za spodbujanje dobrodelnosti in ljubezni do ustvarjanja.

Prednostna dejavnost je ravno nota dobrodelnosti nas, članic društva, ki z veseljem in ljubeznijo ustvarjamo punčke iz cunj, ki so narejene za fundacijo Unicef.

Vsaka punčka je izdelana z ljubeznijo in je kot taka edinstveno darilo, ki rešuje življenja otrokom po svetu.

Punčke iz cunj namreč simbolizirajo otroke iz držav v razvoju, ob nakupu punčke pa podarite 30 evrov za cepiva otrok proti nalezljivim boleznim v njihovem prvem letu življenja.

Vsaka punčka z nakupom tako omogoči cepljenje otroku in s tem preživetje in boljše življenje otrok po svetu.

Zato se v našem društvu zavzemamo, da se izdelovanje teh punčk iz cunj nadaljuje. Tako se enkrat na teden srečujemo po dve uri in vztrajamo pri njihovi izdelavi.

V letu 2024 smo tako izdelale 75 punčk, v vseh dvajsetih letih pa več kot 800.

Letos sta se dve naši članici kot naj prostovoljki razveselili tudi priznanja fundacije Unicef, na kar smo preostale članice izredno ponosne. To nam daje voljo in moč, da ustvarjamo naprej.

Udeležujemo se tudi raznih razstav, kjer na ogled postavimo svoje izdelke, ob novem letu pa z njimi razveselimo tudi brezdomce.

Ker gojimo neizmerno ljubezen do ustvarjanja, se vedno naučimo kaj novega in v prihodnje bo nastalo izpod naših rok še kar nekaj čudovitih izdelkov, ki jih

boste imeli priložnost videti na prihajajočih razstavah.

V zadnjem letu sta se nam pridružili dve novi članici, kar nam nakazuje, da nekaj le delamo prav, in v prihodnje se bomo trudile še naprej, da ta ljubezen do ustvarjanja in dobrotelčnosti ne bo zamrla.

Vodice – letošnji počitniški cilj članov DU Kanal

Besedilo: Nevenka Malnič, foto: Klaudi Kofol

Sredi zime nas je Sonja spomnila, da se nezadržno bliža poletje. Očitno so bile izkušnje prejšnjih dopustovanj in izbira kraja letovanja tako zanimiva, da se je počitniški avtobus napolnil zelo hitro. Ne vem, kdo po novem uravnava minevanje časa, a dejstvo je, da se je pol leta obrnilo, kot bi mignilo.

Prišla je težko pričakovana sobota, 21. junija 2025. V prijetnem jutranjem hla-

du smo se podali na pot, polni pričakovanj in željni pobegniti vsakdanji rutini. Pridružili so se nam še dopustniki v Desklah in Novi Gorici. Nekje med potjo nas je dohitel Relaxov animator Robert in nas varno pripeljal skozi labirint ozkih uličic Vodice do našega cilja – hotela Punta, v sklopu katerega je tudi vila Arausa. Ko smo po okusnem kosilu hitro zasedli dodeljene sobe, smo bili prijetno presenečeni. Bile so udobne,

ohlajene, s pogledom na le lučaj oddaljeno morje. Vilo, ki nas je gostila, obdaja prijetna zelena trata, ki se končuje s pasom proda, na katerem so razporejeni udobni ležalniki, zaščiteni pred soncem z borovci ali senčniki. Tam smo s knjigo v roki ali prijetnim klepetom z znanci preživeli velik del počitnic. Skratka, bilo je popolno tudi za tiste, ki imajo težave s hojo, saj je bilo vse pri roki.

Na prvem večernem srečanju nam je Robert predstavil dejavnosti, ki jih je pripravil za nas. Sonja in Franc sta bila deležna posebne zahvale, saj smo letos že 15. dopustovali z agencijo Relax. Čestitke obema tudi od vseh dopustnikov, ki smo se zaradi njunega odličnega dela vsako leto naužili morskih užitkov. Žal nas je kmalu po zaključenem srečanju dosegla vest, da so Roberta zaradi nenadnih zdravstvenih zapletov prepeljali v bolnico. Dobro, da je bila to zgodba s srečnim koncem. Robertu srčno želimo, da čim prej popolnoma okreva. Njegovo mesto je zasedel simpatični Rok, ki je poskrbel, da smo se zjutraj primerno

razgibali, popoldne pa zabavali ob zanimivih športnih igrah, kot tekmovalci ali glasni zagreti navijači. Vročino, ki je vsak dan bolj pritiskala, je odganjal vetrič, ki je vztrajno hladil razgreta telesa. Kristalno čisto morje je v svoje naročje zvabilo vse, pa čeprav je bilo potrebno malce poguma, da si se potopil vanj, vendar te je takoj nagradilo s prijetnim, osvežilnim občutkom.

Da bi porabili vsaj nekaj kalorij, zaužitih ob okusno pripravljenih obrokih, je bil sprehod do bližnjega središča mesta več kot dobrodošel. Ob večerih je po ulicah starega mesta valovila množica turistov. Zvoki dalmatinskih pesmi, ki so uhajali

iz mnogih lokalov ob obali, ter zibajoče ladje in čolni vseh velikosti so pričarali pravo poletje. Mesto ponuja zanimive koticke – lepo urejen trg, staro cerkev, ogleda vreden akvarij, tržnico in še marsikaj. Lahko si ga ogledaš z vlakcem ali peš. Če ti gneča v mestu ne ustreza, se lahko podaš na sprehod po neskončni promenadi tik ob morju, ob lepo urejeni plaži, ki se ob zalivih in zalivčkah vije vse do mesteca Tribunj in še naprej ter na drugi strani zaliva prav do mesta Srima.

Kar prehitro je spet prišla sobota in z njo slovo od prijaznih Vodic. Marsikaj smo zapisali med spomine – med drugim to, da smo bili povezani in skrbeli drug za

drugega. Med nami smo imeli tudi »angela varuha« v podobi srčne, vedno nasmejane Ksenje in Jožeta, ki sta poskrbela, da so se prikrajane nevšečnosti hitro rešile. Tako smo se, kot nam je zaželela Sonja na začetku potovanja, vsi zdravi in zadovoljni vrnili domov.

Vse lepo prehitro mine in v marsikaterem srcu se je zasidrala želja, da bi se še kdaj vrnili na ta kraj. Da se bomo večkrat spomnili na to prijetno dopustovanje gre zahvala, kot že mnogokrat doslej, Klavdiju Kofolu, ki je trenutek slovesa ujel v svoj fotoaparāt.

Prijetno druženje na Koradi ob poletnem solsticiju

Besedilo in foto: Društvo OZA in Turistično društvo Korada

V soboto, 21. junija 2025, prav na poletni solsticij, smo združili moči dveh društev, društva OZA in Turističnega društva Korada, ter organizirali pohod in druženje na vrhu Korade. Iz Deskel je startalo enajst pohodnikov, preostali pa smo se jim pridružili pri cerkvi sv.

Genderce. Na Goljevici sta pohodnike ponovno sprejela in pogostila Jože in Vida. To počneta že vrsto let, za kar jima gre iskrena zahvala. Pri koči na Koradi se nas je zbralo 43.

Med zanimivim sprehodom od cerkvi-

ce do vrha Korade in do koč smo, po zaslugi posameznih poznavalcev med nami, spoznavali številne zdravilne rastline in tudi kakšno nabrali. Tisti, ki se ob tem času sprehodi po travniku na Koradi, težko verjame, da je biotska raznovrstnost ogrožena, saj tu lahko občudujemo zares številne različne rastline.

Vreme nam je bilo naklonjeno, v primerjavi z vročino v dolini je bilo ob koči prav prijetno. Druženje sta nam popestrila harmonikarja Ljubo in Mirko, Milojko pa nas je ponovno pogostil z joto s klobaso in odličnim zavitkom. Ob zelo pozitivni energiji, ki je vladala med udeleženci, so se nam utrnile tudi nove ideje za naprej, ki pa naj ostanejo za zdaj skrivnost, do naslednjega leta, ko društvo OZA praznuje 30-letnico delovanja.

Postanek na Goljevici

Ob sv. Genderci

Druženje ob koči ob spremljavi harmonik

Zgodovinska pot na Brestovcu

Srečanje članov Društva upokojencev Deskle - Anhovo in Društva slovenskih upokojencev za Goriško

Besedilo: Majda Rejec, foto: Lenka Stanič

Na sončno majsko sobotno jutro smo se podali na pohod po Zgodovinski poti na Brestovcu, muzeju na prostem, ki je del Poti miru in poteka vzdolž nekdanje soške fronte vse od Alp do Jadrana. Več kot 500 kilometrov dolga pohodniška pot je spomin na žrtve prve svetovne vojne in opomin, da se kaj takega ne bi smelo več ponoviti.

Pohod pod vodstvom **Mitje Jurna**, domačina iz Sovodenj in dobrega poznavalca Krasa ter soške fronte, smo začeli v Sovodnjah, kraju na sotočju Vipave in Soče, po čemer je naselje tudi dobilo ime. Del Sovodenj je tudi zaselek Rubije, v antiki in srednjem veku strateško zelo pomembna točka na prehodu iz Goriške ob Vipavi proti Panonski nižini. Na Rubijskem gradu, ki izvira iz 15. stoletja, je bil leta 1563 gost Primož Trubar, oče slovenskega knjižnega jezika, ki se je tu ustavil na poti iz Gorice v Ljubljano. Pod gradom, na ulici, ki nosi njegovo ime, je njegov doprski spomenik. Gost na gradu je bil tudi Leonardo da Vinci. Zanimivo je, da je prav on izdelal načrt za obrambo pred Turki, ki so v srednjem veku ogrožali naše kraje. Predvidel je zavezitev

Soče in Vipave, kar bi onemogočilo prehod v Vipavsko dolino. Načrt še vedno hranijo v Benetkah.

Pot nas je vodila naprej na Brestovec, 208 metrov visoko vzpetino, kjer je imela avstro ogrska vojska opazovalnico, saj je bilo od tu možno nadzorovati prehod od Gorice do Tržaškega zaliva. V 6. soški fronti, avgusta 1916, so Italijani po zavzetju Gorice prisilili Avstrijce k umiku in utrdbe na Brestovcu so postale del italijanske obrambne črte. Zgradili so obsežen sistem strelskih jarkov, ki so povezovali z Doberdobsko planoto.

Sprehodili smo se mimo obrambnih jarkov, spoznali razliko med avstrijskimi in italijanskimi jarki in uživali v čudoviti naravi, pravkar ozelenelem drevju, cvetočem ruju in travnikih, posejanih z orhidejami. Hodili smo mimo suhih zidov, ki dajejo Krasu prav poseben čar. Ob poti je naš pogled pritegnila tabla z oznako P15, ki opozarja, da je bila tu januarja 1943 ustanovljena kurirska postojanka, kjer so se srečevali kurirji, ki so prenašali sporočila iz Trnovskega gozda proti Trzinu.

Pred spomenikom Primožu Trubarju

Pohod smo zaključili z ogledom topniške kaverne, ki je bila zgrajena leta 1917 v vsega šestih mesecih. Danes v njej ni več topov, pač pa so tu nameščene kovinske instalacije, ki pričajo o bojih na Krasu v prvi svetovni vojni. Na kamnih v kaverni so vidni še izvirni napisi vojakov »Vo(g)liamo la pace« (želimo mir) oziroma »Pace« (mir), kar kaže na nesmiselnost trpljenja zaradi vojn.

Polni lepih vtisov in novih spoznanj smo dan zaključili z druženjem z našimi prijatelji z onstran meje.

Modna revija, ples in piknik

Besedilo: Majda Rejec, foto: arhiv Društva upokojencev Deskle - Anhovo

Kot vsako leto v začetku junija je Društvo upokojencev Deskle - Anhovo tudi letos organiziralo poletni piknik na taborniškem prostoru v Gorenjih Desklah, za katerega nekateri pravijo, da je najlepši taborniški prostor v Sloveniji. Bo že držalo, saj je vsako leto zaseden s skupinami, ki pridejo na letovanje iz različnih krajev države in uživajo v spoznavanju znamenitosti in zanimivosti okolice ter kopanju v Soči.

Letošnji piknik je bil nekoliko poseben. Začel se je z modno revijo brezčas-

nih kreacij gospe Ane Jug, lastnice in gonilne sile Muze CUPatarice, centra uporabnih predmetov, ki se je mnogi še spominjajo kot predane, prijazne in ustvarjalne vzgojiteljice v vrtcu Deskle. Njeni kroji so trajnostni, ne onesnažujejo okolja, temveč izražajo domišljijo in krepijo duha. Izdelani so večinoma iz jeansa, ki je čisti bombaž, kar pomeni, da je zdrav, idealen je za kombiniranje in ga je med starimi oblačili največ. Če so vam bili modeli všeč in ste si zaželeli, da bi si tudi sami privoščili kaj podobnega, dobrodošli v trgovinici, ki domuje v stari solkanski carinarnici.

Seveda modne revije ni brez manekenk. Tokrat so se v tej vlogi preizkusile in – glede na odziv gledalcev – tudi uspešno nastopile članice plesne skupine Tince. Vsaka je imela dva izhoda z različnimi kreacijami. Sprehoditi se med domačini, znanci in prijatelji je bilo res enkratno doživetje.

Modni reviji je sledil še plesni nastop Tinc. Predstavile so se s plesno kreacijo na pesem legendarne Tine Turner Rolling on the river. Navdušile so z energičnostjo in dokazale, da za ples ni nikoli prepozno, tudi ko zakorakaš v osmo desetletje ne. Da niso kar tako, so dokazale

tudi na državnem prvenstvu v Vipavi, ko so s plesom Zemlja pleše v skupini seniorji postale državne prvakinja.

Po kulturno zabavnem delu programa je sledil tradicionalni piknik s pogostitvijo, tombolo in plesom. Dobitke za tombolo, ki jo je na zabaven način vodil Žarko Stanič, so prispevali donatorji: Alpacem, Swispearl, klet Dobrovo in Lovska družina Paljevo, za kar jim gre najlepša zahvala.

Ob klepetu, glasbi in plesu je čas hitro mineval in zabava se je nadaljevala pozno v večer.

Simbioza – medgeneracijsko sožitje

Besedilo: Majda Rejec, foto: arhiv Zavod Simbioza

V Medgeneracijskem centru Pri Tinci smo se prvo sredo v juliju zbrali na izobraževanju oziroma tečaju o uporabi pametnega telefona, ki je potekalo v organizaciji in izvedbi Zavoda Simbioza, katerega poslanstvo je sodelovanje in prenos znanja med generacijami ter spodbujanje vseživljenjskega učenja.

Izmed ponujenih vsebin smo se odločili za uporabo navigacije, prevajalnikov in seveda umetne inteligence.

Prijazna in strokovno dobro podkovana predavatelja Gorazd in Matej sta nam najprej predstavila uporabo navigacije. Spoznali smo možnost sočasnega telefoniranja, dodajanje vmesnih postankov, izključevanje cestnin in trajektov, zamenjavo vrstnega reda poti in še kaj drugega.

Zelo zanimiv in uporaben je tudi prevajalnik, ki je dobrodošel zlasti, ko potujemo v tujino, pa jezika dežele, v katero

potujemo, ne obvladamo. No, včasih, ko ni bilo teh možnosti, smo se vseeno sporazumevali, malo z mimiko, malo z gestami, pa je šlo.

Končno smo »ugriznili« še v umetno inteligenco, s katero starejši gotovo nismo na »ti«. Umetna inteligenca spreminja družbo, gospodarstvo, prinaša mnoge novosti, pa tudi tveganja. Da bi bila uporaba umetne inteligence čim varnejša, je Evropska unija sprejela Akt o uporabi umetne inteligence.

Mislim, da smo bili nad njo kar navdušeni. Upam samo, da je ne bomo čezmerno uporabljali, le za zabavo. In kot zanimivost o vseomogočnosti umetne inteligence: Esej, ki ga je spisala za maturo iz filozofije, je kljub jezikovni in strukturni brezhibnosti in argumentirani strukturi dobil oceno nezadostno. Preizkus je izvedla redakcija francoske televizije France 3. (Vir: Dnevnik.si)

Udeleženci tečaja

Monte Jama

Besedilo in foto: Planinsko društvo Valentin Stanič

V nedeljo, 27. aprila 2025, smo se planinci PD Valentin Stanič Kanal priključili pohodu prijateljev iz CAI Val Natisone na Monte Jamo, skrajno zahodni vrh Ju-

lijskih Alp. Dan smo začeli ob 6.30, ko smo se z avtomobili odpravili proti Gemoni (Humin) in se tam dobili s planinci iz Italije. Skupaj smo se nato odpravili v

Chiusaforte (Kluže), kjer smo začeli pohod v čudovitem vremenu in še boljšem vzdušju. Po začetni strmini, ki kar ni popustila, smo hitro prišli na vrh Monte

Jame z višino 1168 metrov. Na vrhu smo opravili obvezno skupinsko slikanje in si privoščili malico ob izrednem razgledu na Karnijske Alpe in vršace v okolici. Pot smo nato nadaljevali do kraja Patocco (Patok) in nazaj proti izhodišču Chiusa-forte (Kluže). Krožno pot, na kateri smo premagali 887 višinskih metrov in 11 in pol kilometrov, smo opravili v petih urah in pol. Na tem mestu še ena velika zahvala prijateljem iz CAI Val Natisone za odličen izlet in prijateljstvo, ki ne pozna meja.

Čestitke ženski odbojcarski reprezentanci

Besedilo: uredništvo, foto: VolleyballWorld

Iskrene čestitke slovenski ženski odbojcarski reprezentanci za uspešen vstop na svetovno odbojcarsko sceno, uvrstitev

med najboljših 20 reprezentanc na svetu, odlično igro in prikazano borbenost, srčnost in povezanost na svetovnem pr-

venstvu. Ponosni smo, da je pomemben del te zgodbe domačinka, podajalka Eva Pavlović Mori.

Uspešna sezona Balinarskega kluba Kanal Državni prvaki na turnirju pokala starejših članov

Besedilo: Majda Korenjak, foto: Marko Jakopič

Balinarski klub Kanal se lahko v letošnji sezoni pohvali z izjemnimi uspehi, ki potrjujejo dobro delo, predanost in športni duh njegovih članic in članov. Klub aktivno nastopa v 1. območni ligi OBZ Nova Gorica, kjer je letos med desetimi ekipami dosegel odlično tretje mesto.

Poleg ligaškega tekmovanja se člani redno udeležujejo tudi številnih turnirjev,

ki jih organizirajo balinarski klubi doma in izven regije, kjer uspešno zastopajo barve kluba.

Posebno pozornost si zaslužita tudi ženska in moška ekipa balinarjev DU Kanal. S svojo vztrajnostjo, zagnanostjo in ljubeznijo do balinarske igre dosegata zavidljive rezultate ter s tem pomembno prispevata k prepoznavnosti kluba.

Izjemen uspeh v letošnji sezoni je udeležba in zmaga ekipe balinarjev, starejših od 55 let, na kvalifikacijah za državno prvenstvo Pokal starejših članov. Kvalifikacijski turnir je bil odlično organiziran in izveden 29. junija 2025 v Vipolžah.

Vrhunec sezone pa je zagotovo osvojitev naslova državnih prvakov na državnem balinarskem turnirju Pokal starejših članov, ki je potekal 7. julija 2025 v Miljah pri Kranju. Na turnirju je sodelovalo 12 ekip iz vse Slovenije. Zmaga je ne le najprestižnejši rezultat letošnje sezone, temveč tudi največji uspeh Balinarskega kluba Kanal doslej. Naslov državnih prvakov so osvojili: Ivo Kodermac, Igor Brezavšček, Roman Korenjak, Peter Mihalič, Igor Jakopič in Tadej Mori.

Ob vseh tekmovalnih uspehih velja omeniti tudi organizacijsko dejavnost kluba – v letošnjem letu je Balinarski klub Kanal uspešno organiziral zimsko ligo mešanih dvojic, v kateri so sodelovali tudi člani sosednjih balinarskih klubov. Liga je poleg tekmovalnega značaja pomembno prispevala k medsebojnemu druženju, povezovanju in izmenjavi izkušenj med igralci.

Uspehi letošnje sezone so za klub pomembna spodbuda za nadaljnje delo in rast. Ob tej priložnosti velja iskreno čestitati vsem članicam in članom, ki s svojo predanostjo, zavzetostjo in ljubeznijo do balinanja pomembno soustvarjajo športni utrip občine.

Plesalci Kluba L'Uniti večkratni državni prvaki Naši plesalci – naš ponos, naš navdih!

Besedilo: Tanja Makuc Simčič, foto: arhiv L'Uniti

Junij in začetek julija 2025 bosta za vedno ostala zapisana v zgodovino našega kluba.

V samo nekaj tednih so naši plesalci stopili na velika državna prizorišča, ob tem pa osvojili srca gledalcev, navdušili sodnike in domov prinesli vrsto odličij.

Vsaka medalja, vsaka uvrstitev in prav vsak nastop so plod neštetihih ur treninga, odrekanja, vztrajnosti in neizmerne ljubezni do plesa.

Državno prvenstvo Umetniško plesnega združenja Slovenije, 7. junij 2025

To je bil dan, ko so sanje postale resničnost – naši plesalci so kar **sedemkrat stopili na najvišjo stopničko** in prejeli naziv državnih prvakov.

Ob tem so osvojili še štiri naslove državnih podprvakov, dve tretji mesti ter še štiri odlične uvrstitve v prvo sedmerico. Vsak od teh uspehov nosi svojo zgodbo – zgodbo o pogumu, vztrajnosti in skupinski moči.

Med državne prvakinje so se zapisale: Lina Makuc, skupina Candy shop, Brina Miško, Noemi Begić, Tija Peranović,

dvojec Pia Benko & Tija Peranović ter Sara Podgornik.

Za nas ste zmagovalci tudi vsi drugi tekmovalci, ki ste stali na odru s srcem na dlani.

Državno prvenstvo Plesne zveze Slovenije v modernih tekmovalnih plesih – orient (Novo mesto), 30. junij 2025

Orientalni plesi so oder spremenili v pravo čarovnijo. Z vsako potezo rok, z vsakim nasmehom in pogledom so naši plesalci priklicali odziv občinstva.

Domov so prinesli:

- 1. mesto – folk orient, mala skupina člani (Erin Mozetič, Gaja Žgavc Kristančič, Sara Podgornik, Alja Štrukelj);
- 1. mesto – orientalski plesi duo, starejši mladinci (Erin Mozetič in Gaja Žgavc Kristančič);
- 2. mesto – folk orient, solo člani (Sara Podgornik);
in še 11. ter 12. mesto med najboljšimi plesalci v državi.

Državno prvenstvo Plesne zveze Slovenije v modernih tekmovalnih plesih – street dance (Novo mesto), 1. julij 2025
Street show dance je prinesel drugačno energijo – energijo moči, ulice in svobode. Pia Benko (Klub L'uniti) je s svojo izjemno točko osvojila deseto mesto med člani in s tem pokazala, da lahko s talentom in vztrajnostjo premikaš meje.

Naši uspehi niso samo številke na papirju.

So solze sreče po razglasitvi, objemi po nastopu, smeh na vajah, močno stisnjene roke pred odhodom na oder.

So dokaz, da ko verjamemo vase in drug v drugega, ni meja, ki jih ne bi mogli preseči.

Kanawski odbojcarski turnir ponovno uspešno izpeljan

Besedilo in foto: Športni klub VIENpi

Tradicionalni Kanawski rekreativni odbojcarski turnir je bil ponovno zelo uspešno izpeljan. Na turnirju, ki se je odvijal 26. aprila 2025 v ŠD Kanal, je sodelovalo osem moških in sedem ženskih ekip iz Slovenije in sosednje Italije. Posebej gre poudariti, da je bilo v večini moških ekip kar nekaj posameznikov iz Kanala oz. širše goriške regije. Ta podatek nas izredno veseli, saj je to še en dokaz več, da je odbojka doma ravno tu, v

naši prelepi dolini Soče, v Kanalu.

Še bolj nas veseli dejstvo, da so bile zmagovalke v ženski kategoriji domačinke, ekipa z imenom Tarzančki, ki so jo sestavljale bivše in sedanje igralki OK Neptuna Kanal. Tudi v moški kategoriji

je zmagala ekipa Bodoči intelektualci, v kateri je bila večina bivših domačih odbojkarjev.

Domača ekipa organizatorjev, ekipa ŠK VIENpi, je v moški kategoriji zasedla tretje mesto, premagala je ekipo ŠD Papagaji, ki redno velja za eno od favoriziranih ekip za najvišja mesta.

Končna razvrstitev:

ŽENSKES

1. MESTO: TARZANČKI (Kanal)
2. MESTO: ŠAMPINJONI (Ljubljana)
3. MESTO: GODZILLE (Maribor)

Zmagovalke Tarzančki

Podelitev za ženske

Podelitev za moške

Domača ekipa ŠK VIENpi

MOŠKI

1. MESTO: BODOČI INTELEKTUALCI (Goriška + Savinjska)
2. MESTO: TERI (Kanal)
3. MESTO: ŠK VIENpi (Kanal)

Za najkoristnejša igralca turnirja sta bila izbrana domačinka Ivana Čufer in bivši profesionalni odbojkar in reprezentant Andrej Flajs.

Organizacija turnirja ne bi bila tako uspešna brez podpornikov, ki nam vsako leto pomagajo pri sami izvedbi, bodisi s finančno podporo bodisi materialnimi dobrinami.

Turnir sofinancira Občina Kanal ob Soči, naziv glavnega pokrovitelja tur-

nirja je letos pripadel podjetju Alpacem cement, d. d.

Velika zahvala gre DU Kanal in MKK Kanal, katerih prostore smo uporabljali za namene izvedbe turnirja in zaključka, ter OK Neptun Kanal, ki nas je z uporabo športne opreme tehnično podprl pri dogodku.

DRUGI PODPORNICI:

SPORTINES, OKREPČEVALNICA PIRIH, NATURAVIT, PLASTIK KANAL, REDBULL, SPORTIVO, SOČA KAYAKER, GOSTILNA IN PIZZERIA ZVEZDA, PEKARNA BRUMAT, OKREPČEVALNICA NA CESTI, CAFE LIBERO, VAMA TRADE, KS Kanal, ZTKMS Kanal.

V organizatorju turnirja, ŠK VIENpi, se iz srca zahvaljujemo vsem sodelujočim ekipam, lokalni skupnosti, ki nam je pomagala pri izvedbi, ter vsem pokroviteljem in donatorjem za prispevek.

Po končanem turnirju smo izvedli podelitev in vsem sodelujočim ekipam podarili nagrade naših donatorjev. Sledila je zabava v Mladinskem klubu Kanal, ki jo je organizirala agencija Slovenia Nature, ki je v Kanal pripeljala DJ Sebastiena, ki nas je do zgodnjih jutranjih ur zabaval s hiti glasbe iz devetdesetih in začetka tega tisočletja.

Tradicionalni turnir se bo odvijal tudi v prihodnje, upamo, da že naslednje leto.

Četrty turnir v elektronskem pikadu v Morskem znova z zadovoljivo udeležbo

Besedilo: Primož Božič, foto: arhiv ŠD Morsko

Športno društvo Morsko v zadnjih letih na pobudo nekdanjega reprezentanta Damjana Hajdareviča organizira odprti turnir v elektronskem pikadu. Letošnji je bil že četrty, udeležilo se ga je 30 posameznikov in 16 parov. Kakor v preteklih letih so za regularno izvedbo registracije tekmovalcev, žreb dvojic in zapis rezultatov skrbeli v Pikado klubu Goriška vrtnica.

Tradicija pikada se v Morskem nadaljuje

tudi pod vodstvom novega predsednika, na volilnem občnem zboru v maju je to postal Robert Dukšič, že pred tem gonilna sila prenove kuhinje in društvenih in vaških dejavnosti.

Turnir, ki postaja tradicionalen, je bil tokrat organiziran 7. junija, vendar nekoliko kasneje kot običajno, ob 18. uri, na zmagovalca turnirja posameznikov pa je bilo treba čakati skoraj do 4. ure jutraj. Po ustaljenem redu se je igralo

disciplino 501 DO, prvi trije posamezniki in pari so prejeli finančne nagrade, za četrty in peto mesto pa smo v društvu pripravili praktične nagrade, ki so jih prispevali naši sponzorji – bar Libero in okrepčevalnica Pod Korito iz Dolenje Trebuše.

Posebno čast nam je izkazal obisk predsednika društva upokojencev v Desklah, Jožeta Valentinčiča - Šmonča, ki je bil tudi najstarejši udeleženelec turnirja. Sre-

Najboljši v tekmi posameznikov, od leve proti desni: 2. mesto, 1. mesto, 3. mesto in 4. mesto

Najboljši trije v tekmi parov, od leve proti desni: 3. mesto, 1. mesto in 2. mesto

ča pri žrebu mu je namenila posebej zanimivo partnerstvo – igral je v paru z najmlajšim udeležencem z Banjšic.

Tekme pa se je udeležila tudi legenda slovenskega ženskega pikada, Mojca Mužič iz Bat. Mojca je serijska državna prvakinja, s 17 leti je bila evropska prva-

kinja, je šestkratna mediteranska prvakinja v klasičnem pikadu, leta 2008 je bila zmagovalka pokala Azije v Hongkongu, 2018 je bila na prvenstvu v Italiji evropska prvakinja v elektronskem pikadu po verziji EDU (European Darts Union) in po verziji EDF (European Darts Federation).

Skupinska slika po zaključku tekmovanja

Za gastronomsko specialiteto, golaž, je poskrbel kuhar Stane Skok iz Avč – kot vedno je bil golaž vrhunski, člani društva smo mu dodali le še polento in lahko rečemo, da ni nihče od nas odšel lačen, za žejo pa je tako ali tako skrbela preizkušena ekipa za novim točilnim pultom.

Najstarejši in najmlajši udeleženec tekmovanja – nastopila sta v tekmi žrebanih dvojic.

Mednarodni teniški turnir ženskih dvojic

Besedilo in fotografije: Nataša Kovačič, članica Društva ljubiteljev tenisa Deskle

Društvo ljubiteljev tenisa Deskle je 7. junija 2025 organiziralo prvi turnir ženskih dvojic z naslovom »Nasmeh in servis«. Članice kluba so s pomočjo Marijana Valentinčiča alias Bobeka, organizatorja turnirja, začele priprave in organizacijo turnirja že mesec dni prej. Ideja je namreč začela zoreti pred že skoraj letom dni. Tenisačice se že nekaj let udeležujemo turnirjev pri drugih klubih, zato smo sklenile, da tudi me organiziramo turnir na svojem teritoriju.

Na sončno in zelo toplo soboto, 7. junija, je na »check point« prispelo 18 tekmovalk oziroma devet parov. Seveda so tekmovalke pripeljale s seboj tudi zveste navijače oz. svoje sopotnike, može. Pričakale smo jih s kavico, brioši in briškami češnjami, pa tudi z drugimi dobrotami. V vrečki TIC-a so prejele reklamni material naše občine ter darilo našega kluba: kapo z napisom Nasmeh in servis. Bobek nam je razložil pravila igranja, na

tabli pa so že bila zapisana imena, kdo s kom igra in napredovanja v igri, do četrtfinala, polfinala in finala. Igrale smo na dveh igriščih v Desklah in na enem v Ajbi. V Ajbo je bil organiziran prevoz igralk (naš Sergio in Bobek). Sodnikov nismo potrebovale, pošteno smo si sodile same.

Za kosilo smo se okrepčale s pašto in zelenjavnim krožnikom.

Po kosilu pa so sledili četrtfinale, polfinale in finale.

Zmagala je dvojica iz Celja, druge so bile zamejke, tretje pa Kočevke. Prve tri uvrščene dvojice so poleg medalj prejele še praktična darila naših pokroviteljev.

Pozno v noč smo se družili in bili enotni, da so nas ta dan povezali šport, zabava in prijetno druženje. Vse gostje so bile nav-

dušene nad odlično izpeljanim turnirjem in obljubile smo si, da se prihodnje leto spet srečamo.

Radi bi se zahvalili vsem našim pokroviteljem, to so: Plastik Kanal, Okrepčevalnica Pirih Kanal, Kmetijska trgovina Miro Kanal, Klet Brda Dobrovo, Intra

Lighting Šempeter, Fontana Kanal, TIC Kanal, Libero Kanal, frizerski salon Anja Deskle, Krajevna skupnost Deskle, Podoba 3 s.p., Okrepčevalnica Ložice.

Program Svit je preventivni zdravstveni program, ki je namenjen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki. Vključuje moške in ženske med 50. in 74. letom starosti, in sicer vsaki 2 leti.

NAGRADNA KRIŽANKA PROGRAMA SVIT

Izpolnjeno nagradno križanko skupaj s potrebnimi podatki pošljite na naslov NIJZ OE Nova Gorica, Vipavska cesta 13, Rožna Dolina, 5000 Nova Gorica, s pripisom »križanka«, najkasneje do 31. 10. 2025.

Med reševalci križanke, ki bodo pravilno izpolnili geslo, bomo izžrebali tri nagrajence. Pri žrebanju bomo upoštevali v celoti izpolnjene križanke.

Ime in priimek	
Ulica in hišna št.	
Poštna št. in kraj	
Telefon	
E-naslov	
Datum rojstva*	
* za mlajše od 18 let je potrebno soglasje starša/skrbnika	Soglasje starša/skrbnika za sodelovanje v nagradni igri Spodaj podpisana/-i, Ime in priimek starša/skrbnika: _____ Starš/skrbnik otroka: _____ (ime in priimek otroka) Datum rojstva otroka: _____, s tem izrecno soglašam, da moj otrok sodeluje v nagradni igri z nazivom »<i>Nagradna križanka Programa Svit</i>«, ki se odvija od 23. 9. 2025 do 31. 10. 2025. Potrjujem, da sem seznanjen/-a s pravili nagradne igre in dovoljujem uporabo osebnih podatkov izključno za namen izvedbe nagradne igre, v skladu z veljavno zakonodajo o varstvu osebnih podatkov. Datum: _____ Podpis starša/skrbnika: _____

S sodelovanjem v nagradni igri posameznik poda privolitev za obdelavo osebnih podatkov v namene izvedbe nagradne igre, kar zajema tudi obveščanje nagrajencev nagradne igre. Zbiramo in obdelujemo naslednje osebne podatke: ime, priimek, polni naslov, telefon, elektronska pošta. Sodelujoči izrecno soglašajo, da organizator njihove osebne podatke, ki jih posredujejo v okviru udeležbe v nagradni igri, uporabi za potrebe nagradne igre.

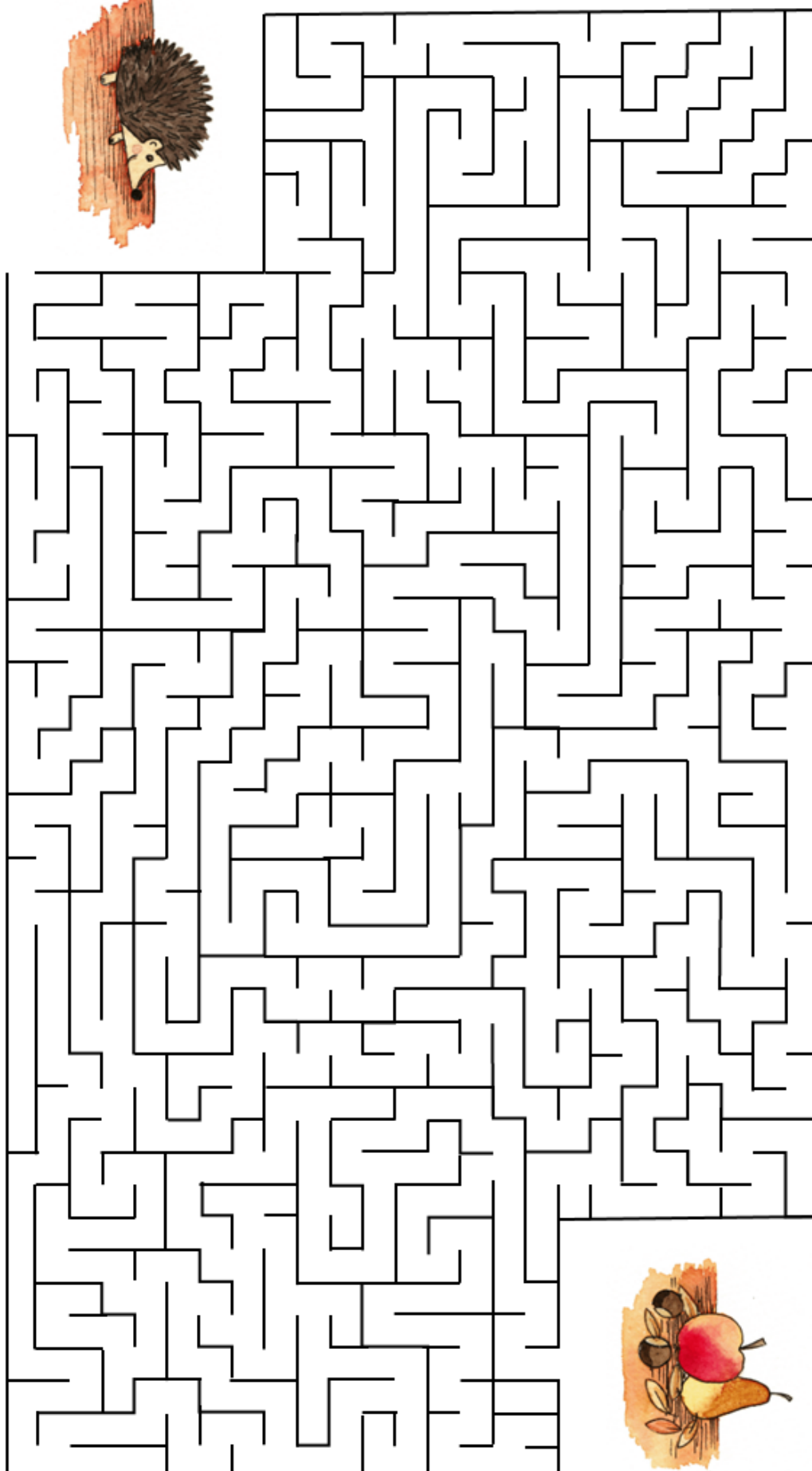
Pravila in splošni pogoji sodelovanja v nagradni križanki so v celoti objavljeni na spletni strani NIJZ OE Nova Gorica: <https://nijz.si/obmocna-enota-nova-gorica/pravila-in-splosni-pogoji-sodelovanja-v-nagradni-krizanki-programa-svit-nijz-oe-nova-gorica/>

								AVTOR: MATJAŽ HLADNIK	PEVEC, KI POJE TENOR	POLDRAG KAMEN Z BELIMI IN ČRNIMI PROGAMI	TANJŠI PULOVER	SALMAN RUSHDIE	VIŠJI PLEMIČ V ANGLIJI	NENAVZOČNOST V ŠOLI	SMOTRNOST
								MOČEN UDAREC PRI TENISU			10				
								BOLEZEN. IZPRAZNJENJE MEHURJA V SPANJU	3						
								AFRIŠKI VELETOK				DRŽALO, ROČAJ			1
								OKSID				DIM PRI SMOJENJU			
								DAVID NIVEN					SARA RUE BOLEZEN. BELJAKOVINSKA SNOV		
	KRAJ, KJER SE ŽGE APNO	NOSAČ BRENTAČ	OZZY OSBOURNE	REKA V SLOVENSKEJ ISTRI	IZMEČEK, IZVRZEK	ŠTEVILO 2, DVE	VOJAŠKA SLUŽBA	MELODIČNI OKRASEK GRAFIČNO ZNAMENJE, PODOBOPIS				AMERIŠKI IGRALEC DAMON VELIKA ŽUŽELKA			
PRVOTNI AVSTRALSKI PREBIVALCI											TEKOČ BOJNI STRUP RED V BIOLOGIJI				
IZDELEK											DUŠILEC ZVOKOV PRI GLASBILIH, SORDINA				
NELA ERZIŠNIK			BRZDA ZA KONJA KOLUMB. IGRALKA (SOFIA)								TRŠAT ČLOVEK	BOGASTVO GOZDOV			
											ČAR, PRIVLAČNOST	KNEZOV SIN			
ZLITINA ŽELEZA IN NIKLJA			4			DOMAČA HIŠA, DOMAČIJA		5		ZVAREK		8			
						OČE				AVTOBUS					
STOPNICA							SPLITSKI PEVEC							PROSTOR ZA POSLUŠALCE	VELIKA DIVJA RACA
							NAJSTAREJŠE FINSKO MESTO				KOVAŠKO OGNJIŠČE	NIZOZEMSKO MESTO KRAJ POD FRUŠKO GORO			
							HČERIN MOŽ								
STARA ENOTA ZA DELO				PREDEL OB BLEJSKEM JEZERU							DROBEN PESEK, SVIŠČ		VLADIMIR LAMUT ITALIJAN. TISKOVNA AGENCIJA		
				MANJŠI OPEL							PRISELJENEC				
POMOČ: INVAR SOMAN SORDINO VIGENJ	AMERIŠKI FILMSKI REŽISER (STANLEY)	ŽIVALSKI DETEKTIV VENTURA PRODAJNI IZDELEK				STAR CITROËN				HOMERJEV EP MAKEDON. LJUDSKO KOLO					
RDEČE ALI ORANŽNO BARVILO								6	MOGOTEČ, MOGOČNEŽ						
									TANČIČNA TKANINA						
PRODAJALEC UR		2				KOŠČEK MESA V ZABELI DEL TELESA							NAŠA TISKOVNA AGENCIJA Z NJO LETI ČAROVNICA		
BONNIE TYLER			40 FONOV					DEL NJIVE MED DVEMA RAZOROMA				NOVOZELANDSKI DOMAČIN NJIVSKI PLEVEL			
			ZELO DROBNA MIVKA					PSIČEK							
							DVOJICA								
PESNIK							ŽENSKI OSEBNI ZAIMEK			AMERIŠKI IGRALEC PESCI			RAFKO IRGOLIČ		
										ITALIJANSKI RTV			BIKOV GLAS		
NEKDANJI MOŽ TINE TURNER				IZDELOVALEC VIOLIN							MATERIN BRAT				
				JOŽE UDOVIČ							TEREZA KESOVJA				
PREBIVALCI CELJA						11			PEVKA VERBOTEN			9			
PTICA VLAŽNIH GOZDOV, SLOKA								GLAS URNEGA MEHANIČARJA, TIK-TAKANJE		7					

Geslo:

1	2	3	4	5	6	7	8	5	9	7	6	3	10	5	1	7	4	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---	---	---	---	----

Pomagaj ježku Slavku najti pot do priboljškov.

Maj in Klara sta šla na sprehod do sv. Tomaža. Poišči 6 razlik.

8.25

8.25

